

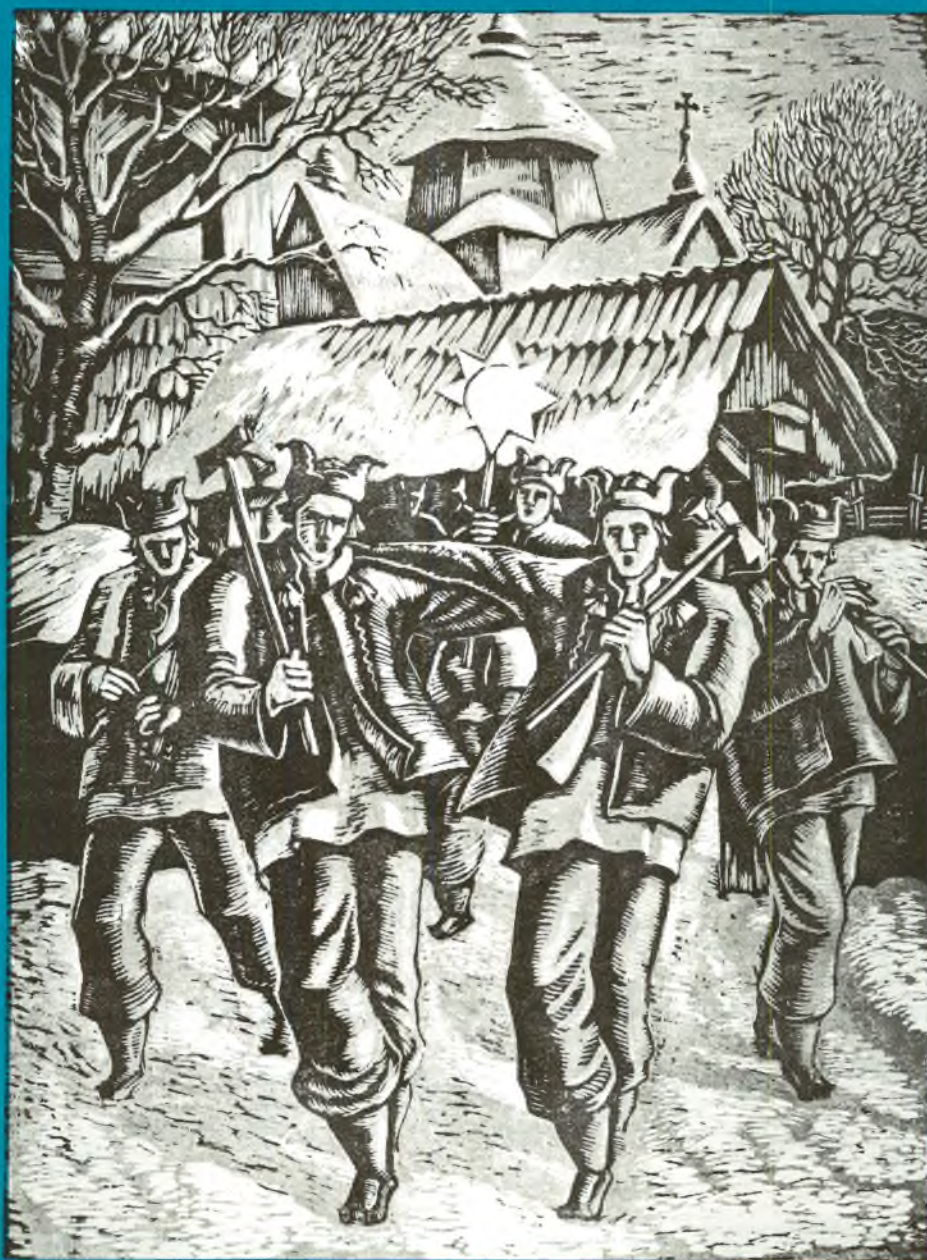
ГРУДЕНЬ Ч. 11

DECEMBER No. 11 1977

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

Р. XXXIV Ч. 11 ГРУДЕНЬ DECEMBER No. 11 Vol. XXXIV

Святочні бажання	1
О. Стефанович: Свіже сіно. Не заснула Божа Мати	1
У. С. Свята йдуть	2
Н. Л.М. На порозі Нового Року	3
Український Музей	4
Адамський Ян. Відвідини	5
Наша обкладинка	6
Сеньків І. Наше Різдво в народних віруваннях	7
О. Муссаковська: Ольга Коренець	10
О. Коренець: Зшиток Малого Монгола	10
Л. Б. Вчителька і дослідниця (С. Сидорович)	12
Лист до редакції	13
Х. Навроцька. Підсумки засідання Головної Управи	14
О. Ставнича: Крайова конференція жінок у Гюстоні	16
Тільки між нами і телефоном. Що на першому місці Л. Калинович	17
М. Галун-Блак: Тітка Америка	18
Зміст XXXIV річника	19
Надіслані книжки. Конкурс для дітей	25
Вісті з Централі	26
СФУЖО	27
Our Life	29
Харчування. Гості на полуденок. М. Цимбаліста	33
Вибійка.	34
Вишивка. Вишивані блюзки	35
Хроніка Округ. Округа Дітройт	36
Посмертні згадки	41
Розвага забава. В. Андрушків. К. Іваницька	42
Замість квітів	44
Календарець	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uiana Llubovych**
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Світляна Луцька-Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодиноке число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця
голови
Любослава Шандра — заступниця
голови
Христина Навроцька — заступниця
голови

Ольга Ставнича — заступниця
голови

Евфрозина Мартинець — протоколярна
секретарка
Марія Савчак — кореспонден-
ційна секретарка
Ірина Комар — касирка
Поля Книш — фінансова
секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Кіндрачук — організаційна
Ірина Лончина — виховна
Даня Дикий — виховна
Люба Волинець — культ.-освітня
Каміля Смородська — зв'язків
Теодозія Савицька — сусп. опіка
— пресова
— статутова

Дора Рак

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська — голова
Ірина Качанівська — член
Надія Попель — член
Наталія Лопатинська — заступниця
Олена Шиприкєвич — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон — Огайо
Марія Юзефович — Чикаго
Наталія Даниленко — Філадельфія
Ольга Гнатейко — Нью Джерзі
Рома Дигдало — Дітройт
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

У цей святковий час шлемо Різдвяні та Новорічні бажання всім нашим землякам в Україні і поза Україною. Зокрема думки наші, сповнені турботи, будуть з усіма тими, які не мають змоги вільно і серед своїх найближчих зустрічати цей радісний день народження Божої Дитини.

Успіхів і щастя в особистому й громадському житті бажаємо всім членам нашої Організації, Управам Округ та Відділів.

Вітаємо в цей час почесну голову Союзу Українок Америки пані Лідію Бурачинську та на її руки, як голови СФУЖО, передаємо наші найкращі бажання всім складовим організаціям СФУЖО.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ДО ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Дорогі передплатники, читачі, прихильники та всі "люди доброї волі", до чийх рук потрапить це наше останнє в цьому році число "Нашого Життя".

Пересилаємо Вам наші бажання провести цей святковий час у колі Ваших близьких у щасті та здоров'ї. Можливо, не всі Ваші найближчі засядуть з Вами до Святої вечері, можливо, ділять Вас простори, кордони, океани. Але напевно їхні думки так, як і наші, пливуть понад усе те, що нас ділить. Вони пливуть навіть поза границі, які кладе немилосердний час. Старші вертаються думкою до того, що минуло, молодші вибігають вперед до того, що перед ними. Але є ще інше, що ділить гірше ніж простір і час. Це не так різниця переконань, ідей чи звичаїв, а більше нетолерантність до тих, які йдуть іншою ніж ми дорогою, які визнають інші принципи, або які мають просто інші уподобання. Іноді, а, можливо, що й найчастіше, не основні різниці, а дрібні, зовнішні ставлять непрохідні перегороди, а то й стають причиною ворожнечі поміж людьми близькими, яких життєві цілі не так то вже різняться. Коли б глянути з певної віддалі, наче б здалека чи звисока на те, що спричинює взаємну ворожість, тоді ми побачили б, що воно мале й неважливе, неварте уваги.

Старовинний вислів — звернення до "людей доброї волі" найкраще висловлює й окреслює те, яке повинно бути відношення поміж людьми: добра воля взаємно себе зрозуміти.

Тож і наші бажання звертаємо до людей доброї волі та бажаємо їм з Різдвом Христовим та Новим Роком всякого добра!

Редакція та Адміністрація "Нашого Життя"

Наша обкладинка: "Нова радість стала". Гуцули колядують. Графіка. Мирон Білинський
Our cover: "Nova Radist Stala" Hutsuls singing carols. Woodcut by Myron Bilynsky.

ОЛЕКСА СТЕФАНОВИЧ

Свіжее сіно, ясла кленові,
Ясна Дитина...
Діва Марія коси шовкові
Стеле для сина.

Біле ягнятко дише на Бога,
Сивее дише, —
Дишуть на Бога, щоби для нього
Було тепліше.

В небі черкають крила об крила:
Янголів — сила.
В небі ніколи так не дзвонила
Пісня зраділа.

Дзвонить ялина десь у діброві,
В лузі — калина...
Свіжее сіно, ясла кленові,
Ясна Дитина.

(«Християнський шлях», ч. 1-2, 1946)

"За лісом — за прилісом золота
діжка сходить"

Українська загадка

СЛАВІТЕ ЙОГО!

Не заснула Божа Мати, —
Задрімала — і досить:
Треба тісто біле бгати,
Треба діжку замисить.

Тихо встала в саму північ...
Серед сонної п'їтьми
Лиш одні зраділі півні
Піли й били їй крильми.

Встала, місить... Як злотисто
Світять масло і мука!
Скільки випило вже тісто
Вогняного молока!

А медами, чисте, ліпе,
Упилося вже, мабуть!
Та чи прагнем тебе, хлібе,
Чи столи на тебе ждуть?

Чи, оглянувши господу,
Скаже праведний Господь:
"Стань, мій хлібе, серед сходу
Та скоріше мені сходи!"?

Чи спаде важка завіса,
Що все небо огорта,
Чи зійде над темним лісом
Божа діжка золота?

(«Християнський шлях», ч. 29, 1946)

Носталгійне Свята йдуть

Перед вітринами — діти. Притулені до шиб носики і широко розкриті блискучі очка. Мама тягне за руку, мама спішиться й не дозволяє притулювати носика до шиби. Мама завжди спішиться перед святами і так, якби не бачила тих казкових багатств за вітриною. А вони, діти, могли б тут стояти безконечно довго, поки б носик не примерз до шиби. Бо за вітриною — одна казка. Не вистачить, що чоколяда, то ще з неї такі чудові речі! Ведмідь із розпростертими ніжками. Ввесь у срібному, або золотому папері. А ось люлька — ніби правдива, що хоч тільки насип тютюну і закури. А це все добро на ялинку! Чого тільки нема! Олівчик, авто, ракета — золоті зірки й срібні паячки. Дерев'яний моримушок — наче просто з лісу, або півник, такий чудовий! А серед цього добра — ялинка — вся в свічках, із срібним, ангельським волоссям, таким ніжним, ніжним із фіолетним відблиском. Але мама все тягне далі йти. Ну так — удома говорили, що не будуть зупинятися надто довго перед вітринами, але хто міг припускати, що тут така краса!

Рух у місті. І кожний іде з клуночком. Все це так святково — через ці білі пакуночки. Можливо, що в них навіть щось зовсім звичайне, таке щоденне, але сьогодні кожний пакунок має святковий вигляд, наче б у ньому заховані якісь скарби. І кожний нині спішиться, крім дітей, що не можуть відірвати своїх очей і носиків від святкових вітрин. Бо там срібні, золоті, та блискучочервоні скляні баньки. Довгі ланцюги обвивають галузки яличок, найдивніші звірі, чорти і ангели згідливо позасідали на галузках. Білий лещатар присипаний сяючим снігом висить на довгій шнурочку і гойдається рівномірно. Там угорі білі пташки, на вершку гострий "шпіц" із зіркою.

Це за вітриною, але не тільки там. Мерехтливі скарби — порозкладані по торговлиці. На довгих дрючках понавішувани тендітні ланцюжки з крихкої соломинки й бібулки. Цілі оберемки кошичків, маленьких лямпадок із пацьорків. І щороку все нові "винаходи". То до гашення свічок, то уліпшені "штучні вогні", фоерверки, все нові й нові видумки. Рядом довгі буди з понавішуваними забавками, чоколядовими прикрасами. А над тим усім крик і гамір. Вперте напрошування, настирливі й голосні намови, гамірна реклама. Щороку те саме і все з новими відмінами. Одно лише зовсім незмінне — найбільш святкове — це запах ялинки й вона сама.

Ялинка в місті. Цілий ліс заблуканих, далеких яличок і смерічок. Смерічки з патлятими галузками й ялички з блискучими, білими, підбитими шпильками. Принесли із своїм запахом урочистий настрій у місто. Збиті в одно, притрушені снігом з далекого лісу — заповнили торговлиці й площі. Вистелили своїми зеленими шпильками брудні міські бруки. Мало цього, розворушили місто — наче кий запханий у муравлище. Бо це за яличками наплило в місто море купців і купчиків, що порозкладали свої буди з блискучим крамом. Блискучим, — бо усе тепер блищить святково в місті, усе стоїть під знаком ялинки.

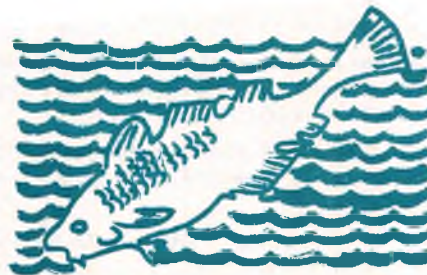
Скільки їх гине щороку у своїй ранній молодості! Але скільки теж радості й дитячого сміху викликають оці ялинки, що тепер такі залякані й "бідні", поскидані на торговлиці. Ще день-два і цей ліс яличок розійдеться по всьому місті, — прикрасить вогкі сутерени, де начіпають на них паперових прикрас, або пишні кімнати, де прикрасять їх електричними лямпочками. Кожний створить собі в хаті маленьку байку — уривок із цього моря, що лежить по вітринах.

Крик над торговцями. Інший крик як щодня, радісний і повний очікування. Тупіт змерзалих ніг і плюскіт рибок у боклагах.

А понад тим запах зеленої ялички.

Передсвяткова симфонія міста.

У. С.

Львів "Нова Хата" ч. 1. Січень 1937

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

На порозі Нового Року

На порозі Нового Року хай мені буде вільно сказати кілька слів. Читаймо нашу пресу, а в тому і видання наших жіночих організацій, щоб знати що робиться навколо нас, як діє наше організоване жіноцтво. Бо чим людина більше знає, що робиться навколо неї, тим упертіше починає працювати думка в творчому напрямку і вимагає від людини і собі стати в організовані творчі ряди. Хто ще не включився в ці ряди нашого жіноцтва — хай же хоч поцікавиться його життям, його роботою. А зроблено дуже багато і досягнуто не мало!

Читаючи пресу і журнали жіночих видань, яскраво видно наслідки кропітливої роботи. Робота по Відділах іноді йде плинно, часом робиться щось не так, як хотілось би, як, здається, мусіло б плануватися й виконувати. Можливо, що ми в своїй роботі часом занадто підпадаємо під вплив "моди" і нерозважно кидаємося в крайності. Але ж треба вміти також бачити і те, які навколо можливості, які обставини, які уподобання і вимоги (так! — на жаль, з цим треба таки рахуватись!) наших громад і чужинецького суспільства, серед якого ми живемо і в якому хочемо мати своїх прихильників.

На мою думку, якимось просто неприродно молодій людині стояти сьогодні осторонь, коли все людство кипить. Стояти осторонь, а ще й критикувати, дошукуючись якихось помилок (які зрештою всюди і завжди трапляються), замість тверезо глянути на немалі досягнення і, засукавши рукави, стати і собі в ряди невтомних працівниць на громадському полі. Кожна бо з нас і здоровою, творчою думкою і ділом допоможе піднести спільні прагнення і працю ще на один вищий щабель, ще одною краплинкою гарячого протесту боротися з нашим ворогом. А відомо ж: "краплинка по краплинці — руйнує і каменюку".

Наша батьківщина не лише поневолена. Вона постійно і немилосердно **тортурована**, а ми на волі маємо можли-

вості йти в боротьбі за свій народ разом з тими, що волю і життя своє не вагаючись віддають.

Боротьба за визволення в мирний час іде багатьма шляхами. Ці шляхи не однакові. Вони інші на Рідних Землях під окупацією (а які ж невимовно тяжкі!), і інші на чужині, де повна свобода.

Найбільш промовисті ділянки на шляху боротьби за свій народ на чужині, в якій кожний може включитись — це ділянки мистецтва, національної культури, виховання дітей і молоді (не відхиляймося тільки в цих ділянках від традицій нашого народу!), міжнародних зв'язків, усвідомлення чужинців про становище в Україні, активна допомога нашим політичним в'язням спільно з Комітетом допомоги в'язням.

За останні роки в цих ділянках наше жіноцтво зробило не мало. Дуже потрібно, щоб ми більше зацікавились діяльністю нашого активу і самі включились у цю шляхетну працю!

Не намагаймося шукати помилок у діяльності наших посестр, щоб виправдати своє безчинне "стояння осторонь". Помилки треба знати, щоб їх не повторювати, але вони не сміють бути причиною нашої сплячки. Їх треба виправляти, а для цього треба бути активним. Гляймо на позитиви і досягнення! Намагаймося всі разом досягти ще більших досягнень!

З Різдвом Христовим та Новим Роком будьте всі здорові.

А в Новому Році так плянуймо своє життя, щоб і свою частинку праці внести в нашу спільну творчу і таку потрібну роботу!

Успіху і радості бажаю.

Н. Л-М.

ПРИГАДКА

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПРИГАДКА

НАУКОВО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

проголосив

1 ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

на історичну повість або оповідання.

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне, державницьке навітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Реченець конкурсу: продовжено до 28 лютого 1978 р. Нагорода за найкращий твір: 400 дол.

Твори повинні бути написані на друкарській машинці у трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж твори, які вийшли друком у 1977 році. Твори, підписані псевдонімом, повинні мати теж залучену коверту з прізвищем автора. Склад журі буде поданий пізніше.

2 НАУКОВИЙ КОНКУРС

на історичну працю (монографію)

Темою може бути будь-який відтинок історії України. Рукопис повинен обіймати найменше 100 стор. машинопису. Друковані наукові твори будуть теж братися до уваги.

Нагорода за найкращий твір: 400 дол. Реченець конкурсу: 31 грудня 1978. Склад журі буде проголошений пізніше.

Твори обох конкурсів надсилати на адресу:

Ukrainian National Women's League of America
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE -
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
П'ЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.
В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

З нагоди Різдва Христового і Нового Року пересилаємо всім Членам Українського Музею, його Меценатам, Добродіям і Прихильникам та всім тим, які причинилися до його постання і росту, найщиріші побажання всього добра.

Управа Українського Музею

РІЗДВЯНА ПРОГРАМА В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

В Українському Музеї в Нью Йорку заплановано на протяг трьох кінців тижнів грудня ц. р. Різдвяну Програму в яку входитимуть практичні покази для дітей і молоді, як виготовляти традиційні українські прикраси на ялинку. Кожна дитина зробить сама бодай одну прикрасу на ялинку, яку зможе забрати до дому.

У просторій залі дому СУА-УККА, на другому поверсі, де відбуватимуться покази приготовано, як ілюстративний матеріал різдвяний стіл з традиційни-

ми стравами, Вертеп 64-го Відділу СУА, який двічі був показаний на Виставці Світового Торговельного Центру "Різдво довкруги світу", ялинка, прикрашена ручно робленими прикрасами.

Про різдвяні звичаї і Вертеп буде окрема гутірка. Під час деяких сесій виступатиме з колядками дівочий ансамбль зі школи св. Юра в Нью Йорку під директурою Богданни Волянської.

Перший показ заплановано на п'ятницю, 2-го грудня ц. р. Разом передбачується 14 показів. Зацікавлення є велике, доказом чого є, що всі покази є заповнені резерваціями дітей і молоді.

Марія Савчак

Управа Українського Музею складає цією дорогою щиру подяку нижче поданим паням, які безкорисно присвятили свій час для крамнички Українського Музею:

Марта Данилюк (83 Від.), Марія Ржепецька (64 Від.), Міля Рогожа (83 Від.), Віра Шпонтант (83 Від.).

Просимо ввічливо Вельмишановних Членів Українського Музею відновити своє членство на 1978 рік. Згідно зі статутом, вкладка повинна бути вплачена до кінця січня 1978 року.

Управа Українського Музею

НОВІ МЕЦЕНАТИ І ДОБРОДІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

58-ий Відділ з Дітройту, Міч. 1,000 дол.
82-ий Відділ з Нью-Йорку, Н. Й. 1,000 дол.
108-ий Відділ з Нью Гейвену, Конн. 1,000 дол.
47-ий Відділ з Рочестеру, Н. Й. 500 дол.
59-ий Відділ з Балтімору, Мд. 500 дол.
17-ий Відділ з Маямі, Флоріда - декларував 1,000 дол.

У зв'язку з виданням обширного каталогу осінньої виставки "Історичні мотиви в українських тканинах і вишивці", кошти чого виноситимуть понад 2,500 доларів, Екзекутива СУА звернулася до всіх Відділів СУА з проханням фінансово допомогти Музеєві в цьому.

Перший, відгукнувся 64-ий Відділ, пересилаючи на ту ціль 500.00 дол.

82-ий Відділ переслав 50.00 дол.
47-ий Відділ переслав 25.00 дол.

Марія Савчак

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

По 250.00 дол. З Відділ СУА в Феніксі, д-р Климентій Рогозинський.

По 200.00 дол. Товариство "Самопоміч" в Ньюарку, Н.Дж.

По 100.00 дол. Ольга і Іван Федчишин, Катерина Коленяк,

По 60.00 дол. Володимир Грицин.

По 50.00 дол. Українське Товариство з Великого Сінсінаті Огайо. З нагоди 25-ття 51 Відділу СУА — Лідія Олексюк.

По 30.00 дол. 103 Відділ СУА Гемпстедт, Лонг Айленд

По 25.00 дол. Петро Салаяк, 89 Відділ СУА в Кергонксоні замість гонорару для п. Стахів.

По 20.00 дол. Анастасія і Володимир Мерещак, Д. Трачук.

По 11.00 дол. Наталія Білинська

По 10.00 дол. Марія Долішна, Марія Зубрицька, Федчишин, Наталія Кузів, Нестор Тропак.

По 5.00 дол. Ізидора Боярська, Богдан Годак, Михайло Плешкан

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Список осіб які подарували речі для Українського Музею в Нью Йорку.

Лідія Бурачинська, Філадельфія, Пенн. гуцульський коник зі сира, роботи Дмитра Федорійчука з села Річки біля Косова.

Анна Ваврик, Трой, Н. Й. жіноча і мужеська вишивана сорочка і крайка.

Дарія Витанович, Беркелей Гайтс, Н. Дж. зразок вишивки.

Марія Галій, Вайнланд, Н. Дж. весільна стяжка з 1908 року.

Варвара Горбайчук, Нью Йорк, Фляшінг, чіпець з тернопільщини.

Марія Гриневич, Чикаго, Ілл. 6 шнурів коралів.

Текля Кушнір, Гемтрамк, Міч. Коралі з 1895 року.

Лазута-Королишин, Норт Гільтон, Н. Дж. Дві скатерті з 1920 р. одну з 1928 р. верету з 1929 р. роботи Анни Лазути і Полішук з Мишович, тернопільського повіту, крайку з Коломиї з 1930 р. кусень полотна вишитого в квіти та вишивану доріжку, запаску з 1917 р.

Ірина Лончина, Дітройт, Міч. килим з Глинян 1930 р.

Теодора Май дев'ять знімків і три картки (групи в буковинських одягах з 1900 р.)

Анна Никифоряк, Нью Йорк, Н. Й. вишивана подушка, доріжка і рушник з 1920 років зі Станиславщини, бронзовий старовинний хрест з 1800 р. з Косова та 72 зразки косівських взорів.

Ада Осінчук, Форт Вейн, Інд. килим з 1928 р. (Кооп. Гуцульське Мистецтво)

Володимир Пасічник, Дункірк, Н. Й. коралі ручно мальовані.

Ольга Платош, Гартфорд, Конн. 2 дерев'яні свічники-трійці, 2 різьблені хрести, 3 веретена, 2 дерев'яні коновочки, керамічна тарілка і дзбанок на вино, мужеський жакет, 2 жіночі сорочки, 2 вишивані рукави, 2 крайки і 4 зразки взорів. Всі речі з Гуцульщини, які мають більше як 100 років.

Александра Різник, Асторія, Н. Й. 4 шnurки коралів.

Уляна Старосольська, Нью Йорк, Н. Й. космацькі постолі.

Петро Хлібович, Нью Брітан, Конн. Українські гроші на 500 гривень 1918 р.

Наталія Чапленко, Матаван, Н. Дж. рушник з 1925 р. пов. Снятин, кусник тканого полотна і зразок вишивки.

Олена Чорний, Форт Лі, Н. Дж. килим з 19 ст. роботи Осудчук-Турин, рушник з 1930 р. з Перегінська.

Юрій Чорний, Форт Лі, Н. Дж. тканий рушник з 1898 р. з Буковини.

Тарас Яремко, Бруклін, Н. Й. зразок старовинної вишивки.

Щиро дякуємо

Марія Шуст
Директор Українського Музею.

ВІДВІДИНИ

Оповідання Ядвіги

Сонце вже зійшло й піднялось високо, коли довелося мені стати біля рідної хати. Не скажу, що вона змінилася. До долу також не похилилася. Нікуди не пересунулася. Була побілена, чистенька, як годиться, тільки солон'яну стріху збоку здерто й новий господар частину даху свіжою бляхою вже покрив. Стала я перед хатою, але не мала сміливості переступити поріг, бо сльози чомусь набігали на очі та літа молодії пригадалися. Аж ось скригнули двері, відчинилися та з'явилася в них висока, худа, пригоблена вже баба.

— Слава Ісусу Христу, — звернулася я до неї. Стара глянула уважно на мене й після помітної перерви відповіла:

— Слава. На віки!

Зараз же після цих слів заговорила:

— А ти тут ніби чого? Що шукаєш?

Тоді я їй:

— Дайте, ненько, хоч води напитися. З Польщі я. В цій хаті, газдине, де ви тепер господарюєте, родилася. А приїхала на мамину могилу.

Старуха перестала оглядати мене. Витерла губи запаскою, похилилася до мене, міцно пригорнула своєю сухою рукою до себе та сказала:

— Ходи, доню, ближче.

Почула я тоді, що тане серце в цієї бабусі та що не погана з неї людина. Газдиня повела мене в хату й посадила за столом. Поставила молоко й хліб.

— Їж, доню, донечко, — запрошувала.

Схопилася я шпарко за їжу, як-то буває в подорожньої людини. А стара давай перепрошувати мене за те, що теплої страви в хаті немає. Вона сама вдова. Дочка з зятем до млина поїхали, а їй неначе горобчиків досить будь-що сьорбнути. Сказала також, що місце знайдеться і щоб я про ніч

ЯН АДАМСЬКИЙ

Стоянові Соботіну

ліг не турбувалася. Коли поїла я та попила, господині зняла з полиці аж під стелею дві "фабричні" бліді й вузькі свічки та кинула сірники у фартух.

— Ходи, доню, зі мною, підемо тепер на цвинтар.

Та й пішли ми дві — я й вона — на край села, значить туди, де наше старе сільське кладовище. Дивлюсь я, розглядаюсь, очі все протираю, та й вірити не хочеться, що передо мною усе кладовище чисте, ніде ні бур'яну, ні будячка. Всі кам'яні пам'ятники вапном побілені, як треба. Дерев'яні хрести від моху акуратно почищені, а ті залізні від іржі, значить, також.

— Ненько, бабуню? — питаю я старенької. Чиє це клопотання — цей порядок довкола на кладовищі?

Газдиня задумалася над моїм питанням.

— Ми з-під Команчі приїхали, — сказала. — Народ з нашого села

НАША ОБКЛАДИНКА

Графіка Мирона Білинського "Гуцульські колядки" прикрашає наше, останнє в цьому році число, але теж, заодно, є ілюстрацією до статті д-ра Івана Сенькова "Наше Різдво в народних віруваннях і обрядах". Друга частина цієї статті, де коляді присвячено особливу увагу, буде поміщена у першому числі наступного уже 1978 року.

Мистцем, який виконав цю графіку, є Мирон Білинський. Тепер, на жаль, не оглядаємо на мистецьких виставках його графік, бо він працює в ділянці візантійського мистецтва, розмальовуючи церкви. Очевидно, ця ділянка потрібна й має не менш мистецьких вартостей, але графіка чи ілюстрації доступні широкому колові любителів мистецтва. Тим то виправдуємо наш вислів "на жаль".

Завернім час і простежимо, хоч коротко, мистецький шлях Мирона Білинського. Закінчив він Краківську Академію Мистецтв у 1939 році, тобто саме перед вибухом війни. Після війни він працював майже виключно в ділянці графіки та ілюстрацій. Перебуваючи в Мюнхені, виконав цілі серії проектів поштових значків, у тому теж підпільної України. Деякі зразки містимо в сьогоднішньому числі

Поштові марки проекту Мирона Білинського
Postage stamps designed by Myron Bilynsky

"Нашого Життя". Деякі з тих значків були поміщені в німецьких, а ще більше в еспанських філіателістичних каталогах. Виконував він теж ілюстрації та заставки до різних видань, співанників УПА тощо.

Його картини, переважно графіки, були показані на виставках у різних містах Німеччини (Мюнхені, Регенсбурзі та ін.). Брав він теж участь у міжнародних виставках картин в Амстердамі та Парижі.

Переїхавши в 1952 році до Нью-Йорку, посвятився візантійському мистецтву і в цій ділянці працює і досі. Виконав численні вітражі, іконостаси та ікони у візантійському стилі для багатьох українських церков в

Америці. Особливе його зацікавлення та спеціалізація — це мозаїка. З численних церков, де знаходяться його праці, вчислимо декілька: Джансон Сіті, Н. Йорк; Асторія, Лонг Айленд; Бервік, Пенсильвенія; Рамей, Пенсильвенія; Гілсайд, Нью Джерзі та багато інших.

Цілий останній рік зайнятий був Мирон Білинський розмальовуванням ікон до катедрі св. Ніколая в Чикаго. Праця в ділянці церковного мистецтва настільки займає не тільки час, але й усе творче наставлення мистця, що його колись улюблена ділянка графіки відійшла на бік. Нам слід бажати, щоб обставини дозволили йому повернутися до тієї ділянки, в якій він мав неабиякі досягнення та успіхи.

справедливий і чистий. Крові, нічиєї на сумлінні не має... А тут це саме, — говорила, — про людей з вашого села нам розповідали. Добрий і людяний народ тут жив перед нами. То й людськи й справедливо дбаємо про цей цвинтар і думаємо, що якась справедлива й чесна рука й про наш цвинтар і наші могили там у вас подбає.

Віднайшли ми упорядковану й чисту могилу моєї мами, з польським написом на таблиці. Запалили свічку. Перехрестилися — кожна по-своєму. Вона три рази, а я раз.

Повечеряли ми разом, а вранці стара газдиня напоїла, накормила свою гостю, як це всюди на сході буває. Колача кусок, що з неділі в хаті залишився, на дорогу дала. Відвела мене

до автобусу, що тепер від Бучача до самого села доїжджає. Поїхала я до себе.

Ось це, мій давній сусіде, хотіла я розповісти.

З польської переклав
Антін Верба

Передрук з "Нашого Слова"
Варшава 13 листопада 1977 р. без зміни правопису.

*Ілюстрації з розділу
про Різдво з книги
"Гуцульщина"
Володимира Шухевича.*

Д-р ІВАН СЕНЬКІВ

НАШЕ РІЗДВО В НАРОДНИХ ВІРУВАННЯХ І ОБРЯДАХ

Д-р Іван Сеньків, автор цієї статті, походить з Побережжя в Західній Україні. Він виріс на Гуцульщині, гімназію кінчав у Станиславові. Студіював етнографію і історію України в університеті в Варшаві, а докторат з етнографічних студій здобув в університеті в Берліні, де був науковим співробітником етнографічного музею до кінця другої світової війни. Тепер живе в Дортмунді в Західній Німеччині і працює в державній науковій бібліотеці.

Суворий піст, який попереджав і заповідав прихід Різдва, звався Пилипівка. Він починався в день св. Пилипа (Філіпа) 27 листопада, звідти й його назва, і тривав аж до Різдва. У Пилипівку припадали важливі свята, коло яких зосередилися деякі народні вірування та обряди осіннього й зимового хліборобського кола, пов'язані з закінченням старого й початком нового років. Це були:

1. Урочисте свято Введення Пречистої Богородиці — 4 грудня. Воно мало новорічний характер. Першого гостя, що вранці на Введення зайшов у хату називали "полазником" (лазити по хатах). Якщо це був вродливий парень, означало це щастя й здоров'я в хаті на весь рік. Якщо ж зайшла в хату стара й недолуга баба — вважали це ознакою нещастя. Увечері перед Введенням починали гуцульські ворожбити, знахарі й чародійники розводити свої чари й замовляння. Це був їхній новий рік. А селяни обсипували свою худобу конопляним сім'ям, щоб добре вона велася цілий рік. Деякі розробляли з часнику, букового вугілля і свинячого гною масть, якою смазували коровам вим'я, щоб відьми не відбирали їм молоко.

Дівчата, яким не щастило в заміжжі, також займалися в навічерея Введення вороженням. Щоб відгадати, чи в наступному році вони одружаться, вони наголо із пов'язкою на очах рахували коли в плоті до дев'ятого. Дев'ятий кіл перев'язували ниткою й уранці на Введення оглядали його. По гарному чи негарному вигляді кола судили, який буде їхній жених і чи вмітиме любити.

2. День мучениці Катерини — 7 грудня. Увечері перед цим святом дівчата вилазили на ворота й закликали долю на вечерю. На Гуцульщині жінки цього дня не шили та не пряли, щоб вівці не "крутилися", значить, не хворіли на тяжку недугу.

3. На Андрія (13 грудня) дівчата сіяли в деревозрубках коноплі й ворожили з цього, чи скоро вийдуть заміж.

4. У день св. Варвари і Сави (17 і 18 грудня) жінки не пряли й не шили, щоб не хворіти на ревматизм у пальцях.

5. Свято "зимного" Миколи (19 грудня) було важливим святом на Гуцульщині. Миколу вважали патроном зими й опікуном диких звірів. Він охороняв худобу від вовків і ведмедів. Микола держав під своєю опікою також весну. Ключі від весни він передавав на Благовіщення (7 квітня) св. Юр'єві. Свято "літнього" Миколи припадало 22 травня на спомин перенесення його мощів 1087 року до Барі в південній Італії.

**Микола іде, та й весну веде,
Він весну веде, а зиму жене,
Він весну веде, крутим копацем**

**А зимку жене ясеньким мечем,
Ясеньким мечем, теплим вітриком,
Теплим вітриком, дрібним дощиком.**

У день Ігнатія (2 січня) жінки не шили й не пряли, зате допомагали своїм чоловікам у праці на господарстві. Господарі, зарізвавши свиню, солили соло-

Illustrations from the chapter about Christmas from the book "Hutsulschyna of Volodymyr Shukhevych"

нину й складали її до бочок. Свинячою кров'ю поливали вони сіль, яка була призначена для худоби, щоб зберегти її від чередійниць (відьм).

Святий вечір (6 січня) — це хліборобське свято, що зберегло найбільше старовинних народних звичаїв та вірувань. "Воно, — як писав Михайло Грушевський, — зібрало навколо себе трохи не всю суму старої господарської магії і культу" ("Історія української літератури", т. 1, 1959, стор. 143). Усі ці вірування, обрядова народна поезія й символіка старовинного празника зустрічі нового сонячного року змішалися впродовж віків з церковними обрядами свята народження Христа і збереглися до сьогодні у фрагментах або в нових формах релігійного життя. Їхньою провідною думкою є народна віра в чудотворчу силу природи в часі зимового повороту сонця. Люди, життя яких тісно пов'язувалося з природою, вірили, що в цей важливий момент, коли сонце поверталось до весни й повільно росло в силу, можна було на побудову сонця, притягти бажане щастя, багатство й мир на наступний рік. Треба було лише вміти їх закликати й замовити за допомогою інсценізованих образів багатства та з допомогою культових формул, танців і співу. Цій універсальній мрії й бажанню людини були присвячені Святий вечір і Свято коляди.

Тайна вечеря була символічним образом багатства, яке закликалося та заворожувалося у Святий вечір. Увесь день перед Різдвом призначувалося на приготування вечері, до якої засідала вся родина завжди по заході сонця. Старші віком люди постили весь день аж до вечері й не курили. У хаті й на подвір'ї панував урочистий настрій. Не можна було сваритися, кричати чи гніватися. Раненько запалювано традиційним способом (за допомогою тертя двох сухих патичків) "живий" вогонь і ним розпалювано вогонь в печі. Увесь день господині пекли хліби й калачі різної величини та якості. Крім цього, були

заняті приготуванням 9-12 обрядових страв з усіх рослин і городини, які вирощували в полі й на городі. Цей первісний звичай заворожування багатства втримався досі в зміненій формі демонстрації правдивого або фіктивного багатства. У бідного чи багатого стіл мусів бути заставлений різними калачами, книшами, бабками й хлібами. Найважливішою стравою на Святий вечір була кутя, варена з вибраних зерен пшениці й вимішана з медом або цукром. На Покутті обов'язково додавали до куті ще тертого маку. На Гуцульщині цього не робили, бо вважали, що це допомагає розмноженню бліх. Зерна пшениці були стародавнім символом плодovitости і розродження. Пшеницю в різних формах можна зустріти в багатьох хліборобських обрядах. Батьки обкидали молоду пару на весіллі завжди зернами пшениці.

Кутя з пшеничних зерен була культовою поживою померлих родичів (дідів і бабів), які також були символами плодovitости й життя. Святий вечір був святом "дідів" і "бабів" і вони були почесними гостями на тайній вечері. Звідти її назва "тайна" або "свята" з уваги на участь у ній святих родичів. В уяві народу вся природа була заселена душами померлих, які перебували у воді, в деревах, збіжжі, городині, в траві та в хаті. Їм завдячувала фльора й фавна своє життя й плодovitість. Тому душі утотожнювано з місцем їхнього перебування. Господар, як репрезентант роду і майстер церемонії на Святий вечір, вносив до хати сніп пшениці і ставив його в кут під ікони. Це був сніп-дід. Крім того, господар вносив ще в'язку сіна до хати, розстеляв його на столі й на лавках, а решту клав під стіл. Трава й сіно були місцем перебування святих родичів, ближчих і дальших, яких також утотожнювано з сіном. Присутність родичів на тайній вечері служила заклинанню і побільшуванню добробуту для господарів.

Основою культу померлих була віра людини в безсмертність душі. Завдяки цьому могла людина

ПРИВІТ РІЗДВЯНИЙ ДО ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ":

У святковий час Різдва Христового та з Новим Роком пересилаємо сердечні побажання всього добра Голові і Членам Окружної Управи, Редакторів і Редакційній Колегії та Адміністрації журналу "Наше Життя", Гурткам Книголюбів в Америці і Канаді та щиро всіх вітаємо радісним привітом ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Гурток Книголюбів СУА
в Нью-Йорку

Рівночасно залучуємо 20.00 дол. на Запасний фонд "Нашого Життя" — різдвяний даток від Гуртка Книголюбів.

З нагоди 84-тих уродин мого Мужа, **Олександра Демченка**, складаю 20.00 дол. на цеглини на Український Музей.

Юля Демченко

пережити смерть і зменшити постійний і панічний страх перед нею. У народному світогляді люди не вмирили, лише змінjali свою форму й побут. Життя і смерть означали постійний прихід і відхід членів роду в родинному колі. Душі померлих були вищою формою людського існування. Вони втримували зв'язок людей з потойбічним світом і за їхнім посередництвом народ брав вимріяну участь у вселенній вічності. Свідомість посідання приязних істот на потойбічному світі наповняла людей почуттям безпеки й задоволення серед несамовитої космічної самоти.

До дальших обрядових страв зараховувалися: голубці, вареники з капустою або картоплею, росівниця з капусти, логазз з ячмінних крупів, товченка з фасолі, киселиця з сушених сливок, кулеша, гриби й інші. Усі ці страви варено на воді, а до їди машено їх конопляною олією, з уваги на суворий піст Пилипівку, що тривав аж до 12 години вночі. Щойно на наступний день, тобто на перший день Різдва, можна було їсти всі молочні продукти, м'ясо, солонину, смалець.

Під час варення пісних страв господині імітували квокання кур, щоб добре велися. На рогах стола клали в сіно по кілька зубців часнику для охорони від злих духів. Під час застеляння стола вони наслідували рикання корів, бляння овець та іржання коней, щоб були здорові та добре велися. Знане було також загальне повір'я, що опівночі на Святий вечір або перед св. Василем (Новим роком), худоба могла говорити, як людина. Не можна було її при цьому підслухувати, бо це загрожувало швидкою смертю.

Поки приступили всі члени сім'ї, разом з душами померлих, до вечері, господар заворожував найперше мир і безпеку для родини, худоби й дому, щоб охоронити їх від чортів, відьм і злих духів на цілий наступний рік. Він обкурював хату й стайні, обсипував маком і зарубував сокиру в поріг, щоб відьми не мали доступу до корів. Другим важливим актом оборонним було забезпечення дому й худоби від стихійних сил і диких звірів. Він символічно кликав бурю, град, громи й морози на спільну тайну

ГОЛОС З ВІДТІЛЯ

Усім друзям поза внутрішньою зоною.
З Новим Роком, дорогі і вірні!
Щастя Вам, надхнення, віри і свободи!

Українські жінки — в'язні Мордовських концтаборів (Звернення до осіб, які не є ув'язнені в СРСР, грудень 1973)

Передрук з книги "нездоланий дух" Мистецтво і поезія українських жінок політв'язнів в СРСР. Українське видавництво СМОЛОСКИП ім. Василя Симоненка.

вечерю. Чекав декілька хвилин на відповідь з вселенної. Коли відповідь не надходила, тоді чемно й відкрито виголошував таке замовлення: "Якщо ви не ласкаві прийти до нас на тайну вечерю, коли ми вас просимо, то не приходьте до нас вліті, коли ми вас не просимо й не потребуємо вас!". На підставі цього замовлення, він мав моральну основу влітку стати до боротьби із стихійними силами й відвертати або проганяти градові хмари й бурі на лісі й гори. За посередництвом душ померлих родичів, господар був спріднений з вселенною та її стихійними силами і міг поводитися з ними, як з рівними собі.

Диких звірів замовляв він гострими словами: "Зачиняю роти, пащеки залізними обручами, залізними ключами, щоб звірі не жерли мою худобу" (маржину). Тоді клав у відро потроху з кожної страви, домішував соли й давав кожній худобі скоштувати. Найбільше домішував куті, щоб спонукати худібку до плодючости. Не забував він також про своїх ворогів. Він затикав клоччям або сіном усі діри від кудель у лавках, замовляючи: "Не діри затикаю але роти (морди) моїм ворогам, щоб цілий рік мене не чіпалися!".

Закінчивши культові церемонії, засідав господар, а з ним і вся сім'я, з почуттям безпеки й вдоволення до вечері, що розпочиналася кутею. Усі члени родини їли з однієї миски. Спершу набирав господар повну ложку й кидав її до стелі, кажучи: "Аби наші ягнята велися і скакали з радости так високо, як ця кутя!". За другим разом виголошував те саме замовлення для телят, а втретє для бджіл. Допіру тепер наступала повна вечеря. До пізньої ночі їли й пили досхочу. Останки страв і нарізаного хліба залишали на столі всю ніч для душ померлих родичів, які при світлі свічок угощалися впродовж цієї ночі. З бігом часу чимало затратилося з цих вірувань і звичаїв. Пригадує собі, як і ми в нашому домі засідали до святої вечері. Батько, щоправда, не виголошував жодних замовлень, але кутю кидав до стелі щороку.

2-га частина у наступному числі.

ОЛЬГА ДОБРЯНСЬКА-КОРЕНЕЦЬ

22 липня 1977 відійшла у вічність з 28 Відділу Союзу Українок Америки в Ньюарку довголітня членка сл. п. Ольга з Добрянських-Коренець — одна з піонерок жіночого руху на рідних землях, письменниця і новелістка.

Покійна виростала і виховувалася в інтелегентному галицькому середовищі. По батькові це стара священича родина Добрянських. Дід о. Антін був церковним письменником, істориком перемиського, самбірського і сяницького єпископства, автором проповідей і старослов'янської граматики та знаменитим проповідником. Перший виголосив проповідь по-українськи.

По матері родина Ціпановських, музично обдарована; тітка Ольга піаністка, педагог і знана громадська діячка.

Батько Покійної Юліян був суддею в Риманові, а опісля в Перемишлі. Дитинство Ольги було дуже сумне. Маючи чотири роки втратила вона матір і це відбилось на цілім її житті. Молодечі літа зв'язані з Перемишлем, де покінчила вчительську семінарію та хотіла доповнити гімназійну матуру і вписатися до університету, але цю мрію знівечила фінансова дійсність.

У 1902 році вийшла заміж за гімназійного вчителя Дениса Коренця в Перемишлі. Вже тоді вписалася до "Товариства руських женщин" і кілька років була у проводі. Праця в цьому товаристві була здебільша харитативна. Покійна ще з двома жінками гімназійних учителів за дозволом директора оснувала і провадила кух-

Ольга Коренець
Olga Korenets

ню для бідних учнів, переважно селянських хлопців.

У 1913 році подружжя Коренців перенеслося до Львова. Тут саме відкрилося Покійній ширше поле для праці. Вона стала членкою "Жіночої громади", яку тоді очолювала Марія Білецька, — товариства, яке вже об'єднувало багатьох жінок і мало свої філії по цілім краю.

У "Жіночій громаді" співпрацювала з Константиною Малицькою. Вже тоді переводили вони збірку на "Фонд потреби України".

1927 року від "Союзу українок" (колишньої "Жіночої громади") Константина Малицька підготувляла Перший жіночий з'їзд із різних земель України, але цей з'їзд розв'язала польська влада. Однак запланований на цим з'їзді вечір у честь Наталії Кобринської відбувся місяць пізніше і на нім виголосила Покійна доповідь про літературну спадщину Наталії Кобринської.

Потім сл. п. Ольга Коренець працювала довгі роки з К. Малицькою в кружку "Рідної школи" ім. Ганни Барвінок.

Свою письменницьку діяльність почала в "Літературно-науковому віснику" за редакції Івана Франка на сторінках "Спроби молодого пера". Це були нариси, есеї, часом забарвлені ферміністичними настроями. Опісля містила статті в поступовій "Нашій меті", що її редагувала у 1919 році Дарія Старосольська, переважно на виховні теми. Дописувала теж до "Жінки" і "Діла".

Перед другою світовою війною видала Покійна свій одинокий твір "Зшиток малого Монгола". Це цінна психологічна студія з автобіографічною закраскою, яка відтворює переживання малої сирітки, що виростає в теплім родинним оточенні, яке однак зовсім не помічає й не розуміє туги дитини за втраченою мамою.

Ця коротка згадка хай буде не-в'янучою китицею квітів на могилу Покійної. Вічна їй пам'ять!

Ольга Муссаковська

ЗШИТОК МАЛОГО МОНГОЛА

(Уривок)

Є і фортеп'яні мами, та про нього не варто й говорити. Він, по правді, не рахується. Бо до нас приходять татів приятель і грає на ньому. Сильні лапи міцно вдаряють об клявіші. Ніби град каміння сиплеться на голову.

Ці ручища (я б по них била патином), покриті чорним волоссям, сунуть по клявішах, мов волохаті гусениці. Я певна, вони залишають на них липкий слід.

Бідні клявіші. Вони привикли колись до м'якого, теплого дотику білих чудових рук.

Лапи затерли всі сліди.

* * *

ОЛЬГА ДОБРЯНСЬКА-КОРЕНЕЦЬ

Кого знаю, знаю, які в нього очі та які руки. Усіх знайомих дочиста, а своїх то й не кажі.

У тата очі трішки сиві, а більш попелюсті. Вони ніколи не сміються. Тато сміється, а вони ніби кажуть: "Ми тут ні при чому. Смійся, коли можеш". А самі хоч би трішки посміхнулися. Ані-ані. Татові очі кам'яні. Люблять задивитися в одно місце. І тоді кам'яніють. Не ворохнуться. Вп'яляться й кінець.

— Що там бачиш, тату, у цьому фотелі?

Татові очі вже давно встромлені у фотель.

— У фотелі? У якому фотелі? прокидається тато. Не знає, на що дивився.

Такі вже в нього очі: дивляться, а не бачать.

Бабунині очі... ану! вгадай, який їх колір. Сто років тому були карі. Тепер ніби забагато випрані. Полиняли. Бабунині очі "виплакані", каже бабуня. То й не скажеш, які вони. Небагато в них барви залишилося.

Очі Саніні сині і великі. Сині, як її святкова сукенка. А великі на все лице. Поглянеш на Саню, нічого не бачиш, тільки очі. Широко розплющені. Ніби всьому дивуються.

Очі Мілі — тож то мають розкішну барву: чисто волошки. Тільки вони малі. Сміється Міля — вони стають ще менші. Коли Міля сердита, (не рухай нічого в кухні!), вони темнішають. Тоді треба їх боятися.

Мої очі... чи і про них треба згадати? Вони темні і були б непогані, і я б їх навіть може любила, та вони біднята мають препоганого сусіда: носище, що розсілося мало не на все лице. З-поза нього і очей не видно.

А руки...

Люблю руки тата. Вузькі, довгі, з тонкими пальцями — дуже бліді. Та вони втомлені. Сидить тато — вони спадають додолу. Що права втомлена — це так. Вона пише і пише. Але ліва? Хіба задивилась на праву. Думаю, всьому винні рамена. Це вони найбільш втомлені. Коли тато сидить, вони все опущені додолу.

— Чому рамена в тата опускаються?

— Життя налягло, — каже бабуня. (бабуня все говорить більш до себе).

Так би хотілося штовхнути це якесь життя. Хай би поступилося. Та біда його знає, як це зробити.

Бабунині руки — золоті руки. Усі знайомі так кажуть. Щонебудь спече бабуня — смачне, смачне. Тому бабунині руки золоті. Ідуть свята — усі сусідки до бабуні:

— Спечіть, спечіть, будь ласка, ніхто так як ви.

Зносять муку, цукор. І бабунині золоті руки печуть вдень сусідам. А собі вночі. Гай-гай, тож то радість! Тоді хай годинник б'є собі і дев'ять і десять — ми й за вухом не пошкрябаємося. Прошу дуже, бий собі, скільки хочеш. Цього дня йдеться спати щойно з півночі.

Бабунині руки такі, немов би хтось вигорнув з них усе м'ясо. Залишив тільки шкірочку. Уся вона складається у фалди. А поміж них жили. "Як батогів", — каже бабуня. Бабуня не любить цих своїх батогів. Підіймає руки вгору і на мить вони зникають.

Руки у Сані — один сміх. Коротке це, палаюхи широкі, закопирчені. А м'які, ніби з тіста. Саня крутить ними як їй до вподоби. Покласти другий палець наверх руки? Прошу дуже. Покладе. Відвернути всі пальці догори? Складуться, як пиріжок. Все, що хочеш, зробиш з цими смішними руками. Плету її пальці у кіски, закручую у вузлики. Вложу Сані у дзюб шоколяду, — на все дозволить.

Руки у Мілі — солодкі. За дня вони вештаються по горшках. Увечорі мастяться гліцеринуою і лізуть у

рукавички. На всю ніч. Гліцерина солодка — то й вони солодкі.

Мої руки — такі собі ручиська. Якби так трішки довші пальці. Натягаю — не помагає. Тому й не можу їх любити.

Тільки часом, коли ніч дуже темна і дуже довга, а в серці гострий камінчик — я цілую їх. Але тоді я їх не бачу. Та й тоді вони не називаються "мої" руки.

Ще очі і руки товаришок:

Очі в Дарки сміються. В них засвічуються веселі вогники. Їм ніби завжди весело. А руки малі, тріпотливі. Не вляжуть спокійно.

Очі Ніни ніби щось скривають. Часто хмарні. Дна в них не видно. Руки короткі. Пальці на кінцях трішки вниз загнуті. Загребущі. Усе горнуть до себе.

Сяська має очі зелені. Жмурить їх, як кіт. Вони ласяться. Її руки м'які, теплі, люблять пеститися.

Сиві очі Лінці залізли глибоко в голову. Ніби злі, а ніби сумують. Її руки не знають які. Вони відморожені. Червоні й опухлі.

Очі в Люби дуже ясні. Виглядають, мов зі скла. Вони часто кліпають, ніби лякаються. Руки в неї препогані. Пальці на кінцях згрубілі в кульки. Нігті побризгані.

Та найважливіших очей і рук не знаю.

Очі на знімці дивляться так, ніби цілують. Та вони дивляться вже "звідтіля". А які вони як живі — не вгадаєш.

Руки складені так, що їх не бачиш. У тітки Віри руки прегарні. Дуже бліді, а нігті рожеві. Ніжні руки. Люблю їх гладити. Та хоч би які гарні, вони не варт рівнятися до рук мами. Бо мамині руки нетільки найкращі, але й інші від усіх рук усього світу.

Є такий день, що називається мамина річниця. Це тоді, коли надворі сніг, а забавки з-під ялинки ще цілі.

Того дня тато у своїй кімнаті. Двері зачинені. Дітям туди не можна. А й бабуня йде туди тільки раз. Несе обід для тата. Але тарілки вертаються повні.

На хвилину бабуня лишає відхилені двері. Всуваюся навшпиньки. Тато за бюрком. Бачу тільки плечі. Голова в руках. На кріслі при бюрку майнуло щось біле. Майнуло і розвіялося.

— Мамо, не втікай! Це ж я, як це ти не пізнаєш своєї дитини?...

ПОДЯКА

Дякую від щирого серця усім, хто під час моєї хвороби, перебування у шпиталі та в часі реконвалесценції виявив мені свою приязнь, старався допомогти мені та опікувався мною.

Дякую за квіти членам Екзекутиви СУА, працівникам бюро СУА, членам редколегії "Нашого Життя", членам 64 Відділу СУА, друзям-пластунам, працівникам друкарні Комптопрінт та всім, хто переслав мені вітання.

Усім враз з подякою складаю ширі бажання Веселих свят та Щасливого Нового Року!

Уляна Старосопільська

ВЧИТЕЛЬКА І ДОСЛІДНИЦЯ

(У 5-ліття смерті Савини Садович)

Я пізнала Савину Сидорович, коли вона була вже зрілою жінкою. Висока, виспортована постать, правильні риси обличчя при здоровому кольорі лица, привітна усмішка з підкресленням легкого гумору у розмові. Її злегка примуржені очі немов оцінювали людину. Відчувалась певність себе в рухах і висловах. Її скромне вбрання підкреслювало діловість зустрічі і розмови. Сказати б — справжня вчителька з вигляду і покликання!

Можливо, що довголітнє вчителювання покляло на неї свій відпечаток. Своє знання вона розуміла і до нього довго й уважно готувалась. Але чи це було її справжнє покликання — не можу сказати. Бо в її житті виявилось пізніш інше замилування. І це власне хочеться тут вивіснити й обговорити.

Савина Сидорович походила з Поділля. Вона народилася 5 травня 1895 р. в Монастирищах на Тернопільщині. Її батько був церковний маляр, невідомо якого походження й освіти. Це його знання могло мати певний вплив на дітей (у Савини ще були сестри,) а може й передалось щось із того в спадщині їм. Найбільш важливе те, що дівчата змагали до освіти й батьки підтримували їх у тому. У 1914 р. Савина закінчила вчительський семінар у Львові.

Час її навчання у семінарі — це бурхливий ріст організації молоді. Найперше це був самоосвітній гурток, що був тоді при всіх майже середніх школах. Їх згуртувалось у ньому 8-9 дівчат-семінаристок, а Савина стала їх провідницею. Восени 1911 р. заснувався тайний Пласт. Знов бачимо Савину між першими 6 пластунками. Її товаришка-пластунка Ганна Дмитерко живо описує предмети пластової науки, що вони проходили. Пластова молодь тоді добре пізнала Кривчицький ліс чи Чортівську скалу коло Винник, а нічні вправи завели їх одного разу аж до Ганчар коло Давидова. В часі вакацій 1912 р. відбулися двонедільні вправи в горах, на Говерлі. Всіх учасників було 14, між ними двоє дівчат.

Згодом тайний Пласт став легальним. Але молодь того часу мріяла вже про військовий вишкіл. Політична напруга віщувала можливість війни. Тому в тайній стрілецькій організації, що постала в 1912 р. гуртувалась молодь. Це були Січові Стрільці I при Студентській Громаді і Січові Стрільці II при "Січі". При тій другій формації створилась дівоча чета, що нараховувала біля 30 членів. У 1914 р. на крайовому здвізі Січей і Соколів виступила вона у поході у стрілецьких одностроях.

Вибух війни 1914 р. перемінив підготову на акцію. Це сталося в вакаційному часі, коли Савина перебувала у своїх батьків. Лявіною перекотилась російська армія по Поділлі й відтяла Савину від свого гурта. Та не на довго. Бо вже в 1915 р. успішна австрійська контрфорензива звільнює більшу частину Галичини, але й здобуває доступ на Волинь, що була відтягла дотепер сокальським кордоном. В тій наступальній дії відзначили себе Українські Січові

Стрільці. І коли тільки закріпились на Волині — зразу подумали про заснування українських шкіл.

Оті українські школи — це ще одна світла сторінка діяльності УСС-ів. Українському населенню, що цілі століття не знало своєї школи й навіть не могло зватись своїм найменням — тут чужа окупаційна армія (так воно виглядало) дала такий подарунок. До співпраці при тому ділі станули вчительки-українки. Вже в 1915 р. знайшлась між ними Савина Сидорович. В самих початкових етапах тієї роботи були великі труднощі. Бракувало приміщення, шкільного устаткування, а що вже говорити про підручники, папір і крейду! Тут відразу виявився організаційний хист Савини. Вона вміла випрятати приміщення, заохотити батьків до допомоги, перебороти їх недовір'я, притягнути дітвору. Її педагогічні здібності були не менші. Незабаром вона, одна з молодших учительок, стала директоркою школи в Володимирі Волинському. Звідтіля розходились організаційні нитки до однокласівок в Острівку й Устелузі. Савина вміла підтримати й заохотити вчительок, що лякались труднощів у тих малих сільських школах.

Потім настав листопад 1918 р., що потряс усім населенням галицької землі. Не знаю, де і як пережила це Савина. Та отрясшись із цього удару, що його нанесла нова окупація, вона станула скоро до свого звання — стала вчителювати. Незабаром їй усміхнулось щастя, бо й справді в нашій тодішній дійсності це можна щастям назвати. Вона дістала змогу завершити спеціальну освіту. У Варшаві працював тоді гарно поставлений Інститут Прикладного Мистецтва, офіційно названий Інститутом Ручних Робіт. Сюди могли поступати лиш талановиті одиниці і це власно свідчить про обдарування Савини. А що українкам дуже трудно було дістатись туди, то це власне й треба назвати щасливим збігом обставин. Закінчивши дворічне навчання в тому Інституті Савина повернулась до Львова. Тепер вона вже працювала по своїй спеціальності, себто вчила ручних робіт у семінарі СС Василянок і в польському державному семінарі

Здається цілком природним явищем, що обдарована мистецьким хистом учителька присвятила свою увагу українському народньому мистецтву. Про те могли б розказувати її учениці в Семінарі СС Василянок, яким вона це старалась передати. Та й під час своїй вакаційних мандрівок вона вивчала вишивки і тканин різних околиць. Не думалось їй тоді, що це своє знання вона зможе колись в більш досконаліш формі використати.

Була в Савини Сидорович ще одна велика пристрасть. Вона дуже любила гірську природу. Нічні виправи й марші в околиці Львова — це був лиш початок її пізніших мандрівок. Кожні вакації вона використовувала на те, щоб пізнати іншу закутину української землі. При тому не любила самоти. Завжди в якомусь гурті, а найчастіше серед молоді. Там де був вишкільний табір чи плянувалась якась мандрівка — можна було її зустріти.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Звертаюся до провідників наших молодечих, жіночих та культурних організацій із проханням поінформувати своє членство про вигляд української вишиваної сорочки або блюзки. Чимраз частіше бачу на українських імпрезах та в нашій пресі дівчат і жінок в румунських вишиваних блузках.

Вірю, що це зовсім невинно, через брак глибокого ознайомлення з українським народним мистецтвом та носією. Мусимо пам'ятати, що не тільки

українці вишивають свою ношу (не будьмо аж такими егоїстами!) Румунська блюзка, хоч вишивана, та збирана, — ні кроєм, ні взором, ні стилем, ані матерією не подібна до української. Зрозуміло, румунську блюзку можна вдягати де хто бажає, але зовсім не можна нею замінювати українську, і то ще на українських імпрезах. Недавно в пресі була фотографія двох бандуристок в стильових полтавських строях — але в румунських блузках!

Замість видавати великі гроші на закуп готової румунської блюзки, ліпше заплатити комусь, щоби вишила вам стильову українську блюзку або сорочку — або самій вишити. Для

вжитку на українських імпрезах. В бібліотеках та українських музеях можна знайти книжки та статті (в жіночих журналах) про ношу та вишиття. Ми дуже чутливі коли чужинці "крудуть" наше народне мистецтво — не робім це самі.

Орися Пащак Трач

ПОДЯКА

Сердечна подяка почесній голові СУА **п-ні Лідії Бурачинській** за дар на Український Музей в сумі 170.00 дол. Це несприятий зворот коштів від СУА, за подарок з Парижа до Львондуну, в справі збірки музейних вишивок

Управа Українського Музею

Про життя Савини Сидорович у часі 2 світової війни не знаю нічого. Та й не довелось нам зустрічатись у тому бурхливому часі. Напевне даліше вчителювала, хоч змінилась система шкіл та й зміст навчання. Але все зустрічала у своїй праці той самий елемент — здібних українських дітей. Може й заради них Савина не емігрувала.

На цьому місці слід згадати, що Савина Сидорович — не одружившись — не створила власної родини. Чому так воно сталося при її товариській вдачі й привабливій зовнішності — не можу сказати. Та була в тій її постанові якась своя причина. Про її родинні почування свідчить її прив'язання до родини її сестри, одруженої з проф. Іваном Крип'якевичем. Це був начебто і її родинний дім, якому вона присвячувала багато уваги.

І так Савина Сидорович залишилась у Львові. Вона могла даліше вчителювати, як це й було в часі першої окупації. Та для неї відкрилась можливість працювати в іншій галузі і розвинути ще одне своє замишування. Вже від 1944 р. вона стала працівницею Етнографічного Музею Академії Наук УРСР. Як знавець народнього ткацтва вона примінила своє знання у властивому місці. Почали появляться її друковані праці. Спершу на загальну тему, як "Культура та побут колгоспників села Неслухова Ново-Милятинського району, Львівської області" у 1950 р. (у співавторстві), даліше "З досвіду роботи Етнографічного Музею АН УРСР" ("Вісник АН УРСР", Київ, 1951 ч. 11), "Орнамент українських вибіжок (альбом)", Київ, 1950 (у співавторстві). А потім уже виключно про ткацтво — "До історії розвитку народнього ткацтва в Косівському районі, Станіславської області" (збірник "Матеріяли з етнографії й художнього промислу" т. 3, Київ, 1975), даліше "До історії народнього ткацтва на західньо-українських землях XIV-XV ІІІ Іст. (у цьому ж збірнику, т. 4 1959), "Українське народне мистецтво, т. 1 "Тканини і вишивки", альбом, Київ 1960 (у співавторстві). Працювала не тільки над дослідями цих галузей нар. мистецтва, але й над застосуванням їх у сучасному побуті. Ось її праці: "Використання у сучасному одязі елементів традиційного вбрання (журнал "Народня творчість та етнографія", Київ, 1963, ч. 27, у співавторстві), "Україн-

ські народні мотиви в сучасному одязі, Москва, 1964 (у співавторстві), це її доповідь на VII Міжнар. Конгресі антропологічних та етнографічних наук. Ще одна її праця торкається ткацтва, а саме "Орнаментальні композиції народних тканин XIX — поч. XX ст. (у згаданому збірнику "Матеріяли з етнографії і художнього промислу", т. 7-8, 1963). Найбільша її праця "Народні художні тканини західних областей УРСР другої половини XIX — першої половини XX ст.". Це була її кандидатська дисертація, якої вона однак не захистила.

Що криється за тим? Чому її не допустили? Чому всі її праці появились — "у співавторстві"? Це все має свою вимову. Вона давала своє глибоке знання нар. мистецтва Зах. України на те, щоб про нього появились солідні, обгрунтовані праці. А що поруч її призвища це мусіло фігурувати друге — це звична данина окупаційній системі.

В останніх роках вона працювала головним охоронцем фондів Українського Музею Етнографії та художнього промислу АН. Глибоко знала кожну річ, що її опрацювали струждені руки української селянки. І ще подарувала разом із іншими дослідницями невелику монографію "Квітуче народне мистецтво України", Львів, 1964. Не зважаючи на претенсійну назву — це є строго науковий, чудово ілюстрований розгляд народнього мистецтва Сокальщини, з поділом на тканину, вишивку, писанку, кераміку. Любовно опрацювали це разом із нею — Ірина Гургула, Софія Вальницька, Марія Рудницька. А приводом до того стала дисертація Вікторії Маланчук, дружини советського вельможі, що хотіла собі придбати науковий ступінь.

У 1966 р. Савина Сидорович вийшла на пенсію. Мало знаємо про останні роки її життя. Це напевне, що вона даліше досліджувала і — мандрувала. Аж поки не наспіла вістка, що 25 листопада 1972 р. її не стало.

Завдяки Савині Сидорович українська етнографічна наука збагатилась цінними працями. А в рядах учителів можна зарахувати її до найкращих, що їх виростила українська земля.

Л. Б.

ПІДСУМКИ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

Раз у рік восени відбувається засідання Головної Управи СУА. Цього року відбулося воно в днях 5 і 6 листопада в Нью-Йорку в доміві СУА з участю всіх членок Екзекутиви (9) референток (7), Голів Окружних Управ (9), редакторки та адміністраторки "Нашого Життя".

Голова Іванна Рожанковська у своєму звіті порушила та навітнула наступні справи: а) роля СУА у відкритті та провадженні Українського Музею, який очолила заст. голови СУА Олександра Різник, б) участь СУА в 3 Конгресі СФУЖО, в) заходи для зменшення недобору "Нашого Життя", г) підготовка 18-ої Конвенції, зокрема її гасло: "сьогоднішня українська дитина — майбутність українського народу" та проєкт видання брошури про права української дитини на тлі декларації прав дитини Об'єднаних Націй. Звіт Голови викликав цікаву дискусію.

Заступниці голови і секретарки, крім фінансової, подали свої звіти на письмі і для заощадження часу не звітували усно. Однак слід відмітити дещо з їхніх звітів і так: Олександра Різник заступала СУА на річних Зборах Національної Ради Жінок, на весняній і осінній сесії Н.Р.Ж. звітувала про працю СУА, очолюючи Управу Українського Музею, скликала і провадила засідання та полагоджувала ряд справ зв'язаних з виставкою в Музеї.

Любослава Шандра заступала СУА на нарадах Централі УККА та Конференції Голів Відділів УККА. Репрезентувала Екзекутиву на З'їзді Округу Чикаго, та брала участь як делегатка СУА у 3-му Конгресі СФУЖО.

Христя Навроцька заступала Екзекутиву СУА на З'їзді Округу Південного Н.Й. Очолила Комісію Відзначень Відділів. Була представницею СУА у СФУЖО і входила до програмової та номінаційної комісії Конгресу СФУЖО, на якому теж була делегаткою СУА. З доручення СУА входила до президії Екзекутиви УККА як заступник президента і репрезентувала СУА на святкуванні Олени Теліги в Лігайтоні та Маніфестації в Обороні Українського Народу в Нью-Йорку. Входила з доручення Екзекутиви до Конвенційного Комітету як пресова референтка. Взяла на себе деякі обов'язки пресової референтки СУА та подавала Вісті з Централі та інші звідомлення до "Нашого Життя", та, заступаючи хвору секретарку, виготовила у звітному році 16 протоколів із засідань Екзекутиви СУА.

Оля Ставнича брала участь як делегатка СУА в Конгресі УККА і 3-му Конгресі СФУЖО, де виголосила доповідь на панелі молодого жіноцтва. Репрезентувала Екзекутиву на Окружних З'їздах в Дітроїті і в Північному Нью-Йорку. Брала участь у конференціях Міжнародного Року Жінки в Принстоні, Вашингтоні, у нараді Національної Ради Жінок, у порозумінні з референткою зв'язків СФУЖО Елею Процюк брала участь у засіданні недержавних організацій Об'єднаних Націй. Писала статті до "Нашого Життя"; вдержувала зв'язок з молодечими Відділами. Відповідала на листи — зголошення в англійській мові, вислідом одного з них було створення нового Відділу у Кемден, Нью Джерзі. Увійшла до Екзекутиви Українського Музею, як касирка і багато праці вложила у переведення показу писанок у великодній програмі Музею.

Кореспонденційна секретарка Марія Савчак полагоджувала листування та виготовила 531 індивідуаль-

них листів і 2.826 помножених обіжників. Як делегатка СУА брала участь у Конгресі УККА та III Конгресі СФУЖО. Виготовила статистику звітувань Відділів та Округ. Подавала звідомлення до преси про Конференцію Голів Окружних Управ, дитячу програму в Українському Музеї, його Збори та останню виставку в ньому. Увійшла як пресова референтка до Управи Українського Музею, для якого посвятила дуже багато праці, займаючись друком формулярів, карток, афішів, летючок та каталогу останньої виставки включно з коректою.

Протоколярна секретарка Ефрозина Мартинець виготовляла протоколи засідань Екзекутиви, Конференцій Голів Окружних Управ, поширених засідань Екзекутиви. Подякувала заступниці голови, Христі Навроцькій, за протоколування під час її хвороби.

Вільна членка Екзекутиви Анастасія Вокер старається в Окрузі Дітроїт приєднати 3-тє і 4-тє покоління тут народжених до СУА. Орієнтація працює в Організаційній Комісії та виготовляє переклади обіжників для англійських Відділів.

Фінансова референтка, Поля Книш, у своєму письмовому звіті подала пророблену працю, а саме: полагоджувала листування у фінансових справах, виготовила звідування датків на Запасний Фонд "Нашого Життя", список Відділів і Округ, які викупили цеглини на дім СУА. Подавала до "Нашого Життя" звідування в плат на вище згадані цілі. Веде листування з "Бабусями" від Суспільної Опіки, посилаючи їм допомогу. Входила у склад Комісії Відзначень Відділів. Усно в дуже ясній формі представила фінансові проблеми, які були зв'язані з повстанням Музею та зростом коштів видавання "Нашого Життя" на тлі загальної інфляції. Подала біланс за 1976 р., відповідала на запити присутніх, які його прийняли.

Касирка, Ірена Комар, виготовила касовий звіт за 1976 р., який теж прийнято до відома.

На закінчення фінансових справ голова Контрольної Комісії, Ольга Муссаковська, подала точний звіт з перевірки діловодства, що присутні одобрили.

По полуденку звітували референтки Головної Управи.

Організаційна референтка, Ірена Кіндрачук ставила на тиск на приєднання т.зв. вільних членок, ц.зн. таких, які живуть далеко від українських середовищ. (В минулому існував т. зв. Центральний Відділ), як теж звернула увагу на потребу ближчої комунікації Округ з організаційною референткою. У звітному часі зорганізувала новий Відділ в Глен Спей, Н.Й., який одержав ч. 62 входить до Округу Південного Нью-Йорку.

Референтка для справ культури, Любов Волинець, опрацювала напрямні та матеріали для Відділів, головню ці, які виготовляла для Українського Музею, як доповідь про обрядове печиво, яку виголошувала кількакратно висвітлюючи прозирки. Писала статті до "Свободи", каталогу Музею та "Нашого Життя", пов'язані з народнім мистецтвом.

Виховна референтка, Ірена Лончина, зорганізувала дві конференції у Вашингтоні і Дітроїті, при чому друга виховна референтка, Дана Дикий, яка відвідала світлички, теж

висилала матеріяли вчителькам світличок і збирає матеріяли для дітей та вчительок.

Референтка Суспільної Опіки, Теодозія Савицька, дальше дуже успішно провадить стипендійну акцію для Бразилії, Аргентини та Європи (в Європі 23 студентів вивчають україністику або мистецтво). На стипендійну акцію в 1977 році до жовтня вплинуло 19,000 дол., а виплачено 21,225 дол. Референтка вже вдруге висловлює признання Ірені Качанівській, яка провадить усі фінансові справи, зв'язані зі стипендіями для Південної Америки і Софії Андрушків, яка провадить ті справи для Європи. Відділи СУА переслали посилки до Європи на суму 5,000 дол. Допомоги Америці не є ще добре налашдані, бо тільки в Чикаго працює постійне бюро Суспільної Опіки, де тепер одержує 120 осіб обіди по 50 центів. У Рочестері СУА заініціював Об'єднану Суспільну Опіку, як теж 75 Молодечий Відділ в Нью Джерзі створив бюро Суспільної Опіки. Допомогами для "Бабусь" займається Поля Книш.

Референтка зв'язків Камілія Смородська у звітвому році була членкою Пресової Комісії Українського Музею, як теж допомагала у Великодній програмі. Разом з Олександром Різнюк зайнялася прийняттям членок Національної Ради Жінок, які відвідали Український Музей, про що подано до "Свободи" і "Нашого Життя" та в бюлетені Національної Ради Жінок. Брала участь у конференції з нагоди Міжнародного Року Жінки в Олбані та у Вашингтоні у конференції зв'язаній з плянованим З'їздом Жіночої Декади в Гюстон, Тексас. Інформувала Округи про можливості зв'язків у порозумінні з референткою зв'язків Е. Прюк. Брала участь у Конгресі СФУЖО у панелі зв'язків. Висилала різдвяні побажання всім жінкам, яких зустрічала на різних конференціях.

Статутова референтка Дора Рак подала завагу до існуючого правильного сталих комісій, до якого членки Головної Управи подадуть свої замітки до кінця 1977 року, та проект поправок до статуту, який рішено дати до перегляду членкам Головної Управи і Відділам. Завваги до нього від Відділів через Округні Управи і від членок Головної Управи треба подати до кінця лютого 1978 р.

Голова Управи Українського Музею Олександра Різнюк вияснила, що СУА участю 2/3 членок в Управі Музею має залезнену контролю, як теж, що СУА є власником дому і його влаштування та застеріг за собою власність збірки експонатів переданих до музею. Коротко звітувала про виставку писанок та обрядового печива, про які інформувала українська та американська преса і телебачення. Говорила про осінню виставку; "Традиційні мотиви в українському одягу та вишивці". Ця виставка вимагала великої праці та коштів, але своєю красою виправдала усі видатки. Нещодавно збірка експонатів музею зросла з 900 до 1,300. Український Музей викликає велике зацікавлення преси як своєї, так і американської.

Екзекутива СУА вислала всім Округам афішу нової виставки, як теж "коляж" витинків з преси. Часто заходять кореспонденти американських журналів та роблять знімки виставки. Усі членки Головної Управи вечером відвідали Український Музей, а Оксана Грабович — куратор музею дала інформації про згадану виставку, до якої технічні проекти зладив Зенон Фещак, а виконав Володимир Папуга, як теж проекти на майбутнє, з яких першим є різдвяна програма для дітей.

Далі був звіт редакторки "Нашого Життя" Ульяні Любювич, яка подала час ломки і появи поодиноких чисел "На-

шого Життя", проблему браку співпрацівників для англомовної частини, як теж "бути чи не бути" Хроніці Округ та Відділів. Звітувала про свою участь у пресових конференціях в Дітроїті і в Нью Джерзі, підкреслюючи користь з особистих зустрічей, де з місця можна подати вияснення на запити.

Адміністраторка "Нашого Життя" Марта Данилюк подала систему праці адміністрації "Нашого Життя" та повідомила, що в 1977 році вислано пригадки 836 особам, які залягали з передплатою на суму 14,389.00 дол., та 175 пригадок особам, які не відгукнулися на попередні упімення на суму 4,190.00 дол. Ці пригадки принесли 12,331.00 дол. 46 осіб припинили передплату, але вирівняли залежність на суму 1,051.00 дол. Марта Данилюк, як директорка канцелярії, склала свій звіт, подаючи перебіг праці, яка кожночасно є координована з головою і кореспонденційною секретаркою.

Про підготовку 18-ої Конвенції звітувала голова Конвенційного Комітету Марія Томоруг, подаючи пророблену працю Конвенційного Комітету, його комісій та точні дати, яких треба дотримуватися всім Відділам та Округам у присиланні матеріялів, привітів до Конвенційної книжки, як теж своєчасне зголошення делегаток, замовлень кімнат тощо. Усі ці дані подала та пригадуватиме в "Нашому Житті" пресова референтка Конвенційного Комітету.

З черги заступниця голови Христина Навроцька подала проект програми 18-ої Конвенції, який з малими змінами прийнято. Члени Головної Управи по передискутуванні і внесенні малих поправок прийняли проект бюджету на 1978 рік, запропонований фінансовою секретаркою Полею Книш. На підставі ухвали Ювілейної Конвенції, з огляду на інфляцію підвищено вкладку Відділів до Централі на 10% і на тій підставі є базований бюджет. Річну передплату "Нашого Життя" піднесено до висоти 11.00 дол.

Комісія ухвал в складі Рома Дигдало, Анастасія Вокер і Ірена Кіндарчук подала такі ухвали засідання:

1. Членки Головної Управи СУА на річному засіданні висловлюють признання голові СУА Іванні Рожанковській, членкам Екзекутиви та редакторці "Нашого Життя" Ульяні Любювич за їхню жертвенну працю для добра нашої Організації.

2. а) В організаційній ділянці скріпити СУА через приєднання членства до існуючих Відділів та збирання адрес для т.зв. вільних членок при СУА;

б) Підшукувати можливості творення нових Відділів;
в) Працювати над організаційним виробленням членства.

3. а) Округи далі будуть доповнювати культ-освітні матеріяли Головної Управи для обміну між Округами та Відділами;

б) На підставі музейних виставок виготовити комплекти прозірок для вжитку Відділів.

4. У зв'язку з Роком Дитини всі Округи запланують і переведуть відповідні програми згідно з напрямними, а зокрема зосередяться на творенні нових світличок.

5. а) Продовжувати акцію в оборону прав людини, зокрема політичних в'язнів в Україні.

б) Створити центральний банк телеграм, які за згодою Екзекутиви можна б було в разі наглої потреби висилати від імени Округ та Відділів до урядових чинників у справі

КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОК У ГЮСТОНІ

19-21 листопада 1977 року відбулася в Гюстоні, Техас, Крайова Конференція Жінок.

Присутні були 1442 делегатки від штатів та 400 вільних делегаток з 56 штатів Америки.

Між вільними делегатками була заступниця голови СУА Оля Ставнича.

Незалежно від остаточного висліду конференції треба підкреслити, що це вперше така численна кількість жінок зібралась, щоб рішати про своє майбутнє.

На відкритті була відчитана "Деклярація американської жінки", яка, між іншим, каже:

"... Ми — жінки різного віку, переконань і стилю життя;

Ми — жінки багатьох економічних, соціальних, політичних, расових, етнічних, культурних, освітніх і релігійних середовищ;

Ми — багаті й незаможні, вдови й розведені;

Ми — матері і дочки;

Ми — сестри;

Ми — говоримо різними мовами й акцентами, але нас єднає спільне переживання американських жінок, яким від початку оформлення нашої нації відмовлено можливостей, права, привілеїв і обов'язків, даних мужчинам..."

Тими словами і такою дружністю почалися пленарні сесії, на яких делегатки голосували за 26 рекомендацій, які будуть передані президентові США і Конгресові.

політичних в'язнів. Кошти будуть покривати Відділи чи Округи.

6. а) Продовжувати стипендійну акцію допомоги українським політичним в'язням і їхнім родинам;

б) Заохочувати спонзорувати передплати "Нашого Життя" для проживаючих поза США як теж і в США;

в) На місцях присвятити особливу увагу потребуючим, старшим людям, продовжуючи організування об'єднаної Суспільної Опіки.

г) Притягати до Суспільної Опіки різного віку жінок і мужчин, як добровільних працівників, почавши від молоді середніх шкіл.

7. а) Головна Управа далі доручає Округним Управам організувати на своєму терені курси, лекції або семінари з ділянки парламентарної процедури;

б) Головна Управа доручає Округним Управам подати свої пропозиції щодо статуту і зібрані завваги від Відділів переслати до Статутової Комісії до кінця лютого 1978 р.

Прохарчуванням під час дводенного засідання зайнялися: 1, 35, 64, 72, 82 і 104 Відділи Округи Нью-Йорк, за що голова від імені Головної Управи висловила сердечну подяку, підкреслюючи жертвенність та посвяту членок згаданих Відділів, які ніколи не жаліють труду і широко приймають гостей.

Христя Навроцька

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

4-го листопада 1977 р. відійшла у Вічність

св. п. д-р Неоніля Пелехович-Гайворонська

Покійна була вдовою по св. п. Михайлові Гайворонському, композиторові стрілецьких пісень та гимну Союзу Українок Америки.

В 1930 р. Покійна очолила заснований з ініціати-ви I Відділу СУА Медично-допомоговий Фонд, який був створений для опіки над жертвами пацифікації в Галичині. Покійна вложила багато праці і серця в цю акцію.

На панахиді були присутні від I Відділу голова Леся Гой та голова Контрольної Комісії Ольга Сливка.

Від Екзекутиви СУА прощальне слово виголосила заступниця голови СУА Христя Навроцька, в якуму згадала заслуги Покійної. **Вічна їй пам'ять!**

Усі резолюції з деякими змінами були ухвалені, за винятком проекту створення департаменту жіночих справ на кабінетному рівні.

Крім Олі Ставничої, була ще тільки одна українка вільна делегатка, а саме Уляна Целевич (ОЖ ООЧСУ). Поза тим, була тільки невелика скількість українських жінок, які брали участь як обсерваторки. Місцеві українські організації як УККА, Український культурно-освітній клуб і інші помагали делегаткам в міру своїх спроможностей.

Докладніше звідомлення про конференцію помістимо в наступному числі "Нашого Життя".

Оля Ставнича

Українське Бюро Суспільної Опіки при церкві св. Івана Христителя

715 Sanford Ave., Newark, N.J. tel. 371-3254

Урядові години:

понеділок: 12 - 3 год.

середа: 12 - 3 год.

Понеділки призначені для інформацій і порад.

Середи — для розваг і зустрічей.

Бюро повідомлює про своє існування і запрошує

ВСІХ СТАРШИХ ВІКОМ ГРОМАДЯН

Без різниці, до якої парафії чи організації вони належать.

Інформації подають фахові запрошені особи й організаторки допомогової акції для старших віком.

Зустрічі чи поїздки на імпрези є організовані для тих, що бажали б поїхати.

В плані є спільні святкування свят.

Просимо загостити до Бюро, прийти за порадою, чи для товариської зустрічі.

широ всіх запрошують організаторки Бюро

**75 Відділ Союзу Українок Америки
Церковний Комітет**

Тільки між нами і телефоном ...

ЩО НА ПЕРШОМУ МІСЦІ?

Наші Відділи СУА, чи інших жіночих організацій, дуже часто мають унікальні можливості для справді корисної праці. Очевидно, часто є забагато таких можливостей, і тоді настає проблема вибору.

Мені розказувала одна знайома, як до її Відділу СУА звернулася одна престижева культурна організація, щоб там улаштувати вечір української культури. Таке запрошення було рідкою нагодою але розповідь моєї знайомої набрала іншого тону:

— Ми розглянули це запрошення. Були горді з нього, але... Для нас "але" було тим, що ми плянували улаштувати пікнік, отже більшість не хотіла новим проектом займатися. Очевидно нас більше ніколи не просили...

— Але які у вас були пляни праці? Чи крім товариських мотивів не хотіли ви займатись справами з дещо ширшими горизонтами?

— Пані Любо, ми влаштовуємо вечірки, забави, бенкети, покази мод, висилаємо пакунки потребуючим — наші членки вважали, що це вже було достатньо.

— Це очевидно, що ви зужили багато енергії. Ви напевно також придбали невеличкі фонди. Що ваш Відділ з цими грошми робить? Як зживає?

— О, на це багато пропозицій завжди є. Ми беремо завжди під увагу харитативні справи, часами дає-

мо на будову чи розбудову якоїсь церкви. Також дещо призначаємо для себе на пікнік, бенкет, ювілейну книгу і т.п.

І тоді я запитала чи колинебудь думали про інші цілі як Український Музей або спонзорування друку якоїсь книжки української авторки — головню в перекладі. Я звернула увагу, що недавно було в пресі, як мало творів українських письменників є перекладено на англійську мову.

— Пані Любо, з такими пропозиціями вже зверталися до нас і до нашого церковного сестрицтва. Більшість переголосувала краще закупити новий килим, замість видавати гроші на переклади. І так важко було б погодитися чий твір спонзорувати — кожна з нас має свій смак. А так купили килим, який усі вживають...

Справді — часто конкретні, видні й модні меблі чи килим в нашому суспільстві беруть першенство перед книжкою. Це видно по домах, громадських установах, парафіях і т.д. Давня українська традиція (ще від Ярослава Мудрого) великих бібліотек і читання книжок — щось загубилася на цім континенті. Якось ми зуміли перебрати гірші прикмети, замість кращих. Чи килим має заступити в нас книжку?

Любов Калинович

Листи до Редакції

ЗАКЛИК ДО ВСІХ СОЮЗЯНОК І ЛЮБИТЕЛІВ НАШОГО ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ".

Дорогі читачки!

Тою дорогою хочу перевести кампанію Запасного Фонду на журнал "Наше Життя".

Ми вже добігли і перебігли 50-тисячний Фонд нашого музею, з чого ми всі горді і вдоволені, але щось болюче лежить на моїм серці, а саме наш журнал "НАШЕ ЖИТТЯ".

Ми наш Музейний Фонд почали не так давно і вже досягнули 50-тисячний фонд, а це вже 6 років проминуло, як я була на річній З'їзді СУА у Філадельфії, і там ми піднесли справу Запасного Фонду на наш журнал і чомусь до сьогодні все ще тяжко заокруглити 50-тисячний фонд. Ми жінки великої Організації СУА, що має лише той один журнал, а ми ще не спромоглися на його тривку фінансову базу.

Ми повинні, а також рівночасно зобов'язані, якнайскорше це діло довершити, бо де будемо поміщувати всі наші досягнення чи недоліки, а зонайгірше не зможемо писати і поміщувати знімків з нашого музейного надбання та з нашого організаційного життя.

Наш журнал повинен і мусить бути першою нашою гордістю. Я ніколи не беруся за перо, щоби щось писати, але тим разом хочу кликнути на тривогу і викресати любов і обов'язок у наших серцях.

Дорогі Пані! не жалуйте підтримати фінансово нашу гордість нашу перлину — наш журнал "НАШЕ ЖИТТЯ". Це є наш обов'язок подбати про його існування, а передовсім тепер в найтяжчий час, коли друк, папір, а також і праця дорожчає.

До XVIII-тої Конвенції завершім наше давно розпочате діло. Починаю кампанію від себе. Залучую чек на 10 дол. на Запасний Фонд. Хто наступний?

З належною пошаною

Ольга Платош

ТІТКА АМЕРИКА

переклад Марії Струтинської

Marie Halun Bloch: Aunt America.

New York: Atheneum 1963

Copyright 1963 by Marie Halun Bloch

Продовження

Сльози наплили до Лесиних очей. Все ж, вона змогла взяти книжку, якось змогла тихенько проказати: "Дякую, тіточко".

Крізь сльози вона бачила заголовок книжки на її подолку: "Українські народні казки". На сніжнобілій обкладинці був багатокольоровий малюнок. Одна частина Лесі казала їй, що книжка була прекрасна і пригадувала їй, що вона ніколи в житті не посідала власної книжки. Ця частина її також вказувала на те, що було цілком просте: тітка вважала це вартісним дарунком.

Але, друга частина Лесиної душі майже ридала вголос у розпуці. Бути так близько до того, щоб мати пляшку! Її груди відчували наче рану, що кривавила.

Тітка Лідія відчула, як виглядало, що не все було впорядку, вона бо присіла біля Лесі та поклала руку на її плече. Це тільки привело Лесю до межі розпуки. Її горло душили сльози і на короткий момент вона не була певна, чи зможе стримати їх, та за якусь хвилину небезпека проминула.

На щастя, офіціантка скоро повернулася з величезним підносом, заставленим їхнім полуденком. Хоча великий дзбан молока стояв у центрі стола, а також були вареники з м'ясом — Лесина улюблена страва, яку вона рідко коли могла їсти,—вона не була тепер голодна. Це був справжній бенкет, однак, як вона не пробувала, вона не могла їсти.

Наприкінці полуденка тітка Лідія глипнула на свій годинник. "Уже час", вона сказала, дзвонячи на прислугу. "Прошу, вибачте мені. Я маю домовлення з бюро туристів тут у готелі. Я не буду там довго".

Коли тітка пішла, Леся почула себе якось трішки легше. Старші розмовляли спокійно, але Леся не слухала. Єлена була вся зайнята своєю лялькою. Леся попросила вибачення і пішла до купальні, що її вона помітила, коли вони вперше ввійшли до кімнати. Тут вона почала пильно розглядатися.

На полиці, коло умивальника, були різноманітні цікаві речі. Хоч звичайно Леся й не мріяла б була діткнутися будь-чого, цікавість щодо цих американських речей була сильніша за неї. Зубна щіточка була увласній коробочці, що виглядала наче скляна, можна бо було бачити крізь неї; але, вона вгиналася при потиску.

Висока плящина з рідиною зеленаво-бронзового кольору стояла тут же. Леся відкрутила затичку й понюхала. П'янке пахощі тітки Лідії вдарили їй у ніс, і на хвилину вона почула ранючий біль, що наповнив її легені. Леся була готова любити тітку Лідію, ще навіть поки її бачила, а тепер... Борючись зі сльозами, що знову душили їй горло, Леся

перекинула плящину горідном на свій светер і спостерігала, як пахощі капали крізь тонку шийку.

Тепер вона побачила на підлозі черевички, такі, як носила тітка, тільки їх колір був інший, темноблакитний. Вона саме збиралася скинути свої, щоб надягнути тітчині, коли почула в кімнаті схвильовані вигуки старших.

Леся зв'язала шнурівки на своїх черевичках і повернулася до кімнати. Усі стояли там зі здивованим, захопленим виразом облич. Дядько Володка, здавалося, немов би приходив до себе з великої несподіванки і тоді виголосив офіційну заяву, наче б він промовляв з підвищення до чужих людей. "Справді" — він промовив, "це дуже ввічливо з боку влади дозволити вам відвідати нас у нашому місті".

На таке, батьків вираз радості змінився на вираз подразнення, а тітка Лідія глянула на дядька Володка так, наче б він сказав щось безглузде. Він відвернув погляд.

Мама, побачивши Лесю, простягла до неї руки. "Тільки подумай, Лесю, тітка Лідія дістала дозвіл поїхати з нами до нас!"

"На сьогодні й на завтра!" — виклинула Єлена.

"Чудо!" — пробурмотів тато.

Це було чудо, подумала Леся. Чи вона любила тітку, чи ні, тепер це не мало значення. Що воно могло важити, коли мала статися така важлива подія?

Насамперед, як тітка Лідія буде в них дома, може Леся матиме можливість спитати її про деякі справи, що завжди приходили їй у голову. А потім, — і це було найважливіше — тітка побачить дім дядька Володка і як добре вони живуть. Лесине личко роз'ясніло, як вона тепер глянула на тітку.

Приїзд тітки до них — це був неправдоподібний успіх.

РОЗДІЛ СЬОМИЙ ДЯДЬКО ВОЛОДКО

Приїзд тітки Лідії до їхнього міста — це ще не було останнє чудо цього дня. Замість бо їхати автобусом, вияснила тітка Лідія, вони поїдуть автомобілем. Представники влади бажали бути впевненими, що вона прибуде на місце безпечно, вони сказали, тому вони вимагали, щоб вона винайняла авто зі шофером, який повезе її туди. Їй можна буде повернутися в Київ автобусом.

Продовження буде

ЗМІСТ XXXIV РІЧНИКА (1977 р.)

АРХЕОЛОГІЯ, ЕТНОГРАФІЯ, МУЗЕЙ

Б. Л.: Надзвичайна поява	9	4
Барагура М.: "Хліб святий"	2	8
Бурчинська Л.: Листування (порадник народнього мистецтва) ч.1 ст.18	4	12
Взори для вишивання (зразки), чч.2, 3, 6, 8	11	обкл.
Вибійка	11	34
Геруляк С.: Від "Бога-зайця" до "Зайчика-побігачика"	3	9
Любович У.: Наша обкладинка (Писанки)	4	2
Наша обкладинка (Гуцульська ноша)	9	18
Обрядове печиво, весільне печиво	5	17
Пилишенко В.: Українські нагрудні хрести, як нашійна прикраса ч.6 ст.2	7	3
Писанки західного Поділля	3	обкл.
Савчак М.: Ще про одну виставку українських писанок	7	11
Сеньків І.: Наше Різдво в народних віруваннях	11	7

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Вісті: ч.1 ст.6, 15, ч.2 ст.6, ч.3 ст.5, 9, ч.4 ст.5, 6, ч.5 ст.10, ч.6 ст.6, 15, ч.7 ст.3, ч.8 ст.2, ч.9 ст.6, ч.10 ст.6	11	4
Любович У.: Будні Українського Музею	2	12
Навроцька Х.: Український Музей у кривому дзеркалі	9	22
Привіти для Українського Музею	10	4
Савицька І.: Крамничка має голос	6	12
Савчак М.: Основуючі збори Українського Музею	7	4
Зміна виставки в Українському Музеї, ч.8 ст. 2	9	6
Молода ентузіястка Українського Музею	10	2
В Українському Музеї відрито нову виставку	10	3
Різдвяна програма в Українському Музею	11	4

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ч.1 ст.20, ч.2 ст.19, ч.4 ст.16, ч.5 ст.21, ч.6 ст.20, ч.7 ст.16, ч.8 ст.20, ч.9 ст.21, ч.10 ст.19	11	26
--	----	----

Екзекутива:

ч.2 ст.19, ч.5 ст.21	9	2
----------------------------	---	---

Відзначення Округ і Відділів:

ч.3 ст.19	6	11
-----------------	---	----

Конференція голів Окружних Управ:

ч.3 ст.19	6	10
-----------------	---	----

Навроцька Х.: Участь СУА в Конгресі СФУЖО	6	20
Підсумки засідання Головної Управи СУА	11	14

Окружні з'їзди:

ч.3 ст.19	4	16
-----------------	---	----

РЕФЕРЕНТУРИ:

Організаційна: ч.1 ст.20, ч.2 ст.19, ч.8 ст.9, ч.9 ст.21	10	19
---	----	----

Суспільної опіки і Стипендійної Акції СУА: ч.1 ст.20, ч.2 ст.19, ч.3 ст.20, ч.4 ст.16,		
---	--	--

22, ч.5 ст.21, ч.6 ст.20, ч.7 ст.16, ч.8 ст.20, ч.9 ст.21 ч.10, ст.19	11	26
Пресова: ч.3 ст.19, ч. 8 ст.20	11	26
Виховна: ч.1 ст.20	2	20

XVIII КОНВЕНЦІЯ СУА

ч.5 ст.21, ч.7 ст.16, ч.8 ст.20, ч.10 ст.19	11	26
---	----	----

Запасний Фонд "Нашого Життя": ч.1 ст.20, ч.2 ст.19, ч.3 ст.19, ч.4 ст.16, ч.5 ст.21, ч.6 ст.20, ч.7 ст.16 ч.9 ст.21, ч.10 ст.19	11	26
--	----	----

Пресовий Фонд "Нашого Життя": ч.3 ст.36	7	обкл.
--	---	-------

Цеглини-список членок СУА:	1	обкл.
---	---	-------

Календарець СУА: ч.1 обкл., ч.2 обкл., ч.3 обкл., ч.4 обкл., ч.5 обкл., ч.7 обкл., ч.8 обкл., ч.9 обкл. ч.10 обкл.,	11	обкл.
--	----	-------

ВІСТІ СФУЖО

УПРАВА СФУЖО

Архів Асоціації Журналісток	9	24
Нова Управа СФУЖО	6	22
Почесні членки	6	22
Пресова комісія СФУЖО	1	22
Фонд ім. І. Павличковської	9	24
Участь СФУЖО в Конвенції ГФЖК	10	20

ЖІНОЧА ПРАЦЯ, ЖІНОЧИЙ РУХ

Жінки-культуротворці	7	19
Зустріч Комітету Декади	7	19
Декада Жіночого Поступу	8	21
Шістдесятліття	9	23
Відзначення жінок	9	23
Молоді адвокатки	9	23
Під покровом Пречистої	10	20
Міжнародній Рік Дитини	11	27

ЗАКЛИКИ

1977 — Рік Сфужо	1	21
До українського жіноцтва (в обороні переслідуваних)	3	21

КОНГРЕС СФУЖО

Передконгресові Сесії ч.2 ст.21	8	22
Програма Конгресу	3	21
Конгресова книжка ч.3 ст.22	10	21
Виставки Конгресу	3	22
Учасниці першого Конгресу	3	22
Напередодні Конгресу	4	17
Маніфестація Конгресу	4	17
Виставка видань жіночого пера	4	17
Зголошені делегатки ч.4 ст. 17	5	3
Ред. Колегія Конгресової книжки	4	18
Наше гасло	5	2
Підсумки Конгресу	6	21
Відзначення членок-засновниць	6	22
Резолюції Конгресу	7	18

ЛІТ. КОНКУРС СФУЖО

Вислід XVI Конкурсу	4	18
Вечір Літературного Конкурсу СФУЖО	10	21

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ СФУЖО

ЛУКЖ	4	18
	10	21
	11	27
Об'єднання Українок Бельгії	9	24
ОУЖ Бразилії	9	23
ОУЖ Вел. Британії	7	19
	8	22
	9	24
	10	21
ОУЖ Венесуелі	2	21
Об'єднання Українських Православних Се-		
стрицтв	8	22
Організація Українок "Відродження"	3	22
Організація Українок Канади	7	19
Союз Українок Австралії	8	22
Гурток Книголюбів у Гамільтоні	3	22
Український Золотий Хрест	11	27

ПОСТАТІ

Наша кандидатка (Уляна Михайлюк)	1	22
Емілія Остапчук	1	22
Член-добродій (Йоанна Михайленко)	5	3

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ярослава Бандера	11	27
Марія Вавриків	6	22
Марія Велигорська	2	22
Іванна Вітошинська-Коченаш	3	22
Галина Голинська	5	3
Ольга Заяць	11	27
Корнелія Охримович-Кулик	9	24
Стефанія Туркевич-Лукіянович	10	21

ВИХОВНИЦТВО

За нами шкільний рік	7	1
Любінецька Ф.: Жінки-матері і українське шкільництво	9	4

НАШІ СВІТЛИЧКИ:

Смеречинська А.: Свято матері	3	18
Градуація	5	16
Рожанковська І.: Мова — пробний камінь народу	1	2
Рудик З.: Я готова допомагати дітям	2	22

ВИШИВКА

Накриваємо стіл	1	27
Маката (килимчик) на стіну	2	28
Вишиваймо для дітей	3	26
Подушка з мотивом "фосульок"	4	23
Вечірній плащ	5	29
Найлегший подарунок (хустинки)	6	29
Бойківська вишивка	7	27
Ще один декоративний пояс	8	27
Вечірня сукня (буковинський взір)	9	29
Вишивана подушка	10	27
Вишивані блузки	11	35
Взори (в кольорах) ч.2, ч.6, ч.8,	11	обкл.

ГУТІРКИ, ВІДГУКИ, ЛИСТУВАННЯ, НОВИНКИ.

Андрушків С.: ч. 1 ст.14, ч.2 ст.17 ч.3 ст.14, ч.5 ст.14, ч.6 с.14 ч.7 ст.12 ч.8 ст.15, ч.9 ст.11,	10	12
Калинович Л.: Тільки між нами і телефоном		
Фарисейство	1	15
Українські мужчини — і що є жіноча робота-або до чого жінки надаються	2	18
Відповідь	3	15
Річка Збруч за океаном	4	12
І знову про працюючих матерів	5	15
Чи жінки-матері мають працювати	6	15
Зарано одружуватися чи ризикувати	7	13
Я не дурний, я вженюся	8	16
Жіноче чи чоловіче діло	9	10
Чи не забагато для наших дітей	10	13
Що на першому місці	11	17
Відгуки — листи до Редакції: ч.1 ст.18, ч.2 ст.18 ч.3 ст.3 ст.15, 27, ч.4 ст.12, ч.5 ст.22, ч.8 ст.26	11	13, 17, 34
Подумайте — відгадайте: ч.1 ст.19, ч.2 ст.27, ч.3 ст.18, ч.4 ст.14, ч.5 ст.22, ч.6 ст.29, ч.7 ст.25, ч.8 ст.20, ч.9 ст.15, ч.10 ст.26	11	34
Вісті "Нашого Життя" ч.7 ст.6, ч.8 ст.3 ч.9 ст.12	11	1
Вісті з літературного Фонду ім. І. Франка ..	4	15
Заохота до дарових передплат "НЖ"	7	23
Макарик-Ціхонська Л.: Зела для нашого здоров'я	2	20
Жень-шень	8	16
Науково-літературний фонд ім. Л. і П. Ковалевих ч.1, ст.3	1	11
Погляд на Україну зі стратосфери	5	8
Рудик З.: Я готова допомагати дітям	2	22
Третя генерація відшукала скарби Українського народнього весілля	1	13
Фонд для видання літературної спадщини Б. Кравцева	5	24
Х. Н.: Ми пишаємося такими членками	8	15

ДИТЯЧІ СТОРІНКИ

Андрушків В. Іваницька К.: Розвага — Забава: ч.1, ч.3, ч.5, ч.7, ч.9 — ст.34	11	34
Жижка М.: Терновий вінець	4	34
У баби Песті	8	34
Марищук О.: Пригода в Метро	4	35
Там де живуть Лісові мавки	10	34
Невицька І.: Мишка в школі	6	34
Перелісна К.: Для чого?	2	34
Тато	6	34
Українка	10	35
Словник птахів	10	35
Українські народні приспівки та пісеньки ч.6 ст.35	10	35
Ч. Г.: Квочка мама; Де горобчик пообідав; Говорила сіра мишка	2	34
Чорнобицька Г.: Котик і цуцик	2	35
Галя і каченятко	10	35

ЖІНОЧИЙ РУХ СУА — ПОДІЇ ПРОБЛЕМИ

Кіндрачук І.: Вільні членки СУА	9	9
Н. Л.-м.: На порозі Нового Року	11	3

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

20

Рожанковська І.: У половині каденції ч.2 ст.2	3	2
Ставнича О.: Панель Національної Ради Жінок	5	5
Якою ми хотіли б бачити жіночу організацію сьогодні	6	4
Крайова конференція жінок в Гюстоні	11	16
У. Л.: Повернувшись з Торонто (Конгрес СФУЖО)	6	16
Незалежність, свобода, відповідальність	7	2
І. Ч.: 83 Конвенція Федерації Жіночих Ключів Ст. Нью Джерзі	6	12
Чайківська І.: Пресова Конференція в Нью Джерзі	10	18

КНИЖКИ, РЕЦЕНЗІЇ СТАТТІ, НОТАТКИ

Рецензії на книжки. Що читати!*

Лвіцька М. На грані двох епох (М. Тарнавська)	1	12
Чорнобривець І.: Ескізи (Н.П.)	2	20
Княгиницька-Душенко, Т.: Окрушини (Л.Б.)	3	20
Lesia Ukrainka, Норе (М. Тарнавська)	4	15
Нездоланий дух (Онишкевич Л.)	7	9
Про три сонечка (Л. Храплива — Щур)	8	17
Матейко К.: Українське народне вбрання (Л. Б.)	9	4
Чортківська Округа, Історично-мемуарний збірник (Л. Б.)	10	15

НОВІ ВИДАННЯ

Антонович М.: Вклад українських письменниць у світову літературу ч.2 ст.2	3	3
Гумецька А.: Вартісне видання: Анотований показник української літератури в англійських перекладах	9	6
М. Б. Пропам'ятна книга третього світового конгресу	95	
Харина М.: Книга і гуртки книголюбів	5	20
Тарнавська М.: Про Who's Who of American Women, інші біографічні словники та наша участь у них	7	10

"МОЛОДА МУЗА"

Шевчук О. Враження з "Балю преси"	4	14
Тополі мріють. Присвячене науці	9	13
Зелик М.: Мина Мазайло	7	14
Репортаж з Англії	9	13
Канюга Л.: Вступне слово	7	14
Кулінарна соната	9	15
Яримович І.: Ніч на цвинтарі	9	15

НАША ОБКЛАДИНКА

Черешньовський М. Мадонна	1	4
"Хліб Святий—" (Марія Барагура)	2	8
Тарас Шевченко — малює (У. Л.)	3	6
Писанки	4	2
Караффа Корбут "На панщині пшеницю жала"	5	обкл.
Нездоланий дух	6	1
Свята на Гуцульщині	7	7

Автори рецензій в дужках

Лемківщина (У.Л.)	8	6
Гуцульський одяг (У.Л.)	9	18
І. Іванець — графіка "Іхав стрілець на війноньку"	10	6
М. Білинський: Колядники	11	6
<i>В дужках автори статей</i>		

ОПОВІДАННЯ, НАРИСИ, НОВЕЛІ, РЕПОРТАЖІ, ФЕЙЛЕТОНИ

Адамський Я.: Відвідини	11	5
Г Ц.: Базарюємо	7	17
Галун-Блак, М.: Тітка Америка ч.5 ст.23, ч.6 ст.26 ч.7 ст.24, ч.8 ст.18, ч.9 ст.16, ч.10 ст.16,	11	18
Гординська О.: Дружба	2	14
Зелик М.: Репортаж з Англії	9	13
Ікер: Папероманія	3	17
І тут дискримінація	7	15
Мрії пана радника	10	9
Канюга Л.: Кулінарна соната	9	15
Коренець О. Зшиток малого Монгола (Уривок)	11	10
Когут З.: Рим, чужі міста і наші люди ч. 1 ст.9, ч.2 ст.14	3	12
Лвіцька М.: На грані двох епох (виняток)	1	12
Любович У.: Нога порога рідного шукає	8	7
Мурко: М'яв	1	19
М.С.: Свята ніч — ніч чудес (докінчення)	1	8
Навроцька Х.: Український Музей у кривому дзеркалі	9	22
Полон-Лукашевич О.: Рефлексії про Венецію	9	20
Рідна М.: З колядою	1	9
Русова С.: Легенда	4	1
Савицька І. Крамничка має голос	6	12
Лист з Еспанії	10	10
Струтинська М.: Передача	9	7
Тауридзька Л. Велика постать	9	2
Фінікс — оаза серед арізонської пустелі	10	14
Х. Н.: Перипетії громадської діячки	6	13
Хронікарка І. Приготовляю хроніку	8	19
Шевчук О.: Враження з балю преси	4	14
Яблонська С.: Китайські фільми	5	6

ПОЕЗІЇ

Антонич Б.: З елегії про перстень молодости	9	1
Гнатюк Н.: Хліб	7	1
Голод М.: Не-щедрівка	1	1
Не дивлюсь	6	1
Шкіриться місяць	6	1
Мені напитися б води	6	1
Гурко С.: Синові	5	1
"Зайчик" — гагілка	3	17
Капитовська М.: Я пригадую	5	7
Купчинський Р.: Батьківська земпе	10	6
За рідний край	10	6
Лятуринська О.: Епілог до героїки	2	1
Мазуренко Г.: Перейдені бар'єри	8	1
Н.К.Н. з України: На львівському пероні	5	8
Ой, колисала, ой, колисала дитину маленьку	1	5
Стефанович О.: Свіже сіно		
Не заснула Мати Божа	11	1
Холодний М.: Сьогодні	2	1
Шевченко Т.: Псалом Давидовий	3	1
Шевчук О.: ("Молода Муза") Тополі		

мріють	9	13
Присвячене науці	9	13

ПОСТАТІ — ІНТЕРВ'Ю

(В дужках прізвище особи про яку мова у статті)

Андрушків С.: Скульптор Теодозія Бриж ...	2	10
Антонович-Рудницька М.: Українські танці в королівському балеті (Д. Нижанківська-Снігурович)	5	11
Богачевська О.: О. Лотоцька — голова СУА	10	5
Бризгун-Соколик О.: Зустріч з Анною Чорнодольською	5	12
Іван Франко і музика ч.7 ст.8	8	9
Блискучий успіх Елени Геймур (п'яністка)	8	8
Гуцал К.: Восени думи весняні (Л. Бенцалева)	2	9
Зустріч з мистцем Ремом Багаутдином	8	12
Молоді докторки (З.Сохор-Перрі, Х. Козак, О. Ісаїв, І. Купровська)	10	14
Любович У.: Будні Українського Музею (М. Шуст)	2	12
Згадуючи Богдану Салабан-Гейнз	8	13
Л. Б.: Молода наукова сила (Уляна Климишин)	2	16
При розбудові народної освіти (Наталія Дорошенко-Савченко)	4	7
Вчителька і дослідниця (С. Сидорович)	11	12
Наша репрезентантка на балю преси (Ліда Семущак)	1	17
Навроцька Х.: Відійшла Євгенія Макаршкова	8	14
Муссаковська О.: Ольга Коренець	11	10
Праця про Марка Вовчка (Роксоляна Бурачинська)		
Процюк Е.: Наше інтерв'ю з д-р Савелею Стечишин з Канади	6	7
Рожанковська І.: Прощаємо Іванну Бенцаль	2	4
Савчак М.: Молода ентузіястка Українського Музею (О. Кушнір)	10	2
Тарнавська М.: Напередодні 15-го квітня (Наталія Маланчук)	3	10
Інтерв'ю з Марією Струтинською	8	10
Тауридзька Л.: Велика постать (Патріярх Йосиф Сліпий)	9	3
У. Л. Наша обкладинка (М. Черешньовський)	1	4
Наша обкладинка (Тарас Шевченко — маляр),	3	6
Одинадцять тридцять (Валентина Перяславець)	4	8
25 літ праці на педагогічній ниві (Апольонія Книш)	4	13
Декілька слів про Іванну Савицьку	10	10
Успіхи нашої молоді. Ще один адвокат (Христя Чорна)	7	15
Яблонська Софія	5	6

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Бенцаль І. ч.2 ст.4 ч.3 ст.32	4	33
Бурбуляк Є.	1	36
Вачкова М.	2	33
Вашук Д.	5	13
Галькевич М.	11	40
Гивель А.	10	36
Гуменчук В.	1	36

Захарків-Чорній А.	1	36
Заблоцький І.	2	33
Жук Д.	5	33
Іванків Н.	5	33
Квітка З.	3	33
Круль Г.	3	33
Корнат Є.	5	33
Карапінка С.	9	36
Канда О.	6	33
Лукіянович С.	5	15
Лишак О.	4	33
Музичка Е.	4	33
Мацілінська Е.	11	41
Мачержак М.	8	33
Назаркевич А.	2	32
Осягло Е.	10	36
Пулк М.	2	33
Прокопів А.	3	33
Пастернак В.	6	36
Рудяк Ю.	8	33
Руда Т.	9	36
Сидорик С.	4	33
Сташків Є.	9	33
Стельмах	11	41
Савчин М.	10	36
Томюк М.	2	32
Тутка Ю.	2	33
	5	36
Тарнавська О.	6	33
Хом'як А.	8	33
Швабюк М.	6	36

СТАТТІ

ВСТУПНІ СТАТТІ

Люта зима	2	1
Те, що ділить, і те, що єднає	3	1
Всеобіймаюча материнська любов	5	1
Наша обкладинка "Нездоланий дух"	6	1
За нами шкільний рік	7	1
У. Л.: Прийшла осінь бабусенька — на ній плахта жовтюсенька	8	1
Жовтень — місяць книжки	9	1
Слідами борців за волю	10	1
До людей доброї волі	11	1

Антонович М.: Вклад українських письменниць у світову літературу ч.2 ст.2	3	3
Бекесевич-Мацьків Ф.: З віддалі років	10	7
Бризгун-Соколик О.: І. Франко і музика ...	8	9
І. Ч.: 50-ліття куреня "Ті що греблі рвуть"	1	16
Канюга Л.: Вступне слово (Молода Муза) ..	7	14
Любінецька Ф.: Проблеми української родини	5	4
Навроцька Х.: З туги по рідному краю	4	4
Одежинська К.: Панель на тему української родини	8	4
Рожанковська І.: Мова пробний камінь народу	1	2
У. Л.: Незалежність, свобода, відповідальність	7	2
У. С.: Свята йдуть	11	2
Чайківська І.: Думки про святкування 22 січня	2	5

ХАРЧУВАННЯ

Барагура М.: Пів-французький торт	10	26
Гриців Л.: Лінивий горщик	1	28
Коржі — банановий і сметанковий	3	27
Морожена городина	4	24
Елегантний, хоч дуже легкий десерт	5	30
Сіканці	6	28
Приготуймо вечерю на завтра	9	30
Навроцька Х.: Використаймо, що нам осінь принесла	8	26
Торт з мигдалів	10	26
Слободян М.: Використаймо, що нам осінь принесла	8	26
Ч. Н.: Куховарські назви ("Я")	9	30
64-ий Відділ пропонує солодке	7	26
Корж з овочами	10	26
Цимбаліста М.: Гості на полуденок	11	33

ХРОНІКА ОКРУЖНИХ УПРАВ

Округа Дітройт	2	29
	11	

ХРОНІКА ВІДДІЛІВ

Відділ	44	5	32	82	7	32
1	7	28	47	4	26	84
4.	7	28	48	5	32	86
5.	2	29	49	4	28	89
6.	11		50	2	30	90
7	1	30		11		91
	10	29	51	3	30	92
8	1	30	53	1	31	93
	10					95
9	4	30	55	1	33	96
10				6	32	97
11	6	30	56	2	31	99
12	1	30		11	37	101
	10	30	57	4	30	102
13	6	30	58	2	26	103
14	6	30		11	38	104
			59	6	30	105
15			60	2	26	106
16	3	28	61	8	31	108
17	9	32	63	2	31	115
	10	33		11	38	116
18	8	29		7	30	
19	6	30	64	8	31	
20	5	31	65	9	31	
21	7	29	66	8	31	
22	3	28	67	4	28	
23	2	30	68	1	32	
	11	36	69	10	32	
24	8	30		8	31	
25			70	4	30	
26	2	30	71	7	31	
	11	37	72			
28			73			
28	8	30	74	3	30	
29	3	29	75	8	32	
30			76	2	32	
32	8	24		11		
33	1	31	77	3	30	
	10	33	78	6	31	
34	7	29	80	2	27	
37	2	26		11	39	
41	5	31	81	2	32	
43	5	31		11	39	

ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ

ОКРУГИ: Дітройт, Чикаго, Нью Джерзі, Нью Йорк, Філадельфія	3	19
ОКРУГИ: Огайо, Нова Англія, Південний Нью Йорк, Північний Нью Йорк	4	16

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

Відділи	Ч.	Ст.
1	4	36
4	1	обкл.
11	6	обкл.
13	6	обкл.
14	6	обкл.
16	4	36
17	5	обкл.
19	7	обкл.
20	4	обкл.
21	4	обкл.
22	8	обкл.
33	10	обкл.
35	2	36
41	4	обкл.
54	5	обкл.

55	7	обкл.	70	8	обкл.	90	4	обкл.
57	2	36	71	4	обкл.	91	8	обкл.
59	7	обкл.	77	1	обкл.	93	5	обкл.
63	2	обкл.	78	4	обкл.	100	4	обкл.
64	2	обкл.	79	5	обкл.	103	4	обкл.
66	4	обкл.	82	2	обкл.	104	4	обкл.
68	8	обкл.	83	2	обкл.	115	4	обкл.
			89	1	обкл.			

ENGLISH ARTICLES IN 1976

POEMS

Olena Teliha	2	23
Taras Shevchenko	3	25
Bohdan Antonych: Poems	6	26
B. Antonych	9	26
Lukaszewycz-Polon	5	27

EDITORIALS

Editorial	3	25
Editorial	4	20
Editorial	8	25
Editorial	10	24

ORGANIZATION NEWS; MUSEUM NEWS

Museum	1	26
Smorodsky: Greetings	1	23
From the desk of our President	2	23
From the desk of our President	3	23
Museum	5	26
Stawnycha: Ukr. Women's Organizations today	6	23
UNWLS & International Year of Child — Smorodsky	7	20
Dushnyck — To UNWLA Members	7	22
Smorodsky — UNWLA attends IWY	8	23
Branch 32 activities	8	24
Branch Activities	2	26-27
A new art exhibit	9	25

ENGLISH DIGEST

English Digest	1	25
English Digest	4	20
English Digest	8	25
English Digest	9	27
English Digest	10	24

FEATURES

Kushnir — Woman	1	24
-----------------	---	----

Spirit of Xmas	1	23
Kushnir — Woman	2	24
Shipler — Life of Soviet Women	3	23
Kushnir — Woman	3	24
Kushnir — Woman	4	19
Reunion	4	21
In memory of I. Bencal	4	22
The Working Mother	5	25
Kushnir — Woman	55	27
Family Life	5	28
Oral History	11	29
Women on the Move	11	31
Kushnir — Woman	6	24
Declaration of rights of child	7	20
Kushnir — Woman	7	21
Tymkiw — Working Family	8	23
Kushnir — Woman	10	22

SHORTS

Greetings	1	23
Kalynovykh	2	25
Greetings	4	19
M.T. — Ukrainian Woman	7	21
Good News	9	27
Our cover	9	27
Anniversary Greetings	9	25
M.T. — Worthwhile Publications	9	28
Our cover	10	24
November 1, 1918	10	25
Isn't it funny	10	25
Our cover	11	32
Between us and telephone	11	32
Nat. Women's Conf.	11	30

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

під ялинку, з нагоди *іменин*, уродин та інших
передплата "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замовлення проситься слати враз із передплатою на адресу адмін іст-
рації "Нашого Життя", подаючи докладну адресу в англ. мові, та місяць
від якого почати висилку журналу.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

ГРАТОВАНІ СОНЕТИ — Івана Світличного, це перша збірка автора. До часу ув'язнення І. Світличний займався літературною критикою і перекладами, зокрема з французької мови. Від 1973 року відбуває 12-річний присуд в пермському таборі. Збірка написана в таборі й у ній переважають в'язничні мотиви. До неї увійшло 63 сонети і 12 віршів. Обкладинка — Л. Гуцалюка, передмова І. Кошелівця. 120 стор. Ціна — 4. дол.

СВІЧА В СВІЧАДІ — Василя Стуса ледве чи поступається Шевченковим поезіям із заслання. До збірки увійшли деякі поезії з книжки *Зимові дерева*, про які сказано у вироді суду, що вони мають "наклепницький зміст", поезії з невиданої і сконфіскованої збірки *Веселий цвинтар*, переклади і вірші написані в таборі, де В. Стус відбуває свій 8-річний присуд. Разом 80 поезій. Обкладинка Х. Гориславської, передмова М. Царинника. 126 стор. Ціна — 4 дол.

ВІНОК ЦЕЙ, НЕБЕЗПЕКА — Стенлі Кюніц. Вибрані поезії. До збірки увійшли 33 поезії у перекладі Б. Бойчука, В. Бургарда, І. Драча, В. Лесича, Ю. Тарнавського. Обкладинка і дереворити (13) Якова Гніздовського. Стенлі Кюніц — сучасний американський поет, лавреат нагороди Пуліцера 1959 р. Українською мовою друкується вперше. 80 стор. Ціна 4. дол.

Усі ті книжки можна набути в українських книгарнях, або у представника в-ва "Сучасність" Н. Ільницької.

Усі книжки можна набути в українських книгарнях, або у представника в-ва "Сучасність" Н. Ільницької, 875 West End Ave., New York, N. Y. 100025.

ДЛЯ ДІТЕЙ

ГОЦА ДРАПА. Роман Завадович. Казкові пригоди пари Гномиків. Видання ОПДЛ "Нашим дітям". Ілюстрації Петро Холодний мол. Оформлення віньетки Роман Завадович мол. із включенням рисунку Петра Холодного.

Видано для відзначення 55 літературної творчості автора. Ціна 4 дол. — 30 ц. за пересилку

Trans World Express Co.
2222 W. Chicago Ave.
Chicago Ill. 60622

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

КОНКУРС ДЛЯ ДІТЕЙ

"Сьогоднішня українська дитина — майбутність українського народу" — це клич, прийнятий для XVIII Конвенції СУА, яка відбудеться 27-29 травня 1978 в Нью-Йорку. Цей клич перекликається з "Роком Дитини", який проголосили Об'єднані Нації на 1979 рік. Передбачено в тому році конкурс для дітей на теми "про свою країну". Тож Виховна Референтура при Головній Управі Союзу Українок Америки проголошує подібний конкурс для українських дітей у вільному світі. Ця тема звучить:

"ХТО МИ І ЧИЇ МИ ДІТИ?"

Правила:

1. Конкурс охоплює три категорії: 1) рисунок-малюнок, 2) вірш, 3) проза, у двох групах: 6-9 і 10-12 років.

2. Кожний (-на) учасник (-ця) має висловити своє поняття про Україну рисунком-малюнком, або віршом чи прозою.

3. Участь у конкурсі можуть брати діти у віці від 6 до 12 років, що їх закінчать до кінця грудня 1978.

4. Реченець надсилання зготовлених праць: 1 квітня 1978 .

5. Надіслані на конкурс речі підписувати ось так:

Ім'я й прізвище: —
Дата народження: —
Адреса: —

6. Адреса, на яку пересилати: Mrs. Irene Lonchyna, 20175 Lumpkin, Detroit, Mich. 48234.

7. Нагороди цього конкурсу будуть проголошені на XVIII Конвенції СУА в Нью-Йорку 27-29 травня 1978.

Запрошуємо молодечі організації, школи, педагогів та батьків підтримати наш почин та заохотити дітей до участі в тому конкурсі.

Виховна Референтура Головної Управи СУА

ПОДЯКА ЗА ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Список осіб, які подарували речі до крамнички при Українському Музеї:

Христя Венгльовська, Рочестер — 46 Відділ СУА.

Т. Гординська, Ньюарк.

Марія Дзюбик, Огайо.

Марія Герус, Ньюарк, 28 Відділ СУА.

В. Ковблянська, Ньюарк.

Марія Красіцка, Дітройт, 26 Відділ СУА.

Галина Пісецька, Балтімор, 59 Відділ СУА.

Марія Полянська, Ньюарк.

Ганна Проценко, Балтімор, 59 Відділ СУА

Д. Салабун, Ньюарк.

Наталія Чапленко, Матаван, 28 Відділ СУА.

Софія Шуган, Нью Йорк.

Щиро дякуємо

Олександра Різник

Голова Управи Українського Музею

ПОДЯКИ

З нагоди посвячення прапору Округи СУА — Філадельфії складаємо 30.00 дол. (3 цеглини) на Український Музей

115 Відділ СУА, Балтімор, Мд.

Цією дорогою висловлюю щиро-сердечно подяку 9 Відділові СУА в Бінггемтоні за вислови співчуття з приводу смерті мого дорогого брата **бл. п. Володимира Феданкова**. Замість квітів на його могилу складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя".

Стефанія Евчук

Щиру подяку складаю Управі і членкам 9-го Відділу СУА ім. княгині Ольги в Бінггемтоні за відвідини мене в шпиталі, за дарунок і побажання скорого видужання. Особливо дякую паням — **Стасі Жизномирській, Меланії Кокорудз, Ірині Іванонько, Стефанії Петрочук з донею Підю Янісек, Анні Корецькій, Улянні Коротко, Галині Шембель**. З цієї нагоди залучую 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

Стефанія Евчук

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця жовтня 1977 р. зложили

Окружні Управи і Відділи СУА	37,110.28 дол.
Поодинокі особи	7,019.39 дол.
Разом	44,129.67 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н.Ж." ВПРОДОВЖ М. ЖОВТНЯ 1977 р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

100 дол. — Окружна Управа — Ді-тройт

50 дол. — 69 Відділ — Лорейн, Огайо
Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

25 дол. — 82 Відділ — Нью Йорк
Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

20 дол. — 7 Відділ — Акрон, Огайо

15 дол. — 96 Відділ — дітройт
Подяка — 80-тому Відділові

Разом 210 дол

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

20 дол. — Ірина Чайківська — Кліфтон

10 дол. Юлія Сквіртнянська — Вудгейвен Н. Й.

60 дол. — пожертву проголошено в листі "Подяка" і "Замість квітів"

Разом 90 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

ДО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

Подаємо реченці, до яких просимо надсилати хроніки Округ:

Округи Північного і Південного Нью-Йорку до числа за лютий 1978: — 31 грудня 1977.

Округа Філядельфія-місто до числа за березень: 31 січня 1978.

Округа Філядельфія (Відділи поза містом) до числа за квітень: — 28 лютого 1978.

Округа Нью-Йорк до числа за травень 1978: — 31 березня 1978. Округа Нью Джерзі до числа за червень 1978: — 30 квітня 1978. Округа Нова Англія до числа за липень-серпень 1978: — 31

травня 1978. Округа Огайо до числа за вересень 1978: — 30 червня 1978. Округа Дітройт до числа за жовтень 1978: — 31 серпня 1978.

Пригадуємо, що хроніку слід присилати переписану на писальній машинці з подвійним відступом поміж рядками. За поміщення знімок треба вплачувати 5.00 дол. за знімки одностпальтові, а 8.00 дол. за більші.

Просимо дотримуватися реченців Пригадуємо, що, згідно з обов'язуючим рішенням Головної Управи, дописів поза хроніками містити не можемо.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В М. ЖОВТНІ 1977 р.:

Дол. 510.00:

Централа СУА, Нью-Йорк (збірно датки, по кінець вересня ц. р.)

По 200.00 дол.:

Інж. Петро та Ірина Твердохліб, Рочестер

По 45.00 дол.:

83 Відділ СУА, Нью-Йорк (рата на стипендію)

Разом 755.00 дол.

ВІСТІ КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Пригадуємо, що до дня 30-го листопада ц. р. мають бути виготовлені та переслані до Централі Історії Відділів, Округ, статті і знімки;

До 31-го грудня ц. р. привіти та зібрані Вами оголошення до Конвенційної Книжки.

Просимо конечно додержатися цих реченців, щоби не задержати видання Конвенційної Книжки.

Христя Навроцька
Пресова референтка Конвенційного Комітету

ПІДВИЩЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ "НАШОГО ЖИТТЯ".

На засіданні Головної Управи СУА в днях 5 і 6 листопада 1977 р. ухвалено ряд постанов, які подані в подрібному звіттовленні з перебігу нарад на інших сторінках цього числа "Нашого Життя". Одною з постанов підвищено передплату "Нашого Життя" з розрахунку 1.00 дол. за одне число, отже за 11 чисел — 11.- дол. річно (в продажу ціна за одне число буде вища).

Дуже прикро, що Головна Управа була змушена ухвалити таке рішення, але вже раніше в нашому журналі була згадка про те, що кошти друку, паперу та пересилки дуже зросли. "Наше Життя" не єдиний журнал, якого передплата підвищена, а до цього змушує усім відома інфляція.

Віriamo, що наше громадсько вироблене членство зрозуміє цю потребу і поставиться до справи позитивно.

Христіна Навроцька
за пресову референтку

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТДЕВ'ЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ОДИНАДЦЯТЬ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Оцим стародавнім українським привітом звертаємось до проводів наших складових організацій і їх членства, розсіяного по цілому світі. Пересилаємо цей привіт також на Рідні Землі з бажанням, щоб він досягнув кожну українську родину, яка святкує Різдво Христове. Вітаємо передусім в'язнів-українців, що в холоді й голоді в'язниць і заслання зустрінуть це свято. Віримо, що це велике свято скріпить нас усіх на дальші вимоги, що їх ставитимо до нас життя і його боротьба.

Стефанія Савчук
почесна голова

і заступниці

Лідія Бурачинська
діюча голова

в США:

Марія Квітковська
Іванна Рожанковська
Олександра Селепина
Уляна Целевич

у Канаді:

Ольга Заверуха
Лена Слобода
Любомира Чайківська

в Європі:

Валентина Воропай

в Півд. Америці:

Лідія Тауридзька

в Австралії:

Лідія Гаєвська-Денес

МІЖНАРОДНИЙ РІК ДИТИНИ

У листопаді 1975 р. Об'єднані Нації прийняли постанову проголосити 1979 рік — Роком Дитини. У тому році припадає 10-ліття проголошення Деклярації Прав Дитини, отже Міжнар. Рік Дитини буде найкращою відповіддю на вимоги Деклярації.

Підготовка Міжнар. Року Дитини розпочалась негайно. Комітет фахівців, згуртований при ЮНІЦЕФ-і, випрацював плян своїх завдань. Найперше встановив потреби дитини, фізичні і духові. Потім вияснив сполуку між акціями в користь дитини та загальним розвитком народу. Вкінці намітив акції в користь дитини на державному рівні.

Згідно з наміченим пляном кожна країна повинна простудіювати ситуацію і пізнати потреби своїх дітей. В загальному треба змагати до того, щоб діти мали певну опіку з боку урядових чинників, подібну, як її мають старі чи хворі. Тільки ця опіка була б не тільки здоровою, але також виховною. Це відноситься головню до країн слабого розвитку, але повинно бути випрацьоване також в індустріялізованих країнах. Розмір і засяг такої опіки може бути різний, залежно від потреб і спромог.

Рік 1979 вибрано не тільки для відзначення 10-ліття. Трирічна підготовка дозволила достосувати ці заходи до інших напрямних, що їх намітили агенції ООН, як Світова Організація Здоров'я, Світова Кон-

ференція Харчування і Світова Конференція Жінок. Цей плян може навіть послужити Світовій Конференції Жінок, що є передбачена на 1980 р.

Комітет Міжнар. Року Дитини при ООН працює вже повним ходом. Він дав ініціативу до створення Комітетів МРД у кожній країні. Такий Комітет повинен поширити свідомість, що дитина потребує опіки й допомоги. Повинен випрацювати плян різних акцій, допомагати у переведенні їх, старатись придбати фонди на ту ціль. Індустріялізованим країнам легше розвинути таку працю, бо мають кращі умовини до того. Але їх завданням є також допомагати країнам розвитку. В який спосіб — це вирине з плянів поодиноких країн.

Слідкуючи за цим гаслом, що розгорнулось уже в широку дію, починаємо міркувати над участю українського суспільства в акціях Міжнародного Року Дитини. На наших поселеннях ділимо долю суспільства, серед якого живемо. Можемо теж включитись у намічені акції і внести в них свій власний цінний вклад. Тут наша дорога пряма й виразна. Але наш зір спрямований не на країни розвитку, яким ми мали б допомагати, а на свою батьківщину, якої дівтора знаходиться в потребі. В акції Міжнар. Року Дитини вона не знайде зрозуміння й підтримки режиму, що її поневолює.

У плані МРД, проголошеному Об'єднаними Націями, особлива увага приділена дітям упослідженими і дискримінованими. Цим поняттям окреслені діти-каліки і переслідувані в наслідок расових чи кастових упереджень. Відкривається й для нас дорога звернути увагу світу на велику дискримінацію української дитини в УРСР. Відома є неухвага режиму до українських садків і шкіл у протиставленні до московських, нехтування рідної мови у навчанні дітвори і заборона релігійного виховання. Але найбільш яскравого переслідування зазнають діти в'язнів чи репресованих. У своїх гуртах вони

натавровані "провиною" батька чи матері і це відбивається на їх дитячому сприйманні. Цей стан треба довести до відома вільного світу й старатись засудити його.

У Комісії МРД, що її заснували неурядові Організації при ООН, працює референтка зв'язків СФУЖО Олена Процюк. Вона виделегована туди Світовим Рухом Матерів (МММ) і діє передусім в засязі тієї організації. Але велику користь приносить також українському жіноцтву, інформуючи нас про хід підготовки.

27 З'їзд УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

Дня 3 вересня відбувся в Лігайтоні 27 З'їзд Українського Золотого Хреста з участю численних делегаток. Управу СФУЖО заступила голова Лідія Бурачинська. Була також присутня голова Об'єднання Українських Православних Сестрицтв О. Селепина.

До нової Гол. Управи увійшли: др. Марія Квітковська — голова, Павлина Різник, Анна Левкут, Ірина Варивода й Дарія Бойдуник — заступниці, Валентина Мушинська — секретарка, Марія Семенен — касирка. Референтками стали — Раїса Куделя організаційною, Оксана Генгало виховною, др. Софія Карпінська культ. освітньою, Міра Повх пресовою, Наталія Іванів сусп. опіки, Анна Кузик, Євстахія Ястремська, Марія Гром'як, Юлія Чайківська і Степанія Семенен — вільні члени. До Контр. Комісії увійшли — Анна Наконечна, Альбіна Чаповська, Михайлина Величко, Левка Крупка і Розалія Григорко.

25-ЛІТТЯ МУЗЕЮ ЛУКЖ У КАНАДІ

Дня 11 вересня 1977 р. Музей ЛУКЖ відзначив своє 25-ліття. Засновано його на Єпархіяльному З'їзді у 1952 р. під головуванням п. Анни Прийми. Впродовж 25 років зібрано поверх 1,000 експонатів. Найбільшою проблемою музею є брак відповідного приміщення. Справа буде налагоджена щойно тоді, коли парафія св. Йосафата збудує Дім Української Культури. Не зважаючи на цей недолік, музей провадив оживлену роботу в різних ділянках народнього мистецтва. Улаштував численні виставки для нашої і чужої публіки. Від 1972 р. музей став провадити курси вишивання, кераміки, писання писанок і традиційного печива. Переведено також курс інструкторок вишивки.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З великим жалем повідомляємо зорганізоване жіноцтво, що 25 травня 1977 відійшла у вічність відома в Канаді громадська діячка бл. п. **Ольга Зяляць**. Походила з Угнова, але життя її було пов'язане з Організацією Українок Канади ім. Ольги Басараб. У рядах ОУК працювала, як рядова членка, як голова Відділу, потім була заступницею голови Централі, її організаційною референткою і головою перевіркою комісії. Вона підтримувала громадське життя не тільки своєю працею, але й щедрими пожертвами. Разом із чоловіком бл. п. Андрієм були меценатами Енциклопедії Українознавства і Фонду приміщення "Жіночого Світу". Їх гостинна хата була відкрита для всіх, що трудилися коло народнього діла.

Похорон відбувся 31 травня при великому здвизі народу.

Вічна Їй Пам'ять!

Ділимось сумною вісткою з усім жіноцтвом, що 17 серпня 1977 р. померла у шпиталі в Торонто бл. п. **Ярослава Бандера**. Народилася в 1917 р. в родині Опарівських у Зах. Україні. Була активна в українському студентському русі 30-тих рр. де відзначилася, як карна членка ОУН. Ставши дружиною провідника ОУН бл. п. Степана Бандери, була йому відданим життєвим товаришем на його трудному й відповідальному шляху. Важко пережила несподівану його втрату. Прибувши на поселення в Канаді, стала членкою Об'єднання Жінок ЛВУ.

Полишила у смутку дочок Наталку і Лесю та сина Андрія. Похорон відбувся 22 серпня при численному здвизі приятелів і прихильників.

Вічна Їй пам'ять!

ОСОБИСТЕ

Заступниці голови СФУЖО д-р Наталії Паузняк складаємо вислови щирого співчуття з приводу смерті її батька бл. п. проф. **Романа Іщука**. Нехай Господь Бог підтримає її в цьому великому горю!

Управа СФУЖО

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ смерті бл. п. Ірини **Павликовської** складаю в її пам'ять 10 дол. на Фонд її імені.

Софія Мельник

ЗУСТРІЧ ІЗ ПРЕЗИДЕНТКОЮ МІЖНАР. ЖІН. РАДИ

Недавно вибрана президентка Міжнар. Жін. Ради п. Прем Пурачатра відвідала Австралію. Сама вона походить із княжого роду в Тайланді (Сіямі).

Зустріч відбулася 8 вересня 1977 у Сіднеї. Посеред 600 жінок, що зібралися на зустріч, було 10 українок. Прибув також лорд-мейор Сіднею і численні визначні гості. Патрунувала зустрічі дружина губернатора леді Катлер.

Союз Українок НПВ репрезентувала голова п. О. Ільків і референтка зв'язків п. Г. Яськевич. Коли їх представлено президентці, то вона покликала на свої давніші зустрічі з українками на міжнародному терені.

Такі зустрічі з визначними діячками і провідницями жіночого руху є дуже корисні й побажані для піднесення престижу нашої спільноти в Австралії а й усього українського народу.

Прес. референтка

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIV

DECEMBER 1977

No. 11

Editor Marta Baczynsky

CHRIST IS BORN

During this holiday time we wish to express our best wishes to all Ukrainians both inside and outside the Ukraine, and especially to those who will not have the opportunity to celebrate the joyous day of Christ's birth in freedom and amidst their loved ones. Our troubled thoughts are with them.

We wish all of our members success and happiness in personal and community affairs.

We also wish to greet the honorary president of UNWLA, Ms. Lidia Burachynska, and pass on to her as president of WFUWO our holiday greetings to all its member organizations.

Executive Board of UNWLA

ORAL HISTORY IN THE UKRAINIAN COMMUNITY

BY ANISA HANDZIA SAWYCKYJ

1. Why oral history? How do you begin?

One of the most interesting and widespread phenomena in the U.S. in recent years has been the wholesale rediscovery by millions of Americans of their community and family origins. This interest culminated in the extraordinary success of Alex Haley's book and TV series entitled *Roots*.

For Ukrainians, an interest in their past is nothing new. As a community and as individuals, we are highly conscious of our history. Our massive support for Ukrainian studies at various universities, the unceasing commemoration of historical anniversaries, the publication of numerous regional memoirs of Ukraine — all this testifies to our concern that the Ukrainian presence on this earth should be known and preserved for the world and for our descendants.

Some Ukrainians also feel responsible for helping to document the twentieth century Ukrainian experience. Using the concept of *oral history*, they are interviewing various people in their communities who have lived through important moments of modern Ukrainian history such as the first and second immigration from Europe to the U.S., the independence movement in Ukraine in the teens, the founding of certain community organizations, or the Ukrainian community in the U.S. during the Great Depression.

But let us begin at the beginning. What is oral history? It is simply a spoken account of a first-hand experience. Put another way, it is a method of collecting historical material, usually on tape. It can be done almost anywhere, by almost anyone, including yourself.

Ultimate goals may vary: you may want to record a conversation with a notable person in your community just for the historical record, or you may want to tape

your father's memories of immigration for the benefit of your children when they grow up, or you may want to collect taped interviews with elderly women activists for a radio program on the women's movement.

Oral history has become a full-blown movement only since about 1970, although oral history as a modern technique for historical documentation began at Columbia University in 1948 with memoirs of important American personages. The popularity of oral history has grown with the widespread availability of cheap and portable cassette tape-recorders.

Today oral history projects are being conducted by a wide variety of institutions, communities and ethnic groups. Industrial firms such as Ford and Continental Can Co. are finding that oral history promotes corporate pride and bolsters public relations. Roman Catholic nuns are recording the early history of their order for the benefit of young novices. High-school students in rural Georgia are documenting life in Appalachia and publishing a highly popular series of oral histories under the title "The Foxfire Book." Some oral history books such as Studs Terkel's "Working" — a series of interviews with ordinary working people — have been on the best-seller lists. (Look for these two books in your local public library).

Oral history has been taken up by Americans of all ethnic backgrounds. Alex Haley's *Roots* has inspired a project in which oral historians are tracing the genealogies of thousands of black American families. In doing research for his book, Haley had interviewed African *griots*, native oral historians, to trace his slave ancestor back to a particular village in Africa.

American Indians have received a \$100,000 grant to enable tribal youths to tape 500 hours of oral histories by tribal elders, thereby permanently preserving the

NATIONAL WOMEN'S CONFERENCE HOUSTON, TEXAS

The first historic women's conference in the United States was held in Houston, Texas on November 19-21, 1977. The Conference was officially opened by Bella Abzug, the Presiding Officer of the National Commission, with greetings from the First Lady Rosalynn Carter, Mrs. Betty Ford and Lady Bird Johnson and the bringing of the symbolic torch by the runners from Seneca Falls, New York.

Vice President of UNWLA Olga Stavnycha at Women's Conference in Houston

Заступниця голови СУА Оля Ставнича на Конференції у Гюстоні

The official Delegate-at-large to the Conference from UNWLA was vice-president, Olga Stavnychy.

A more detailed report will follow in the next issue.

Olga Stavnychy

To all our friends outside the interior zone.
New Year's greetings, dear and faithful ones!
May happiness, inspiration, faith, and freedom be yours!

Ukrainian women — political prisoners in Mordovian concentration camps

(Greetings to all those not imprisoned.
Dated December 1973)

From *Invincible Spirit* a collection of Art and Poetry of Ukrainian Women Political Prisoners in the USSR. Smolokyp Publishers, Baltimore 1977.

cultural treasures of that people. The American Jewish community, on the other hand, is documenting the holocaust years through 250 in-depth interviews with survivors of Nazi concentration camps and their descendants.

Ukrainians who are convinced of the importance of oral history for our community can and should become part of the oral history movement. The topics for oral history projects will depend on the interest of the interviewees, and variety should be encouraged. However, I feel that first priority should be given to elderly Ukrainians who have interesting reminiscences about their experiences as pioneer immigrants, or about their life in Ukraine prior to emigration.

Daily our newspapers carry more and more obituaries of the elders of our communities; daily our opportunities to learn about Ukrainian history from those who lived it diminish. These people should be sought out and conversations with them preserved on tape, to be transcribed and placed in a library facility.

Persons chosen for oral history interviews ("oral authors") may be notable figures such as political leaders, community leaders, community organizers, scientists, artists or others who have contributed to our society. But they may also be ordinary folks who happen to have lived in a period of time which is now (or may someday be) of interest to us and to future generations.

Whether notable or not — most oral authors are people who either out of lack of time or out of modesty rarely bother to leave behind records or memoirs, except perhaps anecdotes for their families, the details of which fade away with time.

The preservation of the Ukrainian heritage can easily be done by oral history enthusiasts on a local level. In

Гандзя Савицька награвє на рекордову ленту розмову з скрипалем Дмитром Сороханюком про музикування у його рідному селі Жабє на Гуцульщині

Ms. Sawyckyj tapes Hutsul fiddler Dmytro Sorochaniuk of Pennsauken N. J. as he reminisces about music-making in his native village of Zhabie in the Carpathina Mountains.

addition to yielding often significant historical materials, oral history projects tie together young people with their elders and provide great gratification to often forgotten older Ukrainian citizens.

Ideally, the oral history interview should be conducted by someone who is familiar with the major events and personalities of a particular place and time, and one who is experienced in guiding conversations along productive lines, separating significant historical information from excessive trivia.

WOMEN ON THE MOVE by m.b.

[Thoughts on Women and UNWLA by a Gentleman from Chicago]

from *Nova Zorya* (Chicago), Nov. 6, 1977

As we were leaving after an event sponsored by the UNWLA Regional Council in Chicago on October 23, one of the few men present at that event said to me: "Why don't we start a men's branch of Soyuz Ukrainok?"

As a matter of fact, this man's question captured the essence of some of my own thinking as I observed the activities of our women.

Women in the world are fighting for equal rights with men. American women carry placards and lobby in State legislatures for the ratification of the Equal Rights Amendment.

However, our Ukrainian women do not fight for those "equal rights" in our community and political life. Because what could they fight for? An equal representation in UCCA, WCFU, Ukrainian National Council (Mary Beck is the only female there!), or the organizations of the Liberation Front (Slava Stetsko is doing all the work there!)? They don't raise such demands because common sense tells them that if they did, meetings and congresses of our various organizations would become real circuses, where men would constantly try to assert their superiority over women. And even women would not be able to talk down some of those long-winded speakers!

Our women are people of action. Although we men accuse women of being talkers, if we examine their activities carefully, we will have to come to the opposite conclusion. The activities of organizations which are under the control of men usually boil down to empty talk, fine-sounding speeches, phrases and appeals. Words become the essence of all our community work. Women, however, choose a more practical path.

Women don't get involved in "big politics." They've taken on "small politics" — such as supporting church organizations, Ukrainian schools, various charitable activities, and generally being involved in efforts geared to the preservation of our national essence. In these efforts, women combine idealism with pragmatism and they act, while men flounder in ideology and phraseology.

These admirable qualities of women's activism are even reflected in such things as public events. The event that I attended exhibited certain positive, business-like features which, in my opinion, raise the level of activities of UNWLA far above that of other organizations. Brief, concentrated, precise — such were the welcoming remarks of the president of the Regional Council, Ms. Maria Jusefovych. Ms. Z. Cymbalista chaired the program in a similar spirit, without any unnecessary pretentiousness.

The talks by Ms. I. Pezlansky (on Olena Teliha) and Ms. M. Navarynsky (on organizational topics) were also distinguished by their concentration and clarity. This leaves a highly favorable impression, especially when we recall speakers at other Ukrainian events who bore their listeners to death with their "preaching" — as if they had no idea they were speaking to an intelligent audience which seeks only some food for thought, and not "lessons" from the speaker.

The musical and vocal entertainment numbers were most appropriate and did not "over-satiate" the listeners (as is usually the case), but rather created a most favorable audience response through fine, unpretentious performances on the part of the artists.

It is not my purpose to write a report on this pleasant event. Rather impressed by that October 23 celebration, I wish to give credit to these women and to encourage them to continue their activities. I would also like to urge all our Ukrainian women who have not yet joined this organization to do just that, thereby increasing both the activities of UNWLA and its influence on our community.

Things are not well in our community life. We are being consumed by our fragmentation, non-coordination of activities and worship of ideologies. From way back, women knew how and are perhaps destined to "put things in order". If they grew in strength, perhaps they would be able to do so and bring the right atmosphere and direction to all our community activities.

Women of various religions, views and ideologies are able to come together and work together. That is perhaps the element which is most essential for all our community efforts: to be able to unite around that which binds us, rather than breaking apart into groups and sub-groups which then nurture within themselves that which divides us. At the table where I sat, there were people of different viewpoints and faiths, but

But you needn't be a specialist to be a good oral historian. All you have to do is follow some basic guidelines. Here they are:

Be objective. See the big picture. Do your homework.

1. Whomever you wish to interview, for whatever purpose, a spirit of objectivity is essential to the task. If you go into an oral history project with biases or prejudices, these will inevitably color the results of your work. You owe it to your conscience and to Ukrainian history to be as objective as possible.

2. Even if your topic seems narrow and specific, and of personal interest only, try to put the interview into a broader historical context. Tie in your author with important figures or movements of her/his time. Who knows, someday your interview may be of more general interest that you can now imagine!

3. Don't go into your interview cold. Do as much research on your oral author and her/his era as possible.

Decide whether you want an autobiography or only a certain aspect of your oral author's life. The better your preparation, the higher quality results you'll achieve with your project.

Perhaps this article has stimulated your interest in conducting an oral history project in the Ukrainian community. If so, watch for future articles such as: preparing for the interview (interpersonal, legal and technical considerations), the interview, and transcription.

Any specific questions or suggestions? Write to me c/o this magazine.

Adapted in part from the author's "In Search of the Past: Ukrainians in America," *The Ukrainian Weekly* (Jersey City, N.J.), June 8 - 15 - 22, 1974.

Ms. Sawyckyj studied oral history at Columbia University. Presently she is conducting oral history interviews with Hutsul musicians in the U.S. under a Federal grant from the National Endowment for the Arts.

what tied us together was that in which we all shared an interest: the good of the community.

I hope our women will continue their constructive work. Indeed, perhaps the establishment of a "men's branch" of

UNWLA isn't just a humorous idea. After all, there are two candidates for membership already: I and the man I spoke to at the UNWLA event in Chicago on October 23!

Translated by A.H.S.

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

OUR COVER

This month's cover is graced by a graphic work of Myron Bilynsky. It doubles as an illustration to the article "Our Christmas in folk beliefs and customs." The second part of this article, where particular attention is paid to *koliady*, will appear in the January 1978 issue.

Unfortunately, Myron Bilynsky's graphic works no longer appear at art exhibits, because he is presently working on Byzantine art: designing and painting the interiors of churches. This is surely a necessary and no less meritorious enterprise. It's just that graphic art is available to a wider audience and it is unfortunate that he no longer produces any.

Myron Bilynsky graduated from the Krakow Academy of Fine Arts in 1939, just before the outbreak of war. After the war he worked almost exclusively in graphic art and illustration. While he was in Munich he designed entire series' of postage stamps, including some for the insurgent government of Ukraine. A few of these designs appear in this issue. Some of them have been included in German philatelic catalogs, and even more in Spanish catalogs. He also did illustrations for various publications: UPA calendars etc.

BETWEEN US AND THE TELEPHONE

In an interesting article Lubow Kalynowych discusses the possibilities open to our women's organizations for creative and constructive efforts.

Especially referring to branches of U.N.W.L.A., Ms. Kalynowych finds that their cultural efforts tend to be rather limited. True, they will sponsor musical or dramatic presentations, hold picnics or readily agree to buy a "kylym" for the museum. They will also give a generous gift to the building of a new church or for the support of a new organization.

Yet there are so many other more challenging possibilities open to our branches. Here Ms. Kalynowych suggests that the publication of a Ukrainian book, translated into English would fit the bill.

LETTER TO THE EDITOR

November 10, 1977

More and more often, I notice in the Ukrainian press and at various Ukrainian-sponsored events, women and girls wearing gauzy, finely embroidered peasant blouses. I am sure that very few of the people, if any, realize that they are wearing *Rumanian*, not Ukrainian blouses.

His works, mostly engravings and drawings, were exhibited in various cities in Germany. He also took part in international exhibits in Amsterdam and Paris.

In 1952 he settled in New York and turned to Byzantine art and has been working in this medium ever since. He has produced many stained glass windows, iconostases and icons in the Byzantine style for many Ukrainian churches in the United States. His specialty is mosaics. From among the many churches where his work can be found we will name but a few: Johnson City, New York; Astoria, Long Island; Berwick, Pennsylvania; Ramey, Pennsylvania; Hillside, New Jersey and many others.

All this year Myron Bilynsky has been busy painting icons for the Cathedral of St. Nicholas in Chicago. Because church art takes up all his time and creative energy, his once beloved graphic art has fallen by the wayside. We sincerely hope that circumstances will permit him to return to this medium, in which he once had considerable achievement and success.

Translated by M-O. T.

Of course, one may wear whatever one chooses, and a Rumanian blouse is certainly a lovely article of clothing. However, when it is worn *in place* of a Ukrainian blouse, for a Ukrainian occasion where a Ukrainian blouse is meant to be worn, it is not right. Recently, there was a photograph in a Ukrainian newspaper of two bandurystky in Poltava costume — and Rumanian blouses! Just because the blouse is "peasantry" in appearance, and is embroidered in cross-stitch, does not mean it is Ukrainian. We do not hold the copyright on embroidery in the world — all of the countries in Eastern Europe embroider their costumes. The Ukrainian blouse differs from the Rumanian one in fabric (we do not use gauzy fabric, but fine linen and similar modern fabrics), style, embroidery and its layout. There are many books and articles available in libraries and Ukr. museums which give information on the styles and ornamentation of traditional Ukrainian blouses.

It is very easy to spend between \$50-100 for a ready-made, hand-embroidered Rumanian blouse, and innocently wear it, taking it for a Ukrainian one. However, that same money could be used to pay someone to embroider a truly Ukrainian blouse, if one cannot embroider herself. I urge all youth organization leaders, women's organizations, and cultural associations to inform their members of this matter. We are quite sensitive if someone "steals" or borrows Ukrainian art or folk art and calls it their own. Let us not do the same with the Rumanian blouse.

Orysia Paszczak Tradz

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ГОСТІ НА ПОЛУДЕНОК

Сподівається гостей на полуденок, а хочете приготувати заздалегідь, спробуйте ось таке меню:

Малі канапочки із шинкою і сиrom на горячо

Помідоровий авшпик з яриною

Налисники з курятиною і шпінатом + зелена салата

Лакоминка: Ананаси на крихкім коржі.

КАНАПОЧКИ, ЩО МОЖНА СКОРО ЗРОБИТИ І ЗАМОРОЗИТИ:

8 унцій сметанкового сиру

1 жовтко

1 ложка порошку до печення

10 до 12 тонких скибок білого хліба "thin — "Pepperidge Farm"

Майонез

1 пушка 4 ½ унції меленої шинки deviled ham

паприка

Розтерти сир зі жовтком і порошком до печення (найкраще ручним електричним мішалом). Витяти 4 малі кружальця з кожної скибки хліба. Кожний кружечок посмажувати легко майонезом, а опісля меленою шинкою. На це накладати ложечкою вимішаний сир і легко посипати паприкою. Заморозити спершу на блюсі, чи таці, а опісля поскладати до плястикової посуду, що добре зачиняється.

Заморожені пекти в нагрітій печі на 375° 12 до 15 хвилин, або поки зарум'яняться. Подавати горячі.

Можна пекти без замороження, але коротший час.

ПОМІДОРОВИЙ АВШПІК З ЯРИНОЮ:

3 коперти желатини

3/4 горнятка зимної води

2½ горнятка помідорового соку

1 пушка — 6 унцій помідорової пасти

¼ горнятка оцту

3 ложки цитринового соку

1½ ложечки васильку, або іншого коріння до смаку

1 ложечка цибульового порошку

½ ложечка чорного перцю

½ ложечка "Worcestershire"

1 горнятко посіченої зеленої салери

½ горнятка посіченої зеленої паприки

1 авокадо, покряпане в кістку

1 пушка 2 ¼ унцій спілих без кісток оливкопокряпаных

Розпустити желатину в зимній воді. Заварити 1 горнятко помідорового соку а як закипить додати желатину, щоб цілковито розпустилася. Додати решту помідорового соку, помідорову пасту, оцет, цитриновий сік, васильок, або інше коріння до смаку, сіль, цукор, цибульовий порошок, перець і "Worcestershire" Відложити до холодильника, щоб частинно згустло. Додати посічену салеру, зелену паприку, авокадо і оливки, вимішати та вляти до форми, що містить 6 горняток. Дати до холодильника. Можна зробити день, два наперед.

Підставку, на якій подається виложити зеленими листками салати, а боки вбрати креветками, або половинками зварених на твердо яєць, пластинками авокадо і помідорами.

(Цей авшпик можна подати до зимного буфету, подаючи з боку цитринову, чи хрінову зимну підливу).

НАЛИСНИКИ З КУРЯТИНОЮ І ШПІНАТОМ: (14 до 16)

1. Налисники

2 яйця

1 горнятко молока

2 ложки стопленого простудженого масла

½ горнятка пересіяного борошна

½ ложечки соли.

2. НАЧИНКА:

4 ложки масла

2 цибулі — дрібно посічені

2 горнятка (½ фунта) посічених грибів-печериць

¼ горнятка (½ з 10 унцій мороженої пачки) звареного, видушеного і посіченого шпінату (якщо хто любить можна додати трошки більше)

2 горнятка звареного і посіченого, чи змеленого курячого м'яса

4 ложки квасної сметани

2 ложки вина (sherry) — можна додати трошки більше, до смаку

½ ложечки соли

дрібка паприки (cayenne)

3. ПІДЛИВА:

4 ложки масла

4 ложки муки (борошна)

2 горнятка курячого росолу

1 горнятко молока

½ горнятка тертого пармезан сиру

½ горнятка тертого "gruyere"

до смаку соли

½ горнятка вина "sherry"

Якщо хто любить, можна додати вина, але в тому випадку теж і сиру.

1. Вбити яйця з молоком, маслом і сіллю. Вбиваючи поступово додавати борошно і уважати, щоб не було крупок. Відложити до холодильника на дві години або довше.

2. В міжчасі пригріти масло у великій сковороді, присмажити на ньому посічену цибулю на золотий кольор, додати посічені гриби і варити 4 хвилини; мішаючи час від часу. Додати шпінат, мелену курятину, квасну сметану, вино, сіль і паприку, вимішати та відложити з печі.

Налисники: Дуже добре нагріти 6-інчову сковороду і легко посмажувати маслом, чи іншим товщцем, уживаючи щіточку, або чисту шматинку, замочену у товщі. Дати коло 2 ложок тіста, скоро обертаючи сковородою, щоб покрити ціле дно. Смажити на легкому вогні, коли зітнеться, обернути легко лопаткою, або руками, беручи кінчики готового налисника та підсмажити другу сторону. Висмажені складати на велику тарілку.

4. Готові налисники смажувати приготованою начинкою та звивати у валки. Дати масу на середину налисника, зігнути перше один кінець налисника опісля боки, а накінці ролювати у валок. Складати відкритим кінцем до долини у добре висмажану маслом посуду(вогнетривалу), в якій можна пекти і подати до столу. Накрити щільно целофаном, завинути в ще одну торбу щільно, вистудити у холодильнику, а опісля схватити до фрізера.

Підлива: Стопити масло і додати борошно розтираючи, що б не було

крупок. Поволі додавати росіл і молоко, варити на малому вогні, цілий час мішаючи. Додати тертий сир, сіль і паприку та мішати, поки стопиться сир. Зняти з кухні і додати вина. Вистудити, дати до щільно замкненого посуду та заморозити.

Увечорі, перед гостиною, витягнути з фрізера налисники та підливу та залишити у холодильнику. Рано в день гостини, витягнути з холодильника, щоб постояли в хатній температурі. Загріти підливу, мішаючи без перерви. Полити по 1 ложці підливи на кожний налисник. Пекти в температурі 375° 25 хвилин, опісля підляти ще трошки і можна посипати ще трошки тертим сиром та пекти додаткових 25 до 30 хвилин. Окремо подати підливу. Свіжі налисники, (якщо хто не любить заморожувати) печеться 20 і 10 хвилин. Гарно подати до налисників вимішану зелену салат, а, як хто любить, теж окремо приладжені грибочки.

КОРЖ З АНАНАСАМИ:

Корж:

- 1 кістка солодкого масла (4 унції)
- 1 скупа ложка "кріско"
- 1 горнятко муки (борошна)
- 2 - 3 ложки цукру
- 1 жовток

Тертаскірка з цитрини або ваніля.

Получити всі складники і виложити дно і боки вогнетривалої гарної посуду (8 до 10 цалів в обводі). Пекти в печі на 350° аж легко зарум'яниться.

Як пристигне наложити ось такою масою:

- 1 пушка солодкого конденсованого молока
- 1 пушка (8 до 10 унцій) посіченого ананасу (відіидити сік)

ПОДУМАЙТЕ ВІДГАДАЙТЕ

ДОЗЕМНО:

1. ім'я дівчинки
2. потрібна в театрі
3. колюча рослина
4. твір Марка Вовчка
5. інакше: страждати
6. роблять з неї муштарду
7. має кожне дерево
8. танцювальний ансамбль
9. центральна установа

ПОЗЕМНО:

Патронка одного відділу США, що недавно святкував свій ювілей.

½ горнятка (lime) соку (мусить бути зі свіжих овочів)

1 ложечка ванілі

Вимішати всі складники і виплати на спечений корж. Це можна зробити день, чи два наперед, щільно накрити і сховати до холодильника.

Перед гостиною вбити малу сметану, додаючи трошки цукру-пудри і ванілі. Наложити на попередню масу та посипати чоколядовими стружками. Накритий сметаною корж може теж стояти один день чи навіть два, але тяжко добре накрити, щоб не розмазати поверхні.

Подала **Марта Цимбаліста**

Лист до Редакції

Хочу висловити декілька зауважень щодо "Нашого Життя". Я з приємністю читаю цей журнал, а особливо статті на мистецькі, літературні й етнографічні теми. Також цікаво читати про працю США і СФУЖО на політичній і музейній ділянках. Але мушу сказати, що вісті з поодиноких Відділів є часто нудні й нецікаві. Якщо якийсь Відділ виконує якусь замітну й цікаву працю, тоді й варто поділитися вісткою про це з усіма. Але вечорниці та сходици цікавлять тільки тих, хто був там присутній.

Чого я бажала б більше в "Новому Житті"? Мене цікавили б статті про виховання дітей, а зокрема про ті складні проблеми, з якими зустрічаємося ми, українки, які хочуть виховати своїх дітей в українському дусі серед американського оточення.

Сердечно Вас вітаю.

Ксеня Турупа

ВИБІЙКА

Вибійка або мальованка — це тканина (полотно) покрите друкованим орнаментом. Такі тканини були поширені в ужитку нашого села ще в 1. половині нашого сторіччя. Їх уживали на спідниці, штани і пошевки, подекуди також на рушники.

Орнамент, що його вибивано на полотні, різнився — залежно від призначення. Одягова вибійка користувалась смугастим рисунком, між який були вміщені кола, зірки чи ромби. Вибійка для пошевок мала композицію, що була обмежена квадратом.

Виконували вибійку при допомозі відбивання великої дерев'яної дошки на полотні. Візерунок, що був виритий на дошці, вкривали олійною фарбою, потім притискали нею полотно і відбивали орнамент при допомозі валка. Фарбу розчиняли льняною орією.

Кольорували вибійку різно. Основним кольором були — чорний і синій, але нераз застосовувати і брунатні, жовті і гарячежовті відтінки. Орнамент відбивався в одній красці, але траплялась вибійка і в кількох красках.

Серед народу були поширені окремі назви для взорів вибіжок, як "колічкани", "галузани" (Бойківщина), або "горошкова", "зернятка" на центральних землях України.

Сьогоднішня текстильна промисловість України використовує цей орнамент для текстильних виробів. На жаль дуже мало того дістається на ринок збуту, як для власного населення, так і для заграниці.

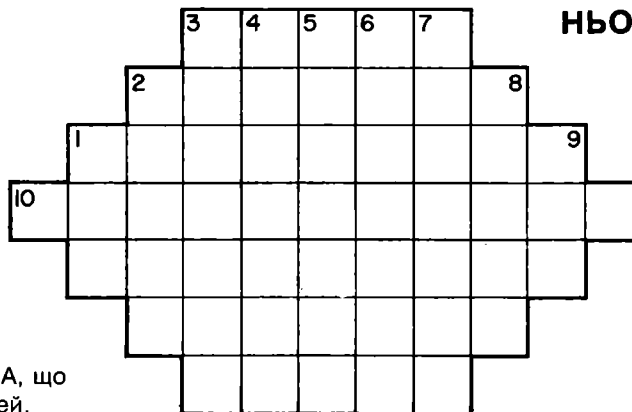
Гляди обкладинка

РОЗВ'ЯЗКА З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА:

ПОЗЕМНО:

- Поземно: 1. Львів
2. Івась
3. рукав
4. нитки
5. кожух

Доземно: 1. лірик

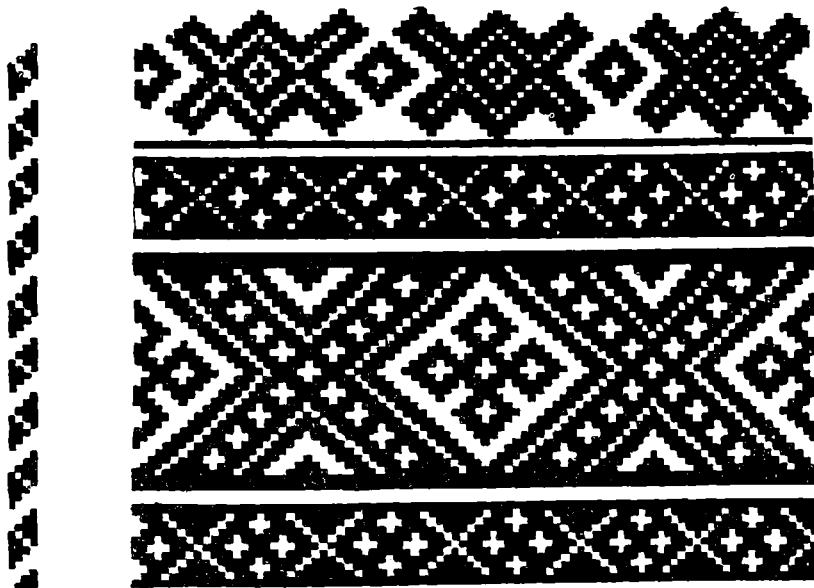
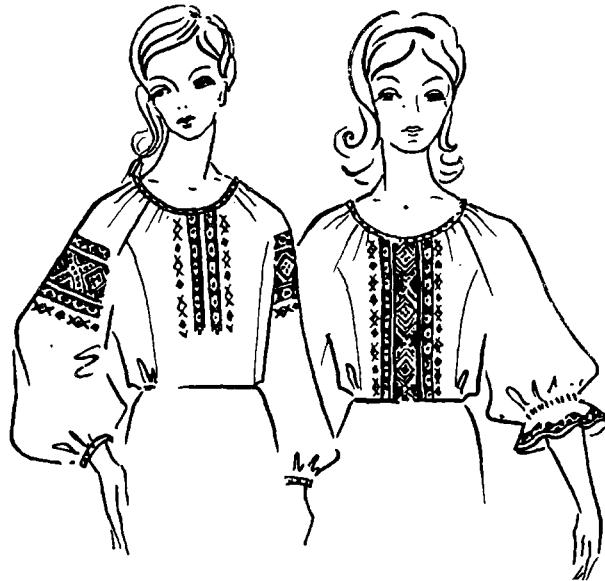

ВИШИВАНІ БЛЮЗКИ

У нашій гардеробі вишивана блузка займає почесне місце. Вона потрібна нам для офіційної нагоди, для родинної зустрічі, для подорожі. Зележно від призначення можна носити її з довгою або короткою спідницею або з джемпером-безрукавкою. Вона личить молодим і старшим, і все і всюди може придатись.

Подаємо тут два варіанти блюзки, запроєктовані в Україні. Перша своїм кроєм і приміщенням вишивки нагадує народню сорочку. Крій рагляновий. Як матеріал може послужити білий батист чи перкаліна, що добре переться і майже не треба її прасувати. Вишивка знаходиться на виставках і з переду вздовж пазушки. Виріз ший і маншети обведені вузьким візцем.

Друга блузка інакше скроєна. Крій її теж рагляновий, але виріз ший ширший, а рукави широкі й короткі, стягнені на гумку і викінчені фальбанкою. Широкий взір примінений вздовж переду, виріз ший і фальбанка обведені вузьким візцем. Матеріал цієї блюзки — це може бути теж батист або перкаліна, але різних кольорів, бо блузка не взорована на народній сорочці.

Взір. Для першого варіанту користуємось нитками Д.М.Ц. вишневої краски. Для другого варіанту можна змінити колір вишивки, залежно від краски матеріалу. При голубому тлі може бути вишивка темносиня, при спокійно зеленому ржава. Взір виконаний хрестиками в одній красці.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТ, МІЧ.

Окружний З'їзд відбувся 29 січня 1977. В склад Окружної Управи ввійшли: голова — Рома Дигдало, заступниці і організаційні референтки — Ліда Колодчин і Джені Материн, протоколярна секретарка — Надя Денисенко, кореспонденційна секретарка — Оля Мовчан Іваницька, касирка — Марта Тарнавська, фінансова секретарка — Ірина Чучман, парламентарист — Люїза Сакс, контрольна комісія — Миртл Слейбі, Люїза Сакс і Юстина Нелиген; референтки: культурно-освітня — Одарка Витвицька, виховна — Олена Лісківська, суспільної опіки — Марія Костюк, зв'язків — Ореста Каралаш, архіву — Миртл Слейбі, музейна координаторка — Ярослава Сена, будівельний фонд — Анастасія Вокер, Павлина Будзол.

Влітку з жалем попрощала Округа довголітню членку Управи Одарку Витвицьку, а опісля Олю Іваницьку. На її місце кооптовано Васю Гординську.

Праця Окружної Управи проходить інтенсивно, згідно з завданнями СУА та у співпраці з громадськими організаціями.

Виховання дітей в українському дусі це одне з найважливіших завдань. На терені Дітройту зорганізовано 5 світличок. Англomовні: 76 і 81 Відділів, Монтесорі 63 Від. До двох ходять діти, що говорять по українському. Одна з них при Рідній Школі.

26 лютого за ініціативою Ірини Лончини, Виховна референтура Округи зорганізувала семінар для учительок дошкілля. Доповіді виголосили: А. Смеречинська — "Методика навчання в українській світличці", Олена Климишин — "Узгіднення програм світлички і дошкільного навчання", Рома Дигдало — "Технологія навчання". Дана Дикий демонструвала нові матеріали навчання, Тетяна Назаренко провела виміну досвідом у навчанні. Участь Чикагської і Дітройської Округ була велика. Всі скористали дуже багато, семінар був дуже успішний.

Замітна праця і в ділянці суспільної опіки. 30 квітня під проводом референтки Округи Марії Костюк улаштовано продаж зібраних зазда-

легідь уживаних речей. З зароблених грошей вислано 17 пачок з одягом до Аргентини.

Про працю СУА в Аргентині і незавидну долю старших віком у приютах довідалася союзянки від Лідії Тауридзької при зустрічі з нею, що її зорганізувала Окружна Управа 9 липня. При цій нагоді присутні зложили 130 дол. і вручили Лідії Тауридзькій на поміч потребуючим.

В днях 5, 6, 7 серпня Окружна Управа і кілька Відділів взяли участь в українському фестивалі. Фестивальні дні це не лиш нагода придбати трохи фінансів, але влаштовуючи мистецькі виставки показати чужинцям культурні надбання, їх красу і багатство. Цього року мали ми до того особливу нагоду під час конференції губернаторів в дні 8 вересня. Хоч СУА не був ініціатором, але чинною участю причинився до великого успіху і признання за влаштування українських кімнат, мистецьких виставок і чудових експонатів. Від Окружної Управи помагала референтка Рома Когут.

Місяць жовтень призначено на посилену кампанію приєднання нових членок. Під проводом організаційної референтки Лідії Колодчин вислано до можливих кандидаток близько 1000 листів, роздано до бюлетенів лютючки в усіх церквах. Зголосилось 59 жінок. Вони будуть формально прийняті з новим роком.

День Союзянки відбувся 23 жовтня. Відкрила його голова Округи Рома Дигдало коротким словом і заїнтонуванням гимну СУА. Організаторка імпрези Лідія Колодчин представила ново-приєднаних членок. Опісля дуже змістовно і влучно схарактеризувала працю поодиноких Відділів. Залежно від спроможностей і заїнтересувань членок поодинокі Відділи працюють інтенсивніше в деяких ділянках. В цілості Округа виконує всі завдання своєї організації.

Гучними оплесками нагороджено 58 Відділ, що працею здобув і жертвував на Музей в Нью Йорку 1000 дол. Відзначено теж 3 членки за їх особливу працю. Софію Дольницьку (81 Відділ) за мистецьку працю в ділянці

української народної ноші. Артистку Катерину Бранку Кривуцьку (56 Відділ) за мистецтво слова і її працю з молоддю. Ірину Пеленську (63 Відділ) письменницю, нагороджену на останньому Літературному Конкурсі за новелю "Жінка і авто"

В розваговій частині артистка К. Кривуцька рецитувала вірш Бердника і виконала 2 веселі скечі. П. Прокоп відчитала уривок з новелі "Жінка і авто". Дзвіня Макар-Федірко чудово відтанцювала власного укладу "Веселий танок". Хор 58 Відділу відспівав 3 жартівливі пісні з фортепіановим акомпаньяментом Олі Соловій, а Нелиген виконала скеч. Хор 81 Відділу під керівництвом бандуриста-маестра Г. Назаренка виконав 3 народні пісні. — Вечерею закінчено цю дуже вдалу імпрезу.

На день 20 листопада заплановано обід для старших віком.

5-ий ВІДДІЛ СУА ДІТРОЙТ, МІЧ.

Відділ начисляє 56 членок. Три померли, а одна відійшла. У звіттовому році приєднано 12 членок до Відділу. Одна членка входить до Окружної Управи. Всі зобов'язання до Головної Управи й Округи вирівняно в пору.

Сходини відбуваються майже кожного місяця, крім вакацій. На сходинах відчитується і обговорюється обіжники і письма Головної Управи і Окружної Управи та других організацій.

На сходинах культ-освітня референтка п. О. Климишин відчитала такі реферати: "Різдво Христове", "Жінка в творах Шевченка" "Жінка у національному самозбереженні", вірш Малицької "У ту ніч чудотворну".

З нагоди Йордану влаштовано святочний обід з відповідною програмою. Другою більшою імпрезою був обід "Матері й доньки" для приєднання членок.

У вакаційному часі уряджено два пікніки, восени столову забаву і поминки.

Відділ співпрацює з Окружною Управою.

О. Климишин
секретар

23-ій ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ, МІЧ.

15-го травня влаштовано День Союзянки. В церкві св. Івана Христителя

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

була відправлена Служба Божа за живучих і пахахида за померлих членок. На зборах відчитано імена 59 померлих членок і віддано їм пошану згадкою про їх повну посвяту праці для Відділу.

11-го вересня Відділ вшанував пам'ять Героїнь. Отець прелат Бохневич відправив пахахиду за їхні душі. Членки стояли посередині церкви з жалобними відзнаками СУА. Всі присутні своєю участю вшанували пам'ять Героїнь. Потім відбулася в шкільній аудиторії коротка академія, яку відкрила голова Відділу Марія Честух, а програму переводила Катерина Хом'як. А. Королишин прочитала добре опрацьований реферат про Героїнь. Дора Сеньків продеклямувала "Могилу Ольги Басараб" Мусія Степанчука, Ксеня Пейлер "На вічну пам'ять".

Цього дня Відділ попросив довголітню, діяльну членку Відділу і його управи Дору Сеньків. За 48-літню працю Відділ наділив її почесним членством. Дора Сеньків виїхала до Вінніпегу, де вона родилася і де живе її родина.

Анастасія Королишин
секретарка

26-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ. ДІТРОЙТ, МІЧ.

Загальні Збори Відділу відбулися 12 грудня 1976 р. на яких вибрано нову Управу.

В неділю 13 лютого 1977 р. Відділ відсвяткував пам'ять патронки Відділу Ольги Басараб. О год. 12-й відправлено Службу Божу за спокій душі Ольги, а відтак членки і гості зійшлися до шкільної залі, де голова Катерина Кобаса привітала всіх присутніх і просила отця О. Лотоцького перевести молитву і одно-хвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять Ольги і всіх героїнь.

По обіді слово мала членка 26-го Відділу д-р Маруся Бек, яка в своїй змістовній промові спом'янула не тільки Ольгу, але і всіх українських героїнь. Наступною була деклямація Ірини Решетилевич "Могилу Ольги Басараб". Марія Воскрес віддеклямувала "Плач України". Промовляли ще Анастасія Вокер — член Головної Управи, Рома Дигдало, голова Округної Управи, Катерина Хом'як — почесна голова 26-го Відділу. Всі вони говорили на тему української жінки, та її ролі в минулому і до наших часів. Молитвою Богородице Діво і відспіванням гимну

"Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

Щороку в травні Відділ уряджує "День Союзянки". В тім дні відправляється Служба Божа за здоров'я всіх членок та пахахида за померлих членок. В той день маємо спільний обід для членок і гостей. На тім обіді представлено збіркову листу на поміч поневоленим українцям. Зібрано 112.00 дол., а з каси додано 18.00 дол. Разом вислано до Головної Управи СУА 130.00 дол.

Сходини Відділу відбуваються рідко, бо більшість наших членок мешкають поза містом і тяжко їх зібрати.

Стефанія Лужецька
пресова референтка.

BRANCH 37, UNWLA LESYA UKRAINKA, DETROIT MICHIGAN

The club year of 1977 began with a "Sviat Vechir" at the home of Olga Shuster on January 14. This was a very special meeting because our president Anastasia Volker, brought a new member, Sophie Anderson, to our branch.

Kate Zojac hosted the March meeting at which Lesya Ukrainka's birthday was observed. Myrtle Slaby read selected poems of Lesya Ukrainka. The members of Br. 37 decided to hold some of its monthly meetings in the daytime instead of the evening, the new format being luncheon at 12:30 p.m., followed by a business meeting and a program.

In March Branch 37 attended the Luncheon and Fashion Show at Town Hall Day of the Federation of Women's Clubs of Metropolitan Detroit. Myrtle Slaby, chairman of the FWCMD Scholarship Committee introduced Helen Kieba, a senior at Immaculate Conception Ukrainian High School and recipient of a \$500.00 scholarship from the FWCMD.

At the April meeting it was reported that hostess Myrtle Slaby taught a pysanka workshop at the March 19th meeting of the Mu Chapter of Alpha Delta Kappa, an international teacher's sorority. With the honorarium received, two copies of *Eggs Beautiful, How to Make Ukrainian Easter Eggs* were purchased. One was placed in the United Oaks school library in Hazel Park, Michigan. The other was placed in the library of the Drayton Avenue Presbyterian Church in Ferndale, Michigan. Each had an in-

scription indicating they were gifts of the UNWLA.

Br. 37's new member, Sophie Anderson, was the hostess of the May meeting. As a fund-raiser project it was approved that each member shall give a \$2 contribution for lunch at each luncheon meeting.

Four special guests attended the luncheon meeting at Anne Strokon's home in June. Patricia Gurski Cittadini, treasurer of Br. 37's sub-branch in Seattle, Washington came with her mother, Mary Gurski, a patron of Br. 37's work for many years. Sonia Hazen, president of Br. 58, came to hear the report given by our guest speaker, Jaroslava Sena. Mrs. Sena, the Detroit Regional Council's coordinator for the Ukrainian Museum, discussed the guidelines for the articles created for the museum's boutique. She presented a pattern for making eyeglass cases and **Podilsky nyz** embroidery patterns with which to decorate them.

On August 5, 6, and 7 Br. 37 members participated in the Detroit Ethnic Festival's Ukrainian Festival. Members brought prizes and worked in the Detroit Regional Council Building Fund Committee's "Pitch-Toss" booth, which was supervised by Anastasia Volker.

The fall season began with a luncheon meeting at the home of Stella Fedyk in September. Mrs. Sena directed a workshop on **Podilsky nyz** for eyeglass cases and Stella Fedyk prepared the embroidery kits.

At the October luncheon meeting Jennie Borden's home resembled St. Nicholas' workshop as members created Ukrainian Christmas ornaments, copying samples made by Jaroslava Sena.

1977 is the fortieth anniversary year of Branch 37, the first bilingual branch in the Detroit Region. Plans for an anniversary celebration are in progress.

Myrtle K. Slaby

56-ий ВІДДІЛ ІМ. Л. СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

У звітному часі Відділ відбув п'ять ширших сходин, у програму яких входили: 1) "Українська усна словесність із натиском на колядки" — опрацювала С. Дуб. 2) Відзначення роковин Т. Шевченка в березні. 3) В травні в честь матері К. Бранка-Кривуцька виголосила уривки з поеми В. Сосюри і з "Заповіту" О. Бердника. 4) В пам'ять по-

чесної голови Відділу д-р С. Парфанович К. Бранка-Кривуцька прочитала монтаж власного укладу на підставі книжки авторки "Люблю Діброву". 5) Відзначено роковини Листопадового Зриву з доповіддю Фаліни Кульчицької.

Під час з'їзду губернаторів етнічні групи влаштували мистецькі виставки. Рома Когут була членкою комітету від української групи. Між українськими експонатами увагу звертали три моделі в історичних одягах — княгиня Ольга, Володимир Великий, волинська княжна (Синя дама). Одяги є власністю Відділу.

29-го вересня Історичний Музей відкрив мистецьку виставку української групи. Виставка триватиме 6 місяців. Р. Когут придбала багато експонатів і розмістила їх художньо у виставових вікнах.

Відділ брав участь у "Дні Союзянки", на якому К. Бранка прочитала гуморески авторства Е. Козака-ЕКО.

Щоб роздобути фінансові засоби для вплати внесків до Централі за старших членок, з яких у більшості складається Відділ, С. Дуб і Р. Когут зорганізували курс в'язання висячих кошиків на квіти (макроме) і печення тортів на замовлення. Крім того до каси Відділу декларували: К. Бранка-Кривуцька, С. Гайда, С. Лазечко, А. Савка по 20 дол., А. Крохмалюк 10 дол.

Суспільна опіка вислала до Аргентини 20 дол. на утримання одної особи в старечому домі.

Під час пікніку в Діброві помагали С. Гайда, Р. Когут, К. Кривуцька, Б. Лиса. А. Лятишевська дала торт, С. Дуб кошик-макроме. У бенкеті з нагоди 10 ліття 80-го Відділу брала участь Я. Сена.

Членки Відділу входять у склад Окружної Управи: Р. Когут — референтка мистецтва, Я. Сена — референтка музейних справ.

Суспільній опіці Окружної Управи, яка зорганізувала продаж уживаного одягу для придбання фондів на висилку пакетів до Європи і Бразилії, від Відділу помагали: К. Кривуцька і С. Шумило.

С. Гайда
секретарка

BRANCH 58 — UNWLA — DETROIT, MICHIGAN — — OLENA TELIHA

Activities 1977

January — Election of Officers Sonia Hazen — Pres., Olga Hubchek — V. Pres., Ann Sedorak — Rec. Sec., Jenny Materyn — Cor. Sec., Nellie Martyn — Treasurer, Marcelene Chomiak — Welfare Helen Lampi — Historian, Anna Mark & Helen Sedorak — Press, Mary Lee Prowalny & Justine Nelligan — Organizational, Jean Fitzsimmons — Program, Nadia Sebastian — Cultural Contribution made to St. John's, St. Michaels, St. Mary's and Our Lady of Perpetual Help for announcements printed in their Bulletins. Attended Annual Regional Council Meeting — Jenny Materyn elected Second Vice Pres., and Oresta Karalash — Public Relations.

February — Our Chapter turned in 14 Ukrainian embroidered towels for the Ukrainian Museum.

March — Participated in the Federation of Women's Clubs Luncheon and Fashion Show at Fairlane Manor. Olga Hubchik was ticket chairman.

April — Participated in Channel 56 (WTVS-TV) Auction. This volunteer work involved manning telephones as TV viewers bid on items to raise money for this educational channel. The members appeared in a group attired in Ukrainian blouses and received many close camera shots. Detroit Ukrainian Festival Committee met to dissolve 1976 Committee and elect 1977 Officers. Sonya Hayes was elected Treasurer.

Letters sent to Hallmark, thanking them for the Easter card Legend of the Easter Egg, which showed authentic Easter egg design, thereby publicizing our Ukrainian culture.

Movies shown — with sound track — "My Ukraine" a USSR production and "I've Never Walked the Steppes".

May — Jenny Materyn and Evelyn Godzak and a few members participated in the Farmington Ethnic Festival by having a Ukrainian Boutique.

July — Annual Card Party — Luncheon and raffle to raise money for the Ukrainian Museum. Table prizes were plants in Ukrainian Mugs.

August — Donation to Soul of Ukrainian Radio Program hosted by member Oresta Karalash.

Participated in Ukrainian Ethnic Festival for the sixth consecutive year. Members made Ukrainian peasant dolls, embroideries, poppies ceramics, tote bags, jewelry, note papers, etc. which were sold at the Chapter's Booth "Chervoni Maki". They also had a Hot Dog and Kapusta, and Liquor and Beer Booth.

September — a Salute "Detroit's Ukrainian Heritage" opening Sept. 23 at the Detroit Historical Museum. This is the first of a series of ethnic heritage exhibits sponsored by the Detroit Historical Society in cooperation with the International Institute. Our member, Joanna von Dragenda—Kulchesky was coordinator and other Chapter members who served on the Committee were Anastasia Sedorak-Sosnowsky, Helen Sedorak, and Ann Sedorak. The exhibit will be open to the public through May 21, 1978.

October — 30th Anniversary Dinner — Theater Party at Vittorios. A Donation of \$1000 was made to the Ukrainian Museum for Life Membership on the occasion of our 30th Anniversary.

Regional Council Membership Drive/Banquet—Souzanka Day — Members participated in the program by singing a few Ukrainian Folk Songs accompanied by member Olga Solovey, pianist.

November — Detroit Historical Museum Workshop demonstration of wheat making out of wheat.

Donations — Ukrainian Museum, Building Fund Reserve, Soul of Ukrainian Radio Program WMZK, Regional Council Picnic, and Chapter 80's 10th Anniversary.

Helen Sedorak
Press — Ch. 58

63-й ВІДДІЛ ІМ. СОФІЇ РУСОВОЇ, ДІТРОЙТ

Звіт за час від січня до жовтня 1977 року.

У звітному часі Відділ відбув 3 засідання Управи і чотири Ширші Сходини членства.

На сходинах у березні д-р Жуковський мав доповідь на тему "Артеріосклероз і як запобігати тій недугі". На тих сходинах були присутні не тільки членки, але й гості.

В травні разом з 96 Відділом улажено сходини, для інформації про Конгрес СФУЖО, що відбувся у Торонто в дні 26-29 травня. Членка Відділу Ірина Лончина, вих. реф. Гол. Управи брала участь у виховній комісії Конгресу.

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1977

В червні на Ширших Сходинах Ірина Пеленська звітувала про перебіг Конгресу СФУЖО. Присутня голова Округу, Рома Дигдало подала звіт з проробленої праці Округу і пляни на будуче.

В червні уладжено фестин-пікнік, дохід з якого призначено на покриття зобов'язань, головню до Централі СУА.

У жовтні Відділ улаштував вечір для ширшого загалу "Подорож по Україні" з прозірками. Доповідали Люба Китаста і Христина Козак, які були в Україні.

23 жовтня Відділ брав участь у "Дні Союзянки", що улащувала Округна Управа з усіма Відділами.

Відділ приготував на 12 листопада "Вишивані вечерниці", що їх улаштує вже від літ разом із 96 Відділом.

Ярослава Казанівська
пресова референтка

76-ий ВІДДІЛ СУА ім. Н. КОБРИНСЬКОЇ, ВОРРЕН, МІЧ.

76-ий Відділ у Воррен займається виховно-культурною працею. При Відділі існує вже 13 років світличка, яку провадять дуже успішно пані: Мирося і Леся Бараник. В цьому році до світлички ходить 25 дітей.

Як і кожного року Відділ влаштував 30 жовтня 1977 р. дитячу вишивану велику забаву. В програмі цієї гарної імпрези був виступ дітей світлички, показ вишиваного вбрання, як також скеч "Домашні звірятка і Юрза Мурза", який виконали матері дітей. Атракцією вечора був виступ дитячої мандолінової оркестри під керівництвом проф. К. Цепенди, яка виконала в'язанку українських народних пісень.

В часі Великодня Відділ влаштував Великодній базар і продаж писанок та печива. — На сходинах в тому часі Ольга Савчук відчитала прегарний реферат про українські великодні звичаї нашого села.

В березні О. Омецінська поділилася з нами враженнями із поїздки до Польщі і зустрічі з українськими студентами. і. Прийма мала доповідь: "Мода і ми". В червні святкуючи ювілей Відділу улаштовано товариську зустріч в ресторані. — Вересневі сходина присвятили ми Леонідові Плюшеві. Відділ запросив Марусю Зарицьку Голову Комітету Оборони Українських політичних в'язнів із доповіддю про працю Комітету і про до-

помогу переслідуваним в Україні. Вечір був дуже успішний. На закінчення цього року запляновано вечір: "Зустріч з Україною" на який запросимо учасниць цьогорічних подорожей.

76-ий Відділ бере активну участь в праці Округної Управи, а саме у висилці пакунків до Південної Америки, у фестивалі і Дні Союзянки. Три наші членки займають поважні пости в Округній Управі: Рома Дигдало — голова, Ліда Колодчин заступниця голови, Марія Костюк референтка Суспільної Опіки. — В останньому часі до Відділу вступило 10 нових членок, які напевно допоможуть нам у праці.

Ксеня Кучер
голова

81-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ДУТРОЙТ, МІЧ.

Наш Відділ числом невеликий, активних членів небагато, але серед членства є зрозуміння й охота до суспільної праці.

Від довшого часу Відділ зацікавлений відтворенням української народної та багатой історичної ноші.

Це був плян праці не на час одного року, це — праця продумана на дальшу мету. Цей почин дуже на часі.

Фестивалі стали в останньому часі невідомою частиною нашого побуту. Тут теж нагода познайомити чужі народи з українським мистецтвом і культурними здобутками.

Дотепер наша колекція збільшилася до 46 моделей-ляльок, зразків історичної і народної ноші з різних частин України. Колекція втішається розголосою та успіхом. Нею користується не тільки українська громада, дістаємо замовлення на впопозичення до інших штатів Америки та Канади.

З доходових імпрез успішно переведено льотерію "Великоднього кошика" та Пікнік на Діброві. В рамках розвагових імпрез влаштовано спільне Великодне Свячене та День Матері.

В днях 5, 6 і 7-го серпня відбувся Етнічний Фестиваль на якому Відділ влаштував мистецьку виставку кращих зразків українського народнього мистецтва з великим мистецьким смаком і знанням.

Спеціальною увагою користувалася виставка наших ляльок в оригінальній народній ноші підчас конфе-

ренції губернаторів американських штатів, яка відбулася 7-го вересня ц. р. в будинку-хмаросязі "Ренесанс" в Дітройті.

Треба теж згадати, що Відділ зорганізував хор зі своїх членок, свої імпрези виповняють власною мистецькою програмою та виступають на інших імпрезах СУА.

Розуміючи важливість навчання рідної мови наших наймолодших, Відділ провадить дитячу світличку.

Це — наші успіхи, які можна завдячувати туглій пляновій праці. Організовано, спільними силами можна творити великі діла.

Надія Терлецька

(протоколярна секретарка)

BRANCH 80, UNWLA — DETROIT, MICHIGAN

February 15 Installation Dinner held at Jo'Anns Restaurant for new president, Wanda Sedlak. Attended by members husbands as well. Approx. 60 people. A little program was held by 4 members who were called the "Hoostene." They sang and played.

March, 2, 9 Pysanky Workshop was held at Sonia Huly's house.

July 13 Culinary Art Demonstration held at St. Josaphat's Church. Louise Saks led the demonstration.

September 18 10th Anniversary party held at Club Venetian. About 105 people attended. Also had Ukrainian display of imports brought in by Louise Saks. Branch 80 members also had their Ukrainian display of articles which they made such as pin cushions, ceramic art, and Ukrainian embroidery. Also, Wilma Mack and her husband made a Ukrainian "Khata" with all the miniature furniture and Ukrainian dolls.

October 23 Five Branch 80 members will be performing at the Souzanka Day at Carpenter Hall which is being held by the Detroit Regional Council. These will be Branch 80 girls called the "Hoostene".

December 13 Christmas (Swiatii Vechir) will be held at a member's home This is an annual affair with each Souzanka bringing in some type of Ukrainian dish of food.

Wanda Sedlak

President of Branch 80

З нагоди **10-ліття 80-го Відділу** складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

96-ий Відділ, Дітройт

96-ий ВІДДІЛ СУА ім. АЛЛИ ГОРСЬКОЇ, ДІТРОЙ, МІЧ.

Відділ начислює 40 членок. В лютому 1978 р. святкуватиме 10-ліття своєї праці на терені Дітройту й околиці.

Впродовж 1977 р. Відділ взяв участь у таких імпрезах: в січні управи 96-го і 53-го Відділів спільно влаштували зустріч у "Гаєт Рідженс-і" з заступницею голови СУА Олею Ставничою. В березні Оля Савчук виголосила цікаву доповідь на тему "До-великодні й великодні звичаї". 26-го березня спільно з Культурно Громадським Клубом влаштовано доповідь проф. Рослицького на тему "Єржи Єнджевіч — автор біографії Т. Шевченка". В травні запрошено на сходи 63-ій Відділ і спільно продискутовано такі теми: Рік Дитини 1979, Конгрес СФУЖО і Декада Жінки. В червні загостив на сходи Відділу нумізмат з інформативною доповіддю. Доповідач теоретично познайомив слухачів з монетами біблійних часів і показав власну збірку оригінальних монет. В липні відбулася успішна товариська зустріч-"пікнік" членок і їхніх чоловіків у домі Уляни Мазяк. 12-го листопада влаштовано спільно з 63-ім Відділом традиційні вишивані вечери, які завжди втішаються великим успіхом.

Дальша діяльність: спільно з 76-им Відділом запрошено на доповідь представниці Американської Організації Ракової Недуги (American Cancer Society), які говорили на тему

ПОДЯКИ

Докторові Александрові і пані Фурда складаємо сердечну подяку за щедрий дарунок 200.00 дол. на льялковий Фонд нашого Відділу

81-ий Відділ СУА в Дітройті

Пані **Оксані Мельник** за переپرداز льялок для нашого Відділу складаємо сердечну подяку

81 Відділ СУА в Дітройті

Із збірки в 107 Відділі СУА — Сан Хозе, Каліфорнія, на розбудову Українського Музею зложили 120.00 дол.

По 10.00 дол.: **Галина Абаскаль, Анна Леля, Ольга Лукач, Стефанія Меркено, Галя Маренін, Ірена Недашківська, Оксана Сидорак, Орися Сивак, Татяна Татарко, Оксана Фісенко, Віра Шавлач, Христя Шмотолоха.**

96 Відділ СУА Дітройм
Branch 96 UNWLA, Detroit

пістряка грудей у жінок. На інших сходах д-р Словінська-Петравскас, правник у компанії Форд Мотор, виголосила доповідь про теперішню кризу енергії.

Суспільна опіка Відділу організує й постійно веде кампанію жертвування крові для Американського Червоного Хреста. Участь у цій акції вживлює родинам членок Відділу користати з послуг "банку крові".

Як у попередніх роках, Відділ брав активну участь у акції оборони україн-

ських дисидентів в ССРСР, включаючися в листовну кампанію до американських сенаторів і конгресменів та посилаючи листи до політ'язнів. Зокрема признання належить Марусі Зарицькій за енергійну працю в цьому напрямі.

Успіх у корисній праці Відділ завдячує голові Лідії Качан і членкам управи, які своєю працьовитістю дали змогу здійснити план праці на 1977 рік.

Марія Боб'як і Ляриса Витвицька-Гісо
за пресову референтуру

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою, що 26-го травня 1977 р. упокоїлася в Бозі довголітня членка 34-го Відділу СУА в Коговзі, **Н.Й. бл. п. Марія Галькевич**, вдова по Володимирові Галькевичеві, урядникові Головної Пошти у Львові.

Покійна народилася 18-го грудня 1893 р. в Підгірцях к. Золочева. До Америки приїхала з родиною в 1950 р. й поселилася в Коговзі. Зараз по прибутті вступила до 34-го Відділу й весь час була його активною членкою. Залишила в глибокому смутку дочку, сина, зятя, невістку, трьох внуків і вісім правнуків. Похорон відбувся 28-го травня з української католицької церкви свв. Петра й Павла в Коговзі на парафіяльне кладовище. На останню дорогу прощала Покійну голова 34-го Відділу Е. Шанц, поси-

павши домовину землею з України. Від місцевої Пластової Станиці прощав Покійну ред. І. Дурбак.

Покійна любилася у вишивці і в старечому віці прикрасила власноручними вишивками помешкання своїх внуків. З вдячності за те й у пам'ять Покійної дочка Анна Гоґоша і невістка Марія О. Галькевич зложили через Відділ 25 дол. на Музей СУА в Нью-Йорку.

Покійна належала до Союзу Українок ще на рідних землях. Віддана членка 34-го Відділу втішалася загальною любов'ю й залишила тривалий спомин серед членства СУА й місцевої громади.

34-ий Відділ СУА
Коговз, Н. Й.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Сл. п. Теодосія Стельмах з мужем Григорієм під час "золотого ювілею", який відсвятковано 4 листопада 1973 р. в домі дочки і зятя Ірини і Остапа Захарків.

The late Theodosia Stelmakh with her husband Hryhoriy during their golden anniversary, which was celebrated on September 4, 1973 in the home of their daughter and son-in-law Irene and Ostop Zakharkiv.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 25-го серпня 1977 р. перервалася нитка трудячого життя довголітньої членки 63-го Відділу СУА ім. Софії Русової в Дітройті **сл. п. Теодозії Стельмах** з дому Біло, яка прожила 80 років.

У молодих роках Покійна включилася в працю церковних і світських організацій. Вела різні курси, хори й театральні гуртки. Зорганізувала багато дитячих садків у Підгаєччині.

Воєнна хуртовина загнала її з родиною до Німеччини. Після приїзду до Дітройту включилася в суспільну працю — стала членкою СУА, Золотого Хреста, УККА, церковного сестрицтва. Впродовж п'яти років очолювала Комітет "Мати й Дитина". Зорганізувала висилку пакетів до Європи, була найкращою збірщицею національного податку до УККА. Збирала успішно пожертви на фонд Українських Катедр у Гарварді й на Українських Інвалідів. Приєднала 71 передплатників "Нашого Життя", за що була нагороджена Головною Управою СУА. Мала великий досвід у суспільно му житті. Мужньо перенесла тяжкий удар — в рядах УПА згинув її єдиний син Нестор.

Відійшла від нас непересічна людина. Кожний, хто знав Покійну, шанував її за чесність, побожність, невтомну працю й велику любов до всього що українське. Через хворобу чоловіка і власну серцеву недугу відійшла від громадської праці, але завжди цікавилася діяльністю Відділу.

Покійній не судилося діждатися повороту на рідну землю, за якою так

тужила. Відійшла до Всевишнього по заслужену нагороду. Спи спокійно, Сестро Союзанко, в американській землі, а пам'ять про Тебе хай буде вічною.

Родині Покійної складаємо наші сердешні вислови співчуття.

Управа і членки 63-го Відділу СУА

В Лорейні, дня 18 серпня 1977 р. по довгій і важкій недужі відійшла у вічність наша членка бл. п. **Євстахія з Гопків Мацілінська**.

Народжена у Львові 3 травня 1913 року. Пластунка-сеньйорка, бувша Кошова Пластової Станиці в Лорейні, та виховниця молоді.

Покійна була співзасновницею 69 Відділу СУА в Лорейні-Огайо. Була активною членкою, останньо очолювала Контрольну Комісію у нашому Відділі. Час від часу вшанувала нас своїми змістовно опрацьованими рефератами.

В минулий листопадовий час, ми востанне вислухали її старанно опрацьований реферат про пок. Митр. Андрея Шептицького. Ще тепер вчувається милий лагідний голос Покійної.

Теж як прикладна християнка, довгі роки була головою "Апостольства Молитви" при церкві св. Івана Христителя в Льорейні.

Дальше громадська діяльність виникала з її внутрішнього ествапочуття обов'язку й любови до ближ-

ніх. Серцем відчувала їх недолю і потреби.

Україна-Львів організувала посланки до індивідуальних осіб, за що одержувала зворушливі подяки.

Італія-Рим — мала контакт з Поступлятором в справі беатифікації пок. Митрополита Андрея Шептицького, до якого відносилась з великою пошаною і любов'ю. З року на рік переводила грошеву збірку і з радісним серцем пересилала гроші чеками на ту велику ціль. Остання посилка від неї заокруглила одну тисячу доларів.

Дальше Франція-Люрд, не проминула її уваги, де на місцях появ Матері Божої й чудесних уздоровлень має

*Євстахія Мацілінська
Eustakhia Matsilynska*

бути здвигнена Українська Церква. І тут Євстахія Мацілінська включається до акції придбання фондів. Знова лист-чеки жертводавців— збірка в грошах на ті цеглини до великої будови.

В погідний соняшний день, після панахид, з похоронного заведення формується жалібний похід з Покійною до церкви св. Івана Христителя. Три священики станули при св. Престоли до відслуження Заупокійної Служби Божої й Панахиди: о. др. Ізидор Нагаєвський, о. декан крил. Іван Сиротинський і о. Лев Тимків.

В церкві прощав Покійну парох о. др. І. Нагаєвський. На цвинтарі родина Покійної, членки 69 Відділу СУА і жалібна громада окружили домовину з тілом Покійної, три священики продовжують похоронні відправи — хор жалібно співає.

Докінчення ст. 44

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Текст: Віра Андрушків

Рисунки: Квітка Іваницька

АНГЕЛИКИ НА ЯЛИНКУ АБО ПРИКРАСИ НА СТІЛ

Матеріали: алюмінійовий папір (кольоровий — золотий, срібний або інший), маленька кулька з паперу або з маси (styrofoam), дерев'яний сірник, або зубочистка.

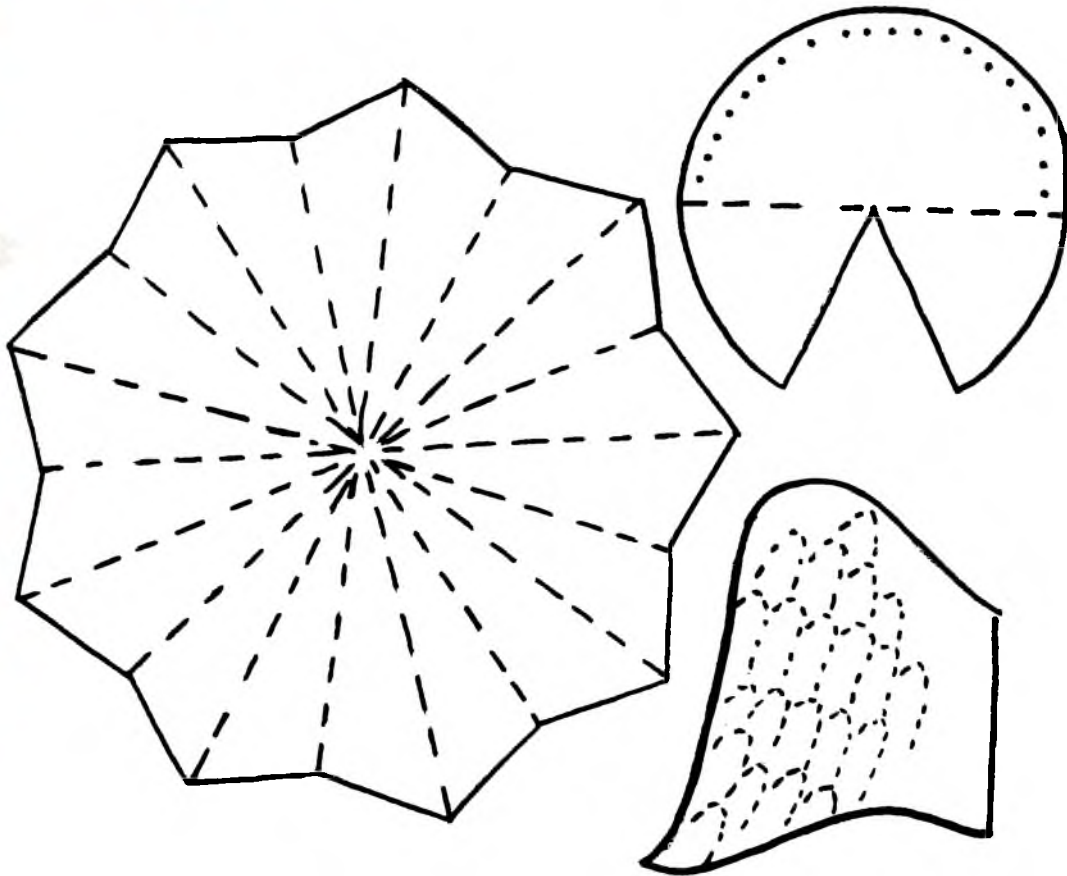
Відрисуйте складові форми (частини) для майстрування ангелика. Витяти треба форму та закласти там, де намальовані перервані лінії.

Голову зробити з паперу або з маси. Можна купити готові маленькі кульки. Причепити дерев'яним сірником або зубочисткою. Олівцем можна прикрасити крила і пелеринку.

З алюмінійового паперу теж можна повитинати різні прикраси у формі ялинки, квіток, дзвіночка, сніжинок та вживати їх як прикраси на вікна, ялинку чи на різдвяні привітання.

РОЗВАГА

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

З А Б А В А

скріпка для паперу (paper clip)

Відворотна сторона

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР З МАГНЕТАМИ

Розвідайте про магнети:

1) Що чіпається магнетів? Виберіть 12 різних предметів із скла, паперу, заліза, металю, гуми і пластики. Спостерігайте, які предмети чіпляються магнета.

2) Чи магнет притягає крізь різні матеріали? Спробуйте: папір, кусок матеріалу, склянку. Чи магнет притягає залізні речі через ті матеріали?

3) Спробуйте склянку з водою. Вкиньте невеличкий залізний предмет, наприклад, скріпку для паперів, (paper clip). Чи магнетичне поле переходить через вищезгадані матеріали, скло і воду?

Тепер, коли ви вже розвідали про магнетичні прикмети, змайструйте ляльковий театр.

Потрібно: магнети, скріпки, твердий папір, клей (scotch tape), кольорові олівці або кредки.

Два півники, два півники
Горох молотили.
Дві курочки, дві курочки
До млина носили.
Цап меле, цап меле
Коза насилає.
А маленьке козенятко
На скрипочці грає.

1. Нарисуйте сценку до якоїсь казки, яка вам подобається, на твердому папері, наприклад "Два-півники".

2. Намалюйте і витніть з іншого паперу головні особи. З другої сторони (на звороті) дієвих осіб, наприклад півників, наліпіть скріпки.

3. Тоді скріпками або шпильками причепіть на вішак картинку — сценку. Станьте ззаду та магнетами порушайте дієві особи відповідно до акції.

Спробуйте це з іншими казками, як ось "Пан Коцький", "Червона шапочка", "Пішла киця по водичю" і "Гоца Драла".

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Докінчення.

Над відкритою могилою прощає Покійну в імені 69 Відділу СУА Марія Нестеренко. — Кошовий Пластової Станіці в Лорейні Володимир Горський прощає Покійну з великим признанням, як бувшу Кошову Пласт-Станіці в Лорейні.

Засипану квітами домовину прийняла чужа земля — замість рідної української. — Після похоронів відбулися традиційні поминки-тризна, якою зайнялися членки 69 Відділу СУА.

На поминках гарно-зворушливо згадували Покійну о. декан-крилош. Іван Сиротинський, директор Іван Микита і бувша пластунка мгр. Марія Почтар. — Із значним спізненням одержали листа з Франції від о. В. Прийми "Прощальне Слово", друком на одну сторінку, тому западою уривки: — "Китиця квіток-незабудьків на свіжу могилу бл. п. Євстахії Гопко-Мацілінській в Лорейні — Огайо США". Великій Любителі-почитателі Непорочно Зачатої Діви Марії, та Спів-будівниці Української Церкви в Люрді."

"Квіти пов'януть, а пожертви-цегелки зостануться вічним свідком нашої любови до Божої Матері."

Блаженної пам'яті Євстахія Мацілінська, не лиш словом, але своїми добрими вчинками дбала про славу Божу, та й про більшу славу Матінки Божої".

"Нехай оце моє прощальне слово, Дорога Сестро Євстахіє, на правду буде тою живою квіткою, тою ясною зіркою надії на спасіння Твоєї безсмертної душі на краще життя в небі!" —

Хай Господь Бог наш Ісус Христос буде для Тебе милосердним Суддею!"

Твій приятель з Люрду
о. Василь Прийма
Люрд Тулюза, вересень 1977 р.

Покійна залишила в глибокому смутку мужа Костя, дочку Мотрю, сестри: Іванну Зельську з родиною, Ірину Клос з родиною, швагра Омеляна Мацілінського з родиною.

Спи Дорога Союзанко, хай чужа земля буде Тобі легкою, а пам'ять про Тебе назавжди залишиться з нами.

Марія Нестеренко
пресова референтка.

Замість квітів

Замість квітів на могилу ол. ... **Миколи Чуми**, батька заступниці голови Окружної Управи в Н. Й. п. Розалії Полчій, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Окружна Управа СУА в Нью Йорку

Із завіщення бл. п. **Петра Кушніра** 100.00 дол. цеглини на Український Музей в Н. Й. передала сестра Марія Матковська через Окружну Управу СУА Північного Нью Йорку.

Замість квітів на свіжу могилу **др. Александра Сушкова**, чоловіка нашої членки складаємо 10.00 цеглину на Дім СУА в Нью Йорку.

64 Відділ СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Евстахії Мацілінської**, складають 50.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Членки 69 Відділу СУА

Із збірки за ініціативою п. Марії Дейчаківської, між членками Відділу складаємо 30.00 дол. на Український Музей в Н. Й. в пам'ять **бл. п. Олени Лотоцької**

69 Відділ СУА ім. Наталії Кобринської

Даток в сумі 10.00 дол., який зложила **п. Дарія Стахів** для потреб Відділу, складаємо на Український Музей в пам'ять її чоловіка **бл. п. Мирослава Стахова**.

73 Відділ СУА, Бріджпорт Конн.

Замість квітів на могилу нашої дорогої членки **бл. п. Марії Мазур** складають на Український Музей в Н. Й.

90 Відділ СУА — 50.00 дол.

Особисті датки членок — 120.00 дол.: В тому 20.00 дол. Христя Сенік; 15.00 дол. Леся Мацьків.

По 10.00 дол.: Калина Козак, Тося Мельник, Стефа Жмуркевич, Надя Лучанко, Дарія Шуст, Віра Кліш, Ліда Бук, Оксана Лазор, Христя Лазор, Ірена Мадай, Марія Лабунька.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олександра Разумова** — чоловіка нашої членки Надії — складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Н. Й.

102 Відділ СУА, Індіяна

У вічну пам'ять моїх Дорогих і Незабутніх Родичів **Теклі і проф. Івана Боднара** складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку і 50.00 дол. за Запасний Фонд "Нашого Життя".

Марія Боднар-Ржепецька

Замість квітів на могилу **бл. п. Павліни Ліхач**, нашої членки — основниці, зложили на Український Музей СУА 65.00 дол.:

116 Відділ СУА 15.00 дол.

Відділ У.Н.С. в Ірі 15.00 дол.

По 5.00 дол.: Марія Дозорська, Ірина Свистун, Патріся Лупичук, Марія Лаваскі, Юлія Стар, Марія Ярема, Марія Супик.

Замість квітів на гріб бл. п. **Неонілі Пелехович-Гайворонської** на Український Музей складають

25.00 дол. Лідія Придаткевич 15.00 дол. Ганна П. Кучер

В пам'ять бл. п. **о. каноніка Івана Прокоповича** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Оксана Ткачук

В світлу пам'ять **Евгенії Макарушки** зложили на Український Музей

50.00 дол. членки **Куреня "Ті що греблі рвуть"** з родинами:

По 5.00 дол.: Евстахія Гойдиш, Ніна Пясецька, Галина Скорецька, Уляна Старосольська.

По 10.00 дол.: Ольга Дзядів, Наталія Макаревич, Михайло і Люба Пежанські.

В світлу пам'ять **Ольги Коринець** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили **125.00 дол.** членки **Куреня "Ті що греблі рвуть"** з родинами:

По 5.00 дол.: Ніна Пясецька, Уляна Старосольська. Ольга Качмарська

По 10.00 дол.: Евстахія Гойдиш, Слава Гук, Ольга Дзядів, Наталія Макаревич, Марія Макарушка, Христіна Навроцька, Михайло і Люба Пежанські, Галина Скорецька, Христіна і Юрій Ференцевич. Галя Хомула, Марта Рудик

На Запасний Фонд журналу "Наше Життя" **20.00 дол. — Ірена Чайківська**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Володимира Кобзяра** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Мері і Богдан Макарушки, Бруклін

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. о. Петра Чавса** — приятеля наших покійних батьків, 20.00 дол. зложили на Патріярший Фонд

Ольга і Юліан Муссаковські

Замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Александра Сушкова**, складає 25.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Марія Даниш з родиною

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Леоніда Перфецького**, мистця — малювача, складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Ірина Левчук

В пам'ять дорогого й незабутнього нашого приятеля **бл. п. Івана В. Кобзаря** на Запасний Фонд "Нашого Життя" складають 20.00 дол.

Мирослава і Ярослав Зубали

Замість квітів на могилу **бл. п. Ольги Коренець з Добрянських**, письменниці і журналістки, пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Яросевич

В пам'ять **бл. п. Бориса Ржепечького** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Дарія Чорнодольська

У 25-ліття смерті моєї невіджалуваної **мами бл. п. Іванни Бородайкевич** складаю 10.00 дол. цеглину на Український Музей в Н. Й.

Дарія Ярославська

В пам'ять улюбленої письменниці **бл. п. Ольги Добрянської-Коренець** складаю 10.00 дол. цеглину на Український Музей в Н. Й.

Дарія Ярославська

Як невянучу китицю квітів на могилу **св. п. Ольги Добрянської Коренець**, приятельки нашої св. п. Мами, складаємо 9.00 на передплату для "Бабусі" та 11.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Інж. Галя і Петро Турули, Чикаго

В пам'ять **бл. п. Євгенії Мриц**, матері Люби Мриц-Пежанської складають 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Ірина і Петро Пясецькі

Замість квітів на могилу **бл. п. Т. Стельмах** складає 5.00 дол. на Український Музей

Оксана Ткачук

Замість квітів на могилу **бл. п. Стефанії Матчак** складають 25.00 дол. на Український Музей

Савицькі

Замість квітів на могилу **бл. п. І. Кульпаки** складає 30.00 дол. на Український Музей

Ольга Курчак

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Черник** складає 10.00 дол. на Український Музей.

Олена Питляр

Замість квітів на могилу **сл. п. Теклі Федук** складає 10.00 дол. на Український Музей

Анастасія Мерещак

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 і по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

ГРУДЕНЬ

3-го	Вечір на пошану Митрополита Андрея Шептицького	64 В. Нью Йорк
3-4-го	Різдвяний базар	64 В. Нью Йорк
3-го	Українські мелодії в модерній музиці	90 В. Філядельфія
4-го	"Бенкет без бенкету" — святочні сходи з нагоди 45-ліття	28 В. Ньюарк
4-го	50-ліття Відділу	2 В. Честер, Па
11-го	Концерт колядок	71 В. Нью Йорк
11-го	День Союзанки	17 В. Маямі
11-го	Андріївський вечір	10 В. Філядельфія
11-го	Андріївський вечір	49 В. Бофало, Н. Й.
18-го	Різдвяний базар	21 В. Нью Йорк

СІЧЕНЬ

13-го	Просфора	1 Відд. Нью Йорк
-------	----------	------------------

В пам'ять **бл. п. Іванни Бенцаль** складає 25.00 дол. на Український Музей

Анастасія Вокер

Замість квітів на могилу **Северина Сейрука** складає 10.00 дол. на Український Музей

Анна Пафрин

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Неонілі Гайворонської** складає 25.00 дол. на Український Музей

Іванна Семенина

Друкарня переочила — в числі 6-червень мало бути поміщене:

В другу річницю смерті хрестного батька **д-р Володимира Гука**, складаю 10.00 дол. на Суспільну Опіку

Богданна Принада

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Кобзар-Черник** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 20.00 дол. зложили

Ольга і Євген Тютюко, Чикаго, Ілл.

На прийнятті з нагоди посвячення пам'ятника **бл. п. Маркіяна Коця** мужа нашої членки, наступні особи зложили свої датки на стипендію до Бразилії:

20 дол. Маріян Марія і Іванка Коць, **по 10 дол.** Михайло і Ніна Ковбаснюк, Володимир і Галина Білик, Леся Сененко, Ірена Білик, Юхим і Євгенія Харченко, Григорій і Марія Музика, Олександр і Юля Демченко, Василь Вергун, Ростислав Сененко, Магдаліна Оршуляк, **5-дол.** Оля Литвинка, **по 1-дол.** Іван Ковальчук і Розалія Оберишин.

Усім жертводавцям щиро дякуємо за пожертви, яких було разом 127.00 дол.

В пам'ять незабутніх **бл. п. Оксани Согор-Тарнавської** і **бл. п. Мирослава Вовкодав** пересилаю в дарунку передплату двом незнайомим "Бабусям" — з нагоди Різдвяних Свят. Нехай з Новим Роком прийде знова до них їхній "довголітній приятель" — журнал "Наше Життя"

Оксана Рак.
Лонг Айленд

З нагоди посвячення пам'ятника мого мужа **бл. п. Маркіяна Коця**, складаю 20.00 дол. на дві цеглини на Український Музей в Його пам'ять.

Катерина Коць

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Вибійка з Полтавщини, призначена для пошевок. Із видання "Українське народне мистецтво" тканини і вишивки, Держ. В-во, Київ, 1960 Гляди пояснення ст. 34